

www.ciechpress.pl

Tygodnik ciechanowski

nr 40

CIECHANÓW
DZIAŁDOWO
LEGIONOWO
MAKÓW MAZ.
MŁAWA
NOWY DWÓR MAZ.
PŁONSK
PRZASNYSZ
PUŁTUSK
ZUROMIN

cena 4,50 zł
W TYM 5% VAT

UKAZUJE SIĘ OD 1979 ROKU NR 40 (2283) 3 PAŹDZIERNIKA 2023 R. NAKŁAD 9 900 EGZ. NR INDEKSU 379646

FOT. POLSAT

Marsz Miliona Serc przeszedł przez stolicę

Czytaj na
str. 2 i 26

Mirosław Jan
Augustyniak

"Kandyduję
dla Ludzi
nie dla partii"

Nr 1 do
SENATU

KWW M. AUGUSTYNIAK

Samorządowiec, Strażak
Radny Woj. Mazowieckiego
Dyrektor WUP w Ostrołęce
Dyrektor WORD w Ostrołęce

Spłonął dom w Pułtusku

Pięciosobowa rodzina potrzebuje pomocy

Nikt nie spodziewał się, że kolejny wrześniowy dzień rozpocznie się dla nich jeszcze przed świtem. Nikt nie przypuszczał, że trzeba będzie zostawić wszystko i uciekać. Nikt nie wyobrażał sobie, że będzie stać bezradnie przed palącym się, a potem spalonym domem. Pożar wybuchł około godziny czwartej w poniedziałek, 25 września. Bez dachu nad głową i dorobku życia została pięciosobowa rodzina Sylwii i Cezarego Przedlackich z Pułtuska. Towarzyszący im strach miesza się z radością, że ocalili: pięć osób, w tym dziecko, i ich dwa psy. Dziś potrzebują pomocy, za każdą serdecznie dziękują.

IK

Czytaj na str. 6

NOWE MIESZKANIA
W CIECHANOWIE
5600 zł/ m²

www.isbud.pl

665 330 650

23 692 09 75

ciechanow@isbud.pl

w ofercie
Pułtusk Wyszaków
Ciechanów Ostrołęka

PIS

ANNA EWA

CICHOLSKA

Marsz Miliona Serc przeszedł przez stolicę

Kilkaset tysięcy, a zdaniem stołecznego ratusza nawet milion osób, wzięło udział w Marszu Miliona Serc, który w niedzielę 1 października przeszedł ulicami centrum Warszawy. Polacy manifestowali przeciwko rządzącym i ich metodom.

Od wczesnego rana do Warszawy zaczęły zjeżdżać setki autokarów, pociągi, samochody osobowe. Do Ronda Dmowskiego nacierał tłum, który punktualnie o godz. 12 rozpoczął przemarsz ulicami Marszałkowską, Świętokrzyską, Jana Pawła II, a zakończył na Rondzie Radość. Podobnie jak podczas wcześniejszego marszu (4 czerwca), sznur ludzi chcących wziąć udział w przechodzie wylaniał się z metra. Wszyscy uśmiechnięci, mili, życzliwi. Uczestnicy trzymali flagi, godła swoich miast a nawet instrumenty muzyczne. Niemal wszyscy z wpiętymi białoczerwonymi sercami. Niektórzy ze zwiniętymi jeszcze transparentami, inni w „ryżych” perukach, a kolejni przyznawali otwarcie, że się po prostu przebarbowali. To w nawiązaniu do słów prezesa Kaczyńskiego, który niedawno ostrzegł: „Pamiętajcie o tym ryżu. To jest dziś największe zagrożenie dla Polski”. Transparenty opisywały szeroki wachlarz postaw, od sarkazmu, przez złośliwe, po antyrządowe.

Policjanci z założonymi rękami, spokojni, a nawet nieco senni, przyglądali się kolorowej masie mijających ich ludzi. Wśród uczestników marszu panowało przekonanie, że zbliżające się wybory parlamentarne przyniosą pozytywne zmiany w kraju. W marszu nie zabrakło

oczywiście licznej grupy ciechanowian, którzy do Warszawy wybrali się zarówno autokarami, jak i samochodami. Jak na niedzielny poranek ruch na dworcu w Ciechanowie był znacznie większy niż zazwyczaj w weekend. W samej Warszawie też dużo więcej młodych ludzi niż w czerwcu.

- Jesteśmy tu, bo chcemy w tym kraju żyć i tak jak chcemy i mówić to co chcemy - mówili.

Donald Tusk ogłosił, że „jest nas prawie milion”. W dość krótkim przemówie-

niu dało się usłyszeć: „Niemożliwe stało się możliwym. Kiedy widzę to morze serc, setki tysięcy uśmiechniętych twarzy, to czuję, że przychodzi ten przełomowy moment w historii naszej ojczyzny. Przeżyłem już kilka takich przełomowych chwil, wtedy też wielu nie wierzyło” - mówił Donald Tusk.

- Dziś następuje wielka zmiana, wielkie polskie odrodzenie. Nieliczni dziś uciekli ze stolicy, tego dnia nie chcieli was widzieć. Ale cały świat patrzy na Warszawę i widzi, że Polska to jest bar-

dzo ważna sprawa dla milionów ludzi. Spójrzcie na siebie, co oni mogą nam zrobić? Nic! Przypilnujemy ich - mówił dalej lider PO.

Do zebranych mówił prezydent Warszawy Rafał Trzaskowski.

- Idziemy po zupełnie nową Polskę, miliony właśnie się obudziły. Idziemy w kierunku kraju tolerancyjnego, różnorodnego, europejskiego i uśmiechniętego. Idziemy w kierunku przyszłości - zaczął Trzaskowski. Nawiązał do zbli-

żających się wyborów - pytał, dlaczego warto głosować?

- Żeby zbudować inną Polskę, która patrzy w przyszłość i zapewni nam wolność osobistą od władzy, która nam się bez przerwy wtrąca w życie, a jest kompletnie odklejona od rzeczywistości. Dla kogo warto pójść głosować? Żeby nasze dzieci nie wyrastały w atmosferze podziałów, szczucia, kłamstwa. Żeby nie musiały nigdy patrzeć, jak ich mamy są bite pałkami tylko dlatego, że walczą o swoje prawa. Żeby dzieci z niepełnosprawnościami nie widziały, jak ktoś popycha ich mamy, bo walczą o ich prawa. Żeby nikt nie atakował dzieciaków z tęczowymi torbami.

Oprócz polityków opozycji, głos zabrał m.in. Jurek Owsiak, prezes fundacji WOŚP.

- Jesteście wspaniałymi Polakami, którzy przyjechali tu rozmawiać o Polsce. Mieście ten dzisiejszy spacer głęboko w sercu, by 15 października spotkać się przy urnach - zaapelował.

Nieco później zabrzmiała muzyka. Na scenę spontanicznie zaczęli wchodzić artyści; zaśpiewali piosenkę „Kocham Wolność” Chłopców z Placu Broni. Na scenie pojawili się między innymi Piotr Gąsowski, Andrzej Seweryn, Katarzyna Grochola, Małgorzata Ostrowska, Katarzyna Sienkiewicz oraz Jacek Sienkiewicz - członkowie zespołu Kwiat Jabłoni, Andrzej Piaseczny, Michał Żebrowski, Joanna Kurowska, Joanna Szczepkowska, Wanda Kwiecińska, Magdalena Schejbal, Mateusz Damięcki, Dorota Stalińska, Andrzej Saramonowicz, Czesław Mozil, Grażyna Wolszczak oraz Kuba Sienkiewicz.

erem

FOT. POLSAT, RADOSŁAW MARUT, JAROSŁAW LUBLIN

Sonda „Tygodnika”

Gdy myślę o jesieni...

Jedni ją kochają, inni nienawidzą – Polska, złota jesień. Tegoroczna wręcz nas rozpiera słoneczną pogodą. Co o tej porze roku sądzą nasi czytelnicy?

Kiedy czas trwania nocy zrównuje się z czasem trwania dnia następuje astronomiczna jesień. To czas godów zwierząt, m.in. łosi i jeleni. Długie wieczory sprzyjają czytaniu książek i nadrobieniu serialowych zaległo-

ści. Słoneczne dni z bardziej znośną temperaturą niż latem zachęcają do aktywności na świeżym powietrzu. Jesień to także czas „żniw” dla zapalonych grzybiarzy, choć w tym roku, ze względu na brak opadów, na większe zbiory trzeba jeszcze poczekać. Mgliste wieczory i poranki są rajem dla romantyków, a złote liście zdobiące drzewa, babie lato - dla fotografów, poetów i tzw. „jesienniar” (wielbicieli jesiennego klimatu).

Ale jesień to także spadki temperatury, pierwsze przymrozki, cieplejsze kurtki i coraz dłuższa noc. Nie u wszystkich ta pora roku budzi zachwyt. Tak jak napiłaliśmy na wstępie, tegoroczna jesień zachwyca ciepłą, słoneczną pogodą przez cały wrzesień. Jednak w pewnym momencie robi się mokro i ponuro. Kiedy część z naszych czytelników będzie wyjeżdżała do pracy będzie ciemno. Tak samo podczas powrotu. Jesień to trudny okres dla osób cierpiących na depresję,

ale także tych podatnych na jesienną chandrę. To także czas wzmożonej pracy w przychodniach, gdzie zaczyna się zgłaszać coraz więcej osób z karatem i gorączką. Z końcem października niektórzy z nas obchodzić będą wesołe Halloween, a 1 listopada uroczystość Wszystkich Świętych, zadumani na rozświetlonych zniczach cmentarzach.

W tym roku jesień to również czas... przedwyborczej gorączki. Ploty obwieszone twarzami kandydatów, wszędzie

ulotki, klótnie w telewizji, nowe afery. Można odnieść wrażenie, że polityka wychodzi nam nawet z lodówki. Czy ma to wpływ na pogorszenie samopoczucia Polaków? A może wręcz przeciwnie?

Zapytaliśmy naszych czytelników, z czym im się kojarzy jesień. Zapraszamy do lektury!

kuj

Maciek Kowalski, najlepszy absolwent szkoły podstawowej w Ościsławie, obecnie uczeń „Ekonomika” przy Orylskiej w Ciechanowie:

- Jakże piękne są drzewa z kolorowymi liśćmi. Podziwiam piękno natury. Jednak to czas kiedy czekam na moje urodziny 30 października. Dobrze było w szkole podstawowej, a w pamięci jeszcze są miłe chwile, gdy za tzw. „czerwony pasek” na świadectwie otrzymałem stypendium z rąk pana bur-

mistrza. Mogłem wybrać każdą szkołę na kolejny etap życia, ale wybrałem „Ekonomik” przy Orylskiej. To było moje marzenie i jego spełnianie rozpoczyna się w ubranej w kolorowe marzenia jesieni... Tak – jesień to piękna pora roku...

ES

Agnieszka Cyran, dyrektor Powiatowej Stacji Sanitarno Epidemiologicznej w Żurominie:

- Jesienią zaczynamy intensywny nadzór nad szkołami w związku z rozpoczęciem roku szkolnego, chociaż praca w sanepidzie jest tak naprawdę intensywna przez cały rok – nie ma nudy. Nieco inaczej było podczas pandemii COVID-19, kiedy sezon jesienno-zimowy oraz wczesna wiosna była dla nas prawdziwym „gaszeniem pożarów”. Na szczęście ten etap jest już za nami.

Osobiście jesień uwielbiam, ale dopóki jest słonecznie i ciepło. Wraz z ochłodzeniem pogarsza się mój nastrój. Jesień kojarzy mi się oczywiście z grzybobraniami, co jest pozytywnym aspektem, ale też z refleksją i zadumą w związku z uroczystością Wszystkich Świętych. Na pewno negatywnym aspektem jesieni w moim odczuciu są obniżająca się temperatura, deszcz i wczesne zapadanie zmroku.

Co do wspomnianego grzybobrania muszę wspomnieć, że nasi mieszkańcy poodchodzą do niego odpowiedzialnie. Od lat nie odnotowaliśmy zatrucia grzybami, czy ukąszenia przez żmije.

Na koniec dodam, że w każdej porze roku można odnaleźć to co się lubi i to, za czym nie przepadamy.

kuj

Ania Andzia Humiecka, rejestratorka medyczna z Ciechanowa:

- Gdy słyszę jesień – przed oczami przewijają mi się barwne pejzaże kolorowych drzew, które mijam na polskich wsiach, kiedy jadę na weekendy samochodem do mamy. To zapach domowego ciasta ze śliwkami, czy zupy dyniowej z prażonym ziarnem słonecznika. Prace w przydomowym ogrodzie, jak np. zbieranie orzechów, czy przycinanie malinowych krzewów, wykopywanie warzyw.

Dla mnie to zawsze czas pisania wierszy i intensywnych spotkań poetyckich. Zarazem czas wewnętrznych nostalgii i zadumy nad przemijającym czasem. Mimożami jesień się zaczyna...

ES

Marlena Durdzińska, pracowniczka agencji PR z Mławy:

- Gdy myślę jesień oczywiście przede wszystkim przychodzą mi do głowy skojarzenia nostalgiczne i retrospekcyjne. Być może to nie tylko kwestia tej melancholijnej pory roku, ale także wspomnień, że jeszcze nie tak dawnego kończyły się wtedy wakacje, zaczynała szkoła i rok akademicki. Jest we mnie jakaś tęsknota za uchodzącym latem. Myśl, że nie wykorzystałam dostatecznie tych wszystkich najdłuższych w roku dni wystarczająco aktywnie. Ale z drugiej strony jesienne wieczory to też ciepła herbata, ciepły koc i dobra książka, a to przecież też bardzo miło spędzony czas. Poza tym akurat tegoroczna jesień jest wyjątkowo „letnia” i chyba nie ma nic lepszego niż klimatyczny, długi spacer po lesie, który mieni się tyłoma odcieniami – nie tylko zielenią. Z pewnością jednak zacznę również trochę narzekać na tę porę roku – nie jestem entuzjastką błota i szarugi, wolę złotą polską jesień niż tę szarą i brązową.

PW

Zofia Leszczyńska-Niziołek, właścicielka gospodarstwa agroturystycznego „Dworek nad Wkrą” w Brudnicach:

- Co najbardziej lubię w jesieni? Odpowiedź jest raczej oczywista – grzyby (śmiech)! To moja pasja, ale nie tylko dlatego lubię jesień. To okres roku, kiedy temperatura jest idealna – ani za niska, ani zbyt wysoka. Kocham jesień z wielu powodów. Najpiękniejsza jest właśnie taka jak teraz – słoneczna, ciepła i coraz bardziej kolorowa. To czas, kiedy bardzo przyjemnie przebywać w lesie. Ostra zieleń drzew ustępuje całej gamie ciepłych barw liści, natura dojrzewa i wszystko w blasku jesiennego słońca wydaje się bardziej urokliwe. To także moment, kiedy zbieramy w naszym gospodarstwie owoce i z gośćmi ruszamy na „Polowanie na grzyby”. W tym roku jest to nieco utrudnione, a to ze względu na brak opadów, nad czym ubolewam. Mam jednak nadzieję, że jeszcze popada i grzyby się pojawiają. Po takim spacerze przyrządzamy wspólną kolację z darów lasu. Jesienią i wiosną jeżdżę także z grupami na grzybobranie. Byłam na smardzach w lasach na Węgrzech, a teraz, niedawno w woj. świętokrzyskim, gdzie są piękne, jodłowe lasy, których tu, na Mazowszu próżno szukać. We wrześniu ukazało się nowe

wydanie mojej książki „Polowanie na grzyby”, w której zaktualizowane zostały niektóre nazwy grzybów. Na przykład podgrzybek brunatny, jak się okazuje niewiele ma wspólnego z rodziną podgrzybków i aktualnie jest sklasyfikowany jako podgrzyb brunatny. Jesień to zdecydowanie moja ulubiona pora roku, dlatego ciężko mi zrozumieć osoby, które jej nie lubią. Może to kwestia miejsca zamieszkania? Na wsi jesień jest piękna i melancholijna. Warto czekać rok, aby znowu się nią napawać.

kuj

PSL

TRZECIA DROGA

LISTA NR 2

Jerzy Rzymowski

13

Piękna sala gimnastyczna dla ZS nr 4 w Mławie

Marzenia się spełniły

Okazała salę gimnastyczną otrzymał Zespół Szkół nr 4 im. Obrońców Mławy z Września 1939 Roku w Mławie. Kosztowała blisko 12 mln zł.

- Długo czekaliśmy na ten moment, ale, jak widać, marzenia się spełniają.

Od dzisiaj nasi uczniowie mogą ćwiczyć i rozwijać się sportowo w znakomitych, nowoczesnych warunkach. Jest to wspaniały prezent dla naszej szkoły, która w przyszłym roku będzie obchodzić stulecie swego istnienia – mówił dyrektor ZS nr 4 Stanisław Matyjasik.

Starosta Jerzy Rakowski przyznał, że „ten sukces ma wielu ojców”, w „sensie pozytywnym” – uzupełnił. Zaznaczył, że zbudowanie tego obiektu jest efektem dobrej współpracy samorządu powiatowego z administracją rządową i samorządem województwa mazowieckiego. Dziękował wszystkim „ojcom”, w tym wykonawcy obiektu, firmie REVbud.

- Z inżynierem Leszkiem Przybyłą, odpowiedzialnym za tę budowę, spędziłem mnóstwo czasu, aby na bieżąco rozwiązywać pojawiające się problemy - dodał starosta. Przypomniał, że placówka oświatowa, której patronują bohaterowie bitwy pod Mławą, dotąd była ostatnią szkołą prowadzoną przez powiat mławski, która nie miała sali gimnastycznej z prawdziwego zdarzenia. Lekcje wychowania fizycznego i inne zajęcia sportowe odbywały się tu w starej, niewielkiej salce.

Oficjalnemu przekazaniu do użytku tego obiektu nadano uroczystą oprawę. Zaśpiewano hymn szkoły. Uczniowie zaprezentowali okolicznościowy program artystyczny, składający się z popularnych piosenek o tematyce nawiązującej do szlachetnej rywalizacji sportowej i hartu ducha oraz z pokazów gimnastyki i tańca. Po przecięciu symbolicznej wstęgi budynek poświęcił ks. prał. Ryszard Kamiński.

Obecni byli liczni samorządowcy, delegaci jednostek organizacyjnych samorządów terytorialnych, wojewody i kuratora mazowieckiego oraz służb mundurowych. Nie zabrakło parlamentarzystów, a także tych, którzy w następnej kadencji chcieliby zasiąść w ławach sejmowych lub senackich. Minister edukacji i nauki Przemysław Czarnek

i marszałek województwa mazowieckiego Adam Struzik przez swoich przedstawicieli przekazali pozdrowienia i gratulacje.

Nowa sala gimnastyczna – połączona korytarzem ze starym obiektem - to budynek o wymiarach zewnętrznych 33,5 na 51,8 m i wysokości 11, 2 m. Na płycie głównej znajdują się boiska do

Uczniowie ZS nr 4 w pokazie gimnastycznym w nowej hali

gier zespołowych. Salę można podzielić (kurtyny) na trzy części, toteż jednocześnie mogą tu odbywać zajęcia trzy grupy. Na zapleczu urządzono sanitariaty, szatnie, magazyn sprzętu sportowego, pokoje dla nauczycieli i trenerów.

Na tę inwestycję powiat mławski wydał prawie 12 mln zł i był to swoisty montaż finansowy. 5 mln zł stanowiło dofinansowanie z Rządowego Funduszu Polski Ład – Programu Inwestycji Strategicznych, 3 mln zł pochodziło z Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej Ministerstwa Sportu i Turystyki, 2,2 mln zł dał samorząd województwa mazowieckiego. Inwestor wniósł wkład w wysokości 1,7 mln zł. Do tego włożył 1,5 mln zł na poprawę „wizerunku i bezpieczeństwa w tej szkole”, tzn. na budowę parkingów, odnowę elewacji starego budynku i jego systemu grzewczego.

Mało tego. Jak zapowiedział starosta Rakowski, powiat chce zbudować dla tej szkoły również wielofunkcyjne boisko zewnętrzne oraz kolejny parking dla pracowników i uczniów (nierzadko młodzież z odleglejszych miejscowości dojeżdża na lekcje własnymi samochodami). Już wystąpił do dysponentów Polskiego Ładu o dotację na to zadanie.

W ZS nr 4, tzw. ekonomiku, kształcą się 650 uczniów na trzech kierunkach (technikum) i w ogólniaku. W bieżącym roku wszyscy abiturienti zdali maturę. Jest to największa szkoła średnia w powiecie mławskim.

K.J.

BÓG RODZINA OJCZYZNA

KW Polska jest jedna

PRAWDA WAS WYZWOLI

Rafał Piech

Rozwiązania dla Przedsiębiorców

1. Dobrowolny ZUS przez okres 3 lat dla wszystkich prowadzących działalność gospodarczą.
2. Składka zdrowotna zależna od przychodu. Obowiązkowa składka zdrowotna dla wszystkich prowadzących działalność gospodarczą uproszczona i obniżona do:
 - 300 zł miesięcznie przy rocznych przychodach do 500 tys. złotych,
 - 600 zł miesięcznie przy rocznych przychodach powyżej 500 tys. złotych.
3. Dodatkowe uproszczone możliwości opodatkowania przy pozostawieniu istniejących rozwiązań:
 - 15% zamiast 19% podatek dochodowy liniowy lub - 3% ujednolicony podatek zryczałtowany od przychodów dla wszystkich prowadzących działalność gospodarczą.
4. Próg obowiązku wejścia w podatek VAT od 500 tys. zł przychodu rocznie.
5. Podniesienie limitu przychodu dla małego podatnika do 3 milionów euro.
6. Możliwość skorzystania przez małego podatnika z podatku przychodowego, ryczałtowego 3%.
7. Podwyższenie progu zastosowania ustawy Prawo Zamówień Publicznych do 250 tys. złotych netto.
8. Wprowadzenie preferencji dla polskich firm wykonawczych (posiadających min. 51% polskiego kapitału) przy procedurach krajowych zamówień niedofinansowanych ze środków UE.
9. Stabilizacja i konsekwentne upraszczanie przepisów prawa w Polsce.
10. Wprowadzenie elementów demokracji bezpośredniej.
11. Obrona gotówki jako środka płatniczego, równoprawnego w stosunku do transakcji bezgotówkowych i niepodlegającego ograniczeniom.

Rolnictwo

1. Wprowadzanie prawdziwego wolnego rynku dla lokalnych producentów żywności.
2. Całkowite i natychmiastowe usunięcie pojęcia i zagadnienia ZBOŻE TECHNICZNE.
3. Lokalna żywność od polskich producentów jako profilaktyka zdrowotna obywateli
4. Wprowadzenie jasnych i prostych oznaczeń pochodzenia danego produktu w układzie narodowym.
5. Promocja lokalnych łańcuchów dostaw jako gwarancja jakości oraz stabilnych cen.
6. Polska żywność jako gwarancja i bezpieczeństwo każdego polskiego konsumenta.

Energetyka

1. Oparcie polskiej niepodległości i niezależności energetycznej oraz rozwoju gospodarczego o krajowe zasoby surowców naturalnych:
 - WĘGLA, którego polskie złoża stanowią 85% zasobów całej Unii Europejskiej i zabezpieczają nasze potrzeby na co najmniej 300 lat.
 - ŹRÓDEŁ GEOTERMALNYCH, których potencjał może w pełni ekologicznie zaspokoić ponad 50% krajowego zapotrzebowania na ciepło i prąd.
2. Powstrzymanie likwidacji polskich kopalń.
3. Uruchomienie nowoczesnych technologii eksploatacji i gazyfikacji węgla.
4. Przywrócenie szkolnictwa górniczego, oraz liceów zawodowych.
5. Odtworzenie i budowa nowych kopalń.
6. Przebudowa systemu energetycznego na model PER: Polskiej Energetyki Rozproszonej.
7. Wsparcie samorządów przy budowie i modernizacji lokalnych ciepłowni na odbiór i dystrybucję energii ze źródeł geotermalnych.

Rozwiązania dla osób z niepełnosprawnością i ich opiekunów

1. Zasiłek pielęgnacyjny – podniesienie z 215 zł do 500 zł.
2. Świadczenie pielęgnacyjne – podniesienie z 2458 zł do 3800 zł brutto ze składkami ZUS.
3. Uznanie świadczenia pielęgnacyjnego za pełnoprawną pracę etatową.
4. Umożliwienie podejmowania pracy zarobkowej opiekunom maksymalnie do 1/2 etatu.
5. Podniesienie renty socjalnej dla osób z niepełnosprawnością do poziomu 2500 zł.
6. Utworzenie w każdym powiecie całodobowej świetlicy wytchnieniowej dla opiekunów.

WPROWADZENIE DEMOKRACJI BEZPOŚREDNIEJ

1. Odbudujemy jedność Polaków.
2. W Polsce na pierwszym miejscu są polscy obywatele. Jeżeli współpraca z UE nie będzie dla Polski korzystna, nie będziemy utrzymywać członkostwa Polski w UE za wszelką cenę.
3. Stworzenie godnych warunków dla Polonii, która chce wrócić do Polski.
4. Preferencyjne warunki dla polonijnych inwestorów, takie ulgi, jak dla rodzimych przedsiębiorców.
5. Wprowadzenie szeregu działań na rzecz ochrony rodziny.
6. Profilaktyka zdrowotna dzieci i młodzieży.
7. Utrzymanie obecnych świadczeń socjalnych (500+).
8. Przywrócenie gabinetów stomatologicznych w szkołach podstawowych.

OCHRONA ŻYCIA OD POCZĘCIA AŻ DO NATURALNEJ ŚMIERCI

KW POLSKA JEST JEDNA

Koleżance Bożennie Kacpurze

Wieloletniemu, zasłużonemu członkowi
Stowarzyszenia Rodzin Osadników Wojskowych
i Cywilnych Kresów Wschodnich
wyrazi współczucia
z powodu śmierci Mamy

Śp. Ireny Kacpury

Zmarłej w dniu 21 sierpnia 2023 roku
przeżywszy 101 lat.

składają

Zarząd Stowarzyszenia Rodzin Osadników Wojskowych i Cywilnych
Kresów Wschodnich oraz Redakcja KRESOWYCH STANIC

Maków. Pieniądze trafią do Czerwonki

Różan znowu bez dofinansowania

Rozstrzygnięto drugą edycję naboru wniosków do rządowego programu odbudowy zabytków. Na liście beneficjentów z powiatu makowskiego znalazł się tylko kościół w Czerwoncu. Gmina Różan ponownie nie otrzymała dofinansowania. Pieniądzy nie ma też na remont dworku w Szczukach...

O kontrowersjach dotyczących rozstrzygnięcia naboru do ww. programu w powiecie makowskim pisaliśmy już nie raz. Burmistrz Różana Piotr Świderski na naszych łamach wskazywał wprost, iż przy świadkach usłyszał od byłego wicepremiera Henryka Kowalczyka „może pan składać na co pan chce, i tak pan nic nie dostanie”. Pomimo tej zapowiedzi i braku przyznanych środków w pierwszym naborze, miasto podjęło kolejną próbę i złożyło wniosek do następnego naboru, także na rewitalizację Fortu I. Tym razem kwota o jaką ubiegał się

Różan była niższa i dotyczyła głównie ogrodzenia zabytku. Zgodnie z „obietnicą”, jaką minister Kowalczyk złożył burmistrzowi Świderskiemu w marcu, Różan ponownie nie dostał pieniędzy na wskazany cel.

Na odbudowę zabytku świeckiego wniosku złożyła także gmina Płoniawy-Bramura, która otrzymała dofinansowanie na zabytek sakralny w poprzednim naborze. Jak informował nas niedawno wójt Jakub Dudek, za pośrednictwem gminy Stadnina Koni w Krasnem (właściciel obiektu) ubiegała się o środki na remont dworu w Szczukach, gdzie mieszkała noblistka Maria Skłodowska-Curie. Pieniądzy nie przyznano.

Natomiast tym razem dofinansowanie dostał kościół w Czerwoncu (za pośrednictwem gminy), który został pominięty w poprzedniej edycji naboru. Na remont świątyni parafia otrzymała promesę w wysokości 1 mln 176 tys. zł. Środki te zostaną przeznaczone na wymianę więźby dachowej oraz pokrycia dachu kościoła.

kuj

Mławski las – nie lada wartość tego miasta – powinien być obszarem o zwiększonej funkcji społecznej. Taki wniosek płynie z konferencji (konsultacji) zorganizowanej przez Nadleśnictwo Dwukoły.

Co się za tym kryje? Padły konkretne propozycje.

Walory przyrodniczo-kulturowe

Nadleśnictwo Dwukoły, jak mówił jego szef Jaromir Skrzypecki, to obszar o dużych walorach przyrodniczo-kulturowych, z bogatą florą i fauną. Gospodaruje na prawie 18 tys. ha w powiatach działdowskim, mławskim, żuromińskim i płońskim, a także nadzoruje 16 tys. ha lasów prywatnych.

Na tym terenie znajduje się kilka rezerwatów przyrody: „Dębowa Góra”, „Swinie Bagno”, „Dolina Mławki”, „Baranie Góry”, „Olszyny Rumockie” i „Kępa Gołuska”. Tylko ten pierwszy jest dostępny dla zwiedzających (wolno do niego wchodzić). Ponadto jest tu pięć obszarów chronionego krajobrazu i cztery obszary Natura 2000. Te walory uzupełniają drzewa – pomniki przyrody. Szczególnym okazem jest lipa „Kaśka” w wieku 200 – 250 lat i obwodzie osiem metrów. Rośnie w Niegocinie (gm. Lipowiec Kościelny). Są tu też wyznaczone punkty do biwakowania.

Akurat trwają prace nad projektem planu urzędzenia lasu dla Nadleśnictwa Dwukoły na lata 2024 – 2033, przygotowuje go olsztyński oddział Biura Urzędzenia Lasu i Geodezji Leśnej. Jak tłumaczył jego dyrektor Włodzimierz Serwiński, chodzi o swoisty „rozkład jazdy”, który określi kierunki i sposoby gospodarowania w najbliższej dekadzie. Teraz jest czas zgłaszania opinii i wniosków do planu, biorąc pod uwagę

Nie tylko zagroda żubrów

Las bardziej społeczny

funkcje lasu, czyli gospodarczą, przyrodniczą i rekreacyjną.

Jeziorko będzie atrakcyjniejsze?

W granicach administracyjnych Mławy znajduje się ponad 900 ha lasów – większości państwowych. Jest to skutek przyłączenia do miasta wsi Krajewo i Piekiełko w 2004 roku. To teren uczęszczany przez licznych piechurów i rowerzystów zarówno mławian, jak i cudzoziemców. Do dyspozycji mają szlaki o łącznej długości 15 km (zielony, niebieski, żółty), a także szlak po linii fortyfikacji (schronów bojowych) z 1939 roku, wykraczający poza granice administracyjne Mławy.

Nadleśnictwo Dwukoły proponuje budowę – we współpracy z samorządami terytorialnymi – ścieżki wokół jeziora w Krajewie i kładki na wyspę. Ten zbiornik i jego otoczenie (roślinność bagienna, torfowa) to nader urokliwe miejsce. I jeszcze jedna sugestia: założenie leśnego placu zabaw dla dzieci.

Można wyobrazić sobie, że ci, którzy będą zwiedzać pokazową zagrodę żubrów w Krajewie (jeszcze w tym roku mają tu zamieszkać byk i trzy krowy), następnie udadzą właśnie nad jezioro, a potem na szlak fortyfikacji obronnych. Idzie zwłaszcza o tzw. weekendowych turystów.

Nowy plan urzędzenia lasu uwzględni także aspekt gospodarczo-przyrodniczy. Stare drzewa trzeba wycinać, w to miejsce sadzić młode. Najogólniej mówiąc, przebudowa drzewostanu ma

iść w kierunku zwiększenia ilości gatunków liściastych, również ze względu na ocieplanie się klimatu.

„Jesteśmy emocjonalnie związani z ...”

Na zebraniu konsultacyjnym obecnych było ok. 30 osób. Nie bez satysfakcji przyjęły one zapowiedź zagospodarowania jeziora. Jednakże bodaj ci wszyscy, którzy zabrali głos, sugerowali stopniową, rozłożoną w czasie wymianę (doskonalenie) drzewostanu, aby nie było za dużo „pustych przestrzeni”. – Od dawna jesteśmy emocjonalnie związani z naszym lasem i ten aspekt trzeba brać pod uwagę – argumentował Tadeusz Stabach, społecznik, Mławianin 2022 Roku.

Z tym opiniami zgodził się nadleśniczy Skrzypecki. Rozwiązał też zgłoszoną przez konsultantów wątpliwość. Otóż w żadnym wypadku nie będzie wycinany las stanowiący otulinę zalewu w Rudzie, którego rewitalizacja ma się zakończyć w br.

Nadleśnictwo Dwukoły – dodajmy – corocznie pozyskuje 82 tys. metrów sześć. drewna, ale, jak zaznaczył Jaromir Skrzypecki, przyrost masy jest większy niż jej ubytek. W ostatnich latach ze

Jezioro w Krajewie

strony lokalnej ludności wzrosło zainteresowanie drenem opałowym (głównie z przecinki), które jeszcze niedawno temu było niewykorzystywane.

Mieszkańców ul. Krajewo zastanowił zamiar utworzenia leśnego placu zabaw. Ich zadaniem tego typu obiekty powinny być sytuowane na terenie zabudowanym. Okazało, że plac, jeśli powstanie, to na obrzeżu lasu.

Poważnym problem jest zaśmiecanie terenów leśnych. Leśnicy, kierując się dotychczasowymi doświadczeniami, sprzeciwiają się ustawianiu koszy na odpady na szlakach – śmieci trzeba ze sobą zabierać. Receptą jest tu edukacja i wychowanie.

Oczywiście opinie i wnioski do planu urzędzenia lasu nadal można zgłaszać. **K.J.**

Sołtys zachęci sąsiada do Czystego Powietrza

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie ruszył w teren. Szkoli sołtysów z podstawowych zasad programu Czyste Powietrze oraz organizuje otwarte punkty konsultacyjne dla mieszkańców. Wszystko po to, aby jeszcze bardziej zachęcić do skorzystania z tego najpopularniejszego prośrodowiskowego programu w Polsce

Do dobrych rozwiązań najlepiej zachęcać poprzez dobry przykład, a ten – w sposób najbardziej wiarygodny – dają w większych społecznościach sołtysi. Jako osoby szanowane, wybrane w powszechnych wyborach, sołtysi skutecznie dowodzą, że poprzez wejście do programu Czyste Powietrze można zadbać o jakość powietrza w swojej najbliższej okolicy, a zarazem obniżyć rachunki za energię – wskazuje minister klimatu i środowiska **Anna Moskwa**.

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie prowadzi spotkania informacyjne i szkolenia dla sołtysów. Doradcy energetyczni przekazują im najważniejsze informacje i objaśniają zasady programu Czyste Powietrze. Dodatkowo w wielu miejscowościach organizowane są otwarte punkty konsultacyjne. Mieszkańcy mogą spotkać się z doradcą energetycznym i dowiedzieć się jak oszczędzić na rachunkach za ogrzewanie domu. Cel jest prosty – pokazać na dobrych przykładach jak działa program i jakie daje korzyści.

Rosyjska napaść na Ukrainę oraz błędna polityka klimatyczna Unii Europejskiej doprowadziły do radykalnych wzrostów cen surowców energetycznych na światowych rynkach. Polski rząd złagodził skutki kryzysu, poprzez konsekwentną dywersyfikację źródeł energii, która trwa od ośmiu lat. Uruchomił też specjalne dopłaty do rachunków, a spółki energetyczne przekazały swoje zyski, aby obniżyć koszty gospodarstw domowych. Najtańsza energia to ta, której nie zużyliśmy. Dlatego tak ważny jest program Czyste Powietrze, który finansuje termomodernizację budynków, wymianę okien, drzwi i starych, nieefektywnych pieców – podkreśla **Maciej Malecki**, wiceminister aktywów państwowych

Z programu Czyste Powietrze korzysta dziś w Polsce ponad 683 tysiące polskich rodzin. Przez ostatnie 5 lat dzięki programowi zlikwidowano już 351 tysięcy tzw. „kopciuchów”. Celem programu jest poprawa jakości powietrza w naszym kraju. Po zmianach wprowadzonych w ubiegłym roku wdrażanie programu znacznie przyspieszyło i cieszy się on ogromną popularnością. Wojewódzkie Fundusze Ochrony Środowiska podpisały już 580 tysięcy umów na kwotę 13,5 miliarda złotych.

Dzięki tym inwestycjom zmniejsza się zużycie energii oraz koszty ogrzewania. Zyskujemy też wyższy komfort życia i wygodę. Program Czyste Powietrze umożliwia termomodernizację budynków jednorodzinnych oraz zlikwidowanie starych i nieefektywnych źródeł ciepła będących główną przyczyną

zanieczyszczenia powietrza. Dotacje obejmują wymianę okien, ocieplenie ścian i dachu, nowe źródło ciepła oraz inne niezbędne prace.

Twój dom po ociepleniu i wymianie źródła ciepła może zużywać nawet do 70% mniej energii na ogrzewanie!

Program skierowany jest do właścicieli i współwłaścicieli domów jednorodzinnych, lub wydzielonych w budynkach jednorodzinnych lokali mieszkalnych z wyodrębnioną księgą wieczystą.

Dotacja może wynieść do 66 000 zł dla podstawowego poziomu dofinansowania, do 99 000 zł dla podwyższonego poziomu dofinansowania oraz do 135 000 zł dla najwyższego poziomu dofinansowania. Dodatkowo dla wszystkich poziomów, poza wskazanymi limitami, dotacja do 1200 zł na audyt energetyczny.

Aktualne informacje o szkoleniach dla sołtysów znajdują się na stronie czystepowietrze.gov.pl

Spłonął dom w Pułtusku

Pięćoosobowa rodzina potrzebuje pomocy

Nikt nie spodziewał się, że kolejny wrześniowy dzień rozpocznie się dla nich jeszcze przed świtem. Nikt nie przypuszczał, że trzeba będzie zostawić wszystko i uciekać. Nikt nie wyobrażał sobie, że będzie stać bezradnie przed palącym się, a potem spalonym domem. Pożar wybuchł około godziny czwartej w poniedziałek, 25 września. Bez dachu nad głową i dorobku życia została pięćoosobowa rodzina Sylwii i Cezarego Przedlackich z Pułtusa. Towarzyszący im strach miesza się z radością, że ocalili: pięć osób, w tym dziecko, i ich dwa psy. Dziś potrzebują pomocy, za każdą serdecznie dziękują.

Parterowy dom z poddaszem przy tzw. szosie ciechanowskiej, jak mówią niektórzy, nie wymieniając alei Wojska Polskiego, służył małżeństwu Sylwii i Cezaremu Przedlackim, a potem również ich córce Oliwii, zięciowi Damianowi oraz wnusiowi Marcelkowi. Po domu biegały dwa yorki, a właściwie jeden biegał, a dwunastoletnia suczka, psia babcia, raczej chodziła wolno, za to dużo spała przy znajdującym się w przedpokoju, za drewnianymi schodami prowadzącymi na strych, piecu. Dorosli palili w nim i w cieplejsze dni, by podgrzać wodę. Tej nocy suczki przy piecu nie było jakby psi instynkt coś jej podpowiadał.

Pożar domu

– Godz. 4.30 zostaliśmy zadysponowani do pożaru drewnianego domu w Pułtusku – informuje OSP Trzciniec. – Pożar drewnianego domu jednorodzinnego przy al. Wojska Polskiego w Pułtusku – podobnej informacji udziela OSP Pułtusk.

Pożar gasiły cztery zastępy jednostki ratowniczo-gaśniczej z Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Pułtusku, Ochotnicza Straż Pożarna z Trzcińca, Pułtusa i Głodowa. Na miejsce przyjechali także pułtuscy policjanci, inspektor nadzoru budowlanego. Nie dotarła karetka pogotowia, która w takich dramatycznych sytuacjach przeważnie dociera na miejsce. Strażackie działania zakończyły się tuż przed godziną dziewiątą. Mimo interwencji, domu ani mienia nie udało się uratować. Budynek prawdopodobnie zostanie rozebrany, zaś meble, sprzęty, ubrania nie nadają się do użytku.

O krok od tragedii

Czy intuicja podpowiadała coś komuś z domowników? Może młodej mamie, która obudziła się jako pierwsza, przypuszczała około godziny czwartej?

– Usłyszałam taki dziwny odgłos, a potem strzelanie, bo blacha na dachu hałasowała, pewnie od gorąca. Było ciemno. Zobaczyłam przez szparę między drzwiami a ścianą pomarańczowy kolor, okropnie to wyglądało – opowiada Oliwia Przedlacka. – Zaczęłam budzić partnera i dziecko, partner złapał syna na ręce i wybiegł z domu. Ja obudziłam rodziców i poszukałam psów. Jeden spał z naszym synem, a drugi, jak się okazało, w kuchni. Złapałam psy pod pachy i wyniosłam. Szukałam jakiejś miski, by podawać nią wodę, ale jej nie znalazłam. Ogień już był na dole. Wychodząc, otworzyliśmy drzwi, powietrze dostało się do środka i ogień buchnął na zewnątrz.

Prawdopodobnie zaczęło się od pożaru sadzy w przewodzie kominowym, od którego zapalił się dach, a potem ogień rozprzestrzenił się na poddasze i parter. Cała rodzina zdążyła opuścić dom, zanim ogień lub czał dosięgnął ich sypialni. W pokoju najbliżej pieca spał pięcioletni, nieco dalej jego rodzice; to właśnie chłopiec był najbardziej narażony tego poranka na niebezpieczeństwo.

– Jeden strażak powiedział, że dobrze, że się obudziłam, bo byśmy... – młoda mama przerywa.

Uratowani

– Wszyscy żyjemy – to najważniejsze! – podkreśla pani Oliwia. – Gdyby ktoś nie przeżył, byłyby wyrzuty sumienia, żal, może pretensje.

– Na szczęście całej naszej rodzinie udało się w porę ewakuować i nikt nie poniósł obrażeń. Cieszymy się, że wyszliśmy z tego cało. Mogło być tragicznie – zaznacza Sylwia Przedlacka, mama Oliwii.

Energiczna, uśmiechnięta, życzliwa ludziom pani Sylwia jest rozpoznawalna w Pułtusku. Obecnie pracuje w firmie Mardom w Lipnikach, zaś wcześniej pracowała m.in. w sklepie państwa Fałęckich blisko poczty w Pułtusku. „Zawsze obdarowywała nas ogromnym uśmiechem i pozytywną energią

Tak wyglądał dom zamieszkały przez pięćoosobową rodzinę nad ranem 25 września

W akcji brało udział kilka zastępów straży

na zajęciach”, scharakteryzowała ją jedna z fitnessowych koleżanek Maja Czubkowska i poprosiła o pomoc dla pani Sylwii.

– To moi rodzice wszystko wyremontowali w domu od A do Z, zrobili łazienkę – zauważa Oliwia Przedlacka. Absolwentka Zespołu Szkół im. Bolesława Prusa, a wcześniej gimnazjum Jedyńki i pułtuskiej Trójki, z zawodu fryzjerka, wychowuje pięcioletniego synka Marcelka. – Tym bardziej nam szkoda. Ale najważniejsze, że żyjemy.

– Jednak strach, który nam przy tym towarzyszył, pozostanie w naszej pamięci już na zawsze... – dopowiada pani Sylwia.

Towarzyszący jej samej i bliskim strach miesza się z radością, że wszyscy

żyją i są zdrowi oraz z wdzięcznością za życie i pomoc, której doświadczyła jej rodzina.

Bez dachu nad głową

– W zaledwie kilka minut straciliśmy wszystko, co mieliśmy. Walkę z pożarem toczyło kilka zastępów straży pożarnej, a my mogliśmy tylko stać w ciszy i obser-

wować jak ogień odbiera nam dosłownie wszystko... Pozbawieni zostaliśmy dachu nad głową, wyposażenia, mebli, ubrań – mówi pani Sylwia. – Z naszego obecnego życia pozostały tylko zgłoszenia i wspomnienia.

– Gdy uciekliśmy z domu, krzyczałam: „Boże, gdzie my będziemy teraz mieszkać?!“ – przypomina sobie jej

córka. – Jak przyjechałam tam wieczorem, by zobaczyć, co się da zabrać, nie spodziewałam, że aż tak źle będzie to wyglądało. Nic się nie nadaje.

Rodzina znalazła schronienie w domu jednorodzinnym u drugiej córki Sylwii i Cezarego Przedlackich, która mieszka z mężem i trójką dzieci.

– Ale to tylko tymczasowe rozwiązanie – uważa pani Sylwia. – W tej chwili mamy podstawowe rzeczy. Nie mamy dachu nad głową.

Potrzebne mieszkanie, potrzebna pomoc

O kwestii lokalowej rozmawiał z pogorzelcami we wtorek, 26 września burmistrz Wojciech Gregorczyk. Być może w najbliższym czasie zwolni się mieszkanie w zasobach Towarzystwa Budownictwa Społecznego, właściwie już dwa lata stoi puste, po śmierci lokatora, a czynsz opłaca jego krewna. Kobieta miała zrzec się tego mieszkania i jednocześnie poprosić o zamianę na inne, również w zasobach TBS. Nawet jeśli to mieszkanie będzie dostępne i zostanie przyznane rodzinie państwa Przedlackich, trzeba będzie je wyremontować, być może kupić nowy piec albo piece (w lokalu nie zostało założone centralne ogrzewanie), a później umeblować i wyposażać, by móc się do niego wprowadzić. Później rodzina marzy o przeprowadzce do domu. Czy w tym samym miejscu? Jeszcze nie wie.

– Nasza rodzina będzie musiała stworzyć sobie nowe miejsce na Ziemi. Jednak będzie to dla nas bardzo trudnym i kosztownym wyzwaniem – przyznaje pani Sylwia.

Sytuację rodziny zainteresowała się Małgorzata Dąbrowska, pułtuszcanka, wolontariuszka, inicjatorka akcji pomocy. Na razie nie zbiera żadnych ubrań, ręczników, pościeli, mebli czy sprzętów AGD dla pogorzelców, gdyż nie mają oni gdzie ich przechować. Za to prosi o pomoc finansową, a gdy przyjdzie czas na zbiórkę rzeczową, poinformuje.

– Nawet fotografie stracili... Dla mnie to największa strata – twierdzi wolontariuszka.

– Gdy będziemy pewni, że mamy lokal i będziemy mogli w nim zamieszkać, wtedy chętnie przyjmujemy pomoc rzeczową. Na razie nie możemy – wyjaśnia pani Oliwia.

– Będziemy dożywotnie wdzięczni za przyłączenie się do zbiórki, która ma na celu zebranie środków na nasz nowy start – zapewnia pani Sylwia. – Nawet najmniejsze wsparcie będzie dla nas ogromną pomocą i nadzieją na lepszą przyszłość. Za okazaną nam dobroć serdecznie dziękujemy!

Zbiórka została założona w serwisie Szczytny-cel.pl pod hasłem „Pożar w Pułtusku”. W sobotnie popołudnie 30 września było 149 wpłat, dzięki czemu udało się zebrać 12.140,54 zł.

Pani Sylwii i jej rodzinie nie pozwalają zwątpić przyjaciele i znajomi, w tym koleżanki i koledzy oraz szefostwo firmy Mardom.

– Dodają otuchy i wkrzeszają nadzieję w naszych sercach, że czas zagoi rany, a wszystko uda się odbudować – podkreśla Sylwia Przedlacka i dziękuje w imieniu swoim i rodziny. Dziękuje także wszystkim, którzy wspierają jej rodzinę finansowo, poprzez zbiórkę. Doświadcza dużo dobra, a nawet... znalazła pudełko ze zdjęciami.

– Pudełko z wierzchu okopcone, a w środku nic nienaruszone. Są zdjęcia, z komunii i z innych uroczystości. To moi dziadkowie nad nami czuwali, ich zdjęcie stało na komodzie. – wyznaje pani Sylwia. – Tak się ucieszyłam i jestem za to wdzięczna jak za każdą pomoc.

IZABELA KOBA

Każdy z nas może pomóc pięćoosobowej rodzinie państwa Przedlackich z Pułtusa. Zbiórka jest dostępna w serwisie Szczytny-cel.pl pod hasłem „Pożar w Pułtusku” pod linkiem
https://szczytny-cel.pl/z/pultusk-33?v=65142a6e4062b&fbclid=IwAR3CavF58KRniysp2Pc4dgKeJmZkCzO4tfioW1ZtG4Jh2ef_Ej-LITo_XWQ.

Samorząd powinien być jak najbliższej mieszkańców

FOT. ARCHIWUM ZBIGNIEWA DEPTUŁY

Rozmowa ze **Zbigniewem Deptułą**, starostą makowskim (od 2006 r.), posłem na Sejm IV kadencji (2001-2005), członkiem Zarządu Związku Powiatów Polskich.

Mazowsze obchodzi ćwierćwiecze istnienia jako województwo, właściwie powiaty też mogą świętować srebrny jubileusz. Czy powiaty się sprawdziły? Czy realizacja reformy samorządowej się udała?

Z całą odpowiedzialnością mogę powiedzieć: tak. Mieszkańcy poszczególnych miast i gmin oraz powiatów zyskali możliwość współdecydowania o tym, jak wygląda ich najbliższa okolica, informując, jakie są potrzeby i w jaki sposób powinny być dzielone samorządowe pieniądze. Z upływem lat reforma ta jednak wskazuje na coraz większe niedopasowanie do współczesnych potrzeb społeczno-ekonomicznych. Niejednokrotnie na posiedzeniach Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego mówiłem o tym, że samorządy są skłonne do przejmowania kolejnych kompetencji i instytucji, jednakże działania te muszą być powiązane z zapewnieniem powiatom i gminom odpowiedniego finansowania. Wielokrotnie też zwracałem uwagę na to, że nie powinno odbierać się powiatom nadzoru nad powiatowymi instytucjami. Korzystniejszym jest, aby problemy tych instytucji rozwiązywane były na szczeblu lokalnym, ponieważ z tej właśnie perspektywy najlepiej da się ocenić ich wagę. Zawsze twierdziłem i twierdzę, że samorząd powinien być jak najbliższy ludzi, by móc słuchać ich potrzeb i rozwiązywać ich problemy.

Skoro o kompetencjach powiatów mowa, zapytam przekornie, czy szpitale powinny podlegać samorządom powiatowym jak szpital w Makowie Mazowieckim? Dobrze sobie radzi, ale nie wszystkie szpitale są w takiej sytuacji jak on.

Informacje na temat centralizacji szpitali, które pojawiały się jakiś czas temu w przestrzeni publicznej zaskoczyły mnie. Centralne zarządzanie w znacznym stopniu utrudniłoby identyfikację potrzeb zdrowotnych mieszkańców, pogorszyłoby również wyniki i jakość procesu leczenia, a także wpłynęłoby na ograniczenie dostępności do usług medycznych lokalnej społeczności. Problemów dotyczących służby zdrowia doszukiwałem się nie w tym, pod kogo podlegają szpitale, ale w samym systemie, poczynając od funkcjonowania POZ-u, braku właściwej profilaktyki, trudności w dostępie do specjalistów, braków kadrowych, a przede wszystkim ograniczonych środków finansowych, utrudniających właściwą realizację usług medycznych. W wielu krajach europejskich to właśnie samorządy w znacznie szerszym zakresie niż w naszym kraju odpowiadają za organizację opieki zdrowotnej. Nie zgadzę się z twierdzeniem, że samorządy nie radzą sobie z zarządzaniem szpitalami. Można podać wiele przykładów na to, że szpitale zarządzane ze szczybla samorządowego doskonale sobie radzą. Najlepszy tego przykład stanowi, wspomniany przez panią, nasz makowski szpital powiatowy, który jest niewątpliwie wielką dumą powiatu. Stanowi on zaplecze medyczne dla całego województwa mazowieckiego, a w ogólnopolskich rankingach zawsze zajmuje wysokie miejsca. Oczywiście, makowski szpital jak i inne placówki

medyczne w kraju zmagają się z wieloma problemami, które jednak staramy się na bieżąco rozwiązywać. Mimo tych trudności jego sytuacja finansowa jest bardzo dobra.

Z czego to wynika?

Pyta pani jak wielu moich kolegów starostów (uśmiech). Zadają mi często pytanie, jak to jest możliwe, że makowski szpital tak świetnie sobie radzi. W mojej ocenie podstawą jest dobre zarządzanie oraz dobra kadra medyczna. Dodam, że na bieżąco staram się wspierać finansowo nasz szpital. Sukcesywnie inwestujemy w nowy sprzęt medyczny. Powstał nowy blok operacyjny i SOR, szpital został w pełni zainformatyzowany i wyposażony w nowe karetki. Na przyszły rok planowany jest montaż wieloosobowej komory hiperbarycznej, której zakup dofinansował samorząd województwa mazowieckiego kwotą 1,8 mln zł; koszt całej inwestycji to 3 mln zł.

Czwartą kadencję sprawuje pan mandat radnego i funkcję starosty powiatu makowskiego. Czy któreś zadania powiatu są panu szczególnie bliskie choćby opieka zdrowotna?

Nigdy nie faworyzowałem żadnych zadań znajdujących się w zakresie powiatu, ponieważ wszystkie są dla mnie bardzo ważne i wzajemnie się uzupełniają. W swoich działaniach i decyzjach zawsze staram się zachować stabilność i konsekwentnie realizować wszystkie moje plany inwestycyjne, skupiając się w pierwszej kolejności na tych zadaniach i inwestycjach, które są najbardziej wyczekiwane przez mieszkańców powiatu.

Jakie ważne inwestycje powiat zrealizował?

Setki kilometrów przebudowanych dróg powiatowych, wyremontowane szkoły, nowoczesne obiekty sportowe, wspomniane nowe oddziały szpitalne oraz nowoczesny sprzęt medyczny to tylko niektóre inwestycje, jakie w minionych latach udało się nam zrealizować. Zdecydowana większość z nich dofinansowana została ze środków zewnętrznych, które pozyskujemy ze wszystkich możliwych źródeł, w tym programów samorządowych i rządowych.

Zacznijmy od dróg, których powiat makowski ma kilkadziesiąt kilometrów.

Zarządzamy ponad 400 km dróg powiatowych. Do tej pory przebudowaliśmy ponad 300 km dróg, wyremontowaliśmy 16 mostów. Zwiększyliśmy bezpieczeństwo poprzez budowę rond, chodników, ciągów rowerowych, a także poprzez doświetlenie przejść dla pieszych. Jesteśmy jednym z nielicznych powiatów, który przejmuje drogi gminne, remontuje je oraz zalicza do kategorii dróg powiatowych. Jedną z ważniejszych inwestycji drogowych, którą właśnie realizujemy przy udziale środków pochodzących z budżetu samorządu województwa mazowieckiego w wysokości 4 mln zł, jest przebudowa drogi powiatowej 2135W Chrzanowo – Małki na odcinku o długości 3,215 km wraz z przebudową drogi powiatowej

nr 2121W Rzewnie – Małki na odcinku o długości 2,700 km. Mam również nadzieję, że bez żadnych przeszkód, uda nam się jeszcze w tym roku zakończyć przebudowę ponad 35 km dróg.

Czy widzi pan w najbliższym czasie potrzebę inwestycji drogowej w subregionie?

Wszystko wskazuje na to, że jeszcze w październiku br. uda nam się podpisać porozumienie między Urzędem Marszałkowskim Województwa Mazowieckiego, samorządami powiatów makowskiego i wyszkowskiego oraz gmin Rzewnie i Rząśnik w sprawie współfinansowania planowanej przez gminę Rzewnie budowy nowego obiektu mostowego na rzece Narew w miejscowości Łachy Włosciańskie. Będę starał się o to, aby w przyszłości nowy most stał się własnością powiatu makowskiego.

W jakich jeszcze dziedzinach samorząd powiatu zrealizował inwestycje?

Sporą część środków finansowych przeznaczamy również na oświatę. W minionych latach przeprowadziliśmy kompleksowy remont i rozbudowę nie-

mał wszystkich budynków szkolnych za blisko 20 mln zł. W tym roku zakończyliśmy modernizację budynku B Zespołu Szkół w Makowie Mazowieckim, na którą otrzymaliśmy środki z budżetu samorządu województwa w wysokości ponad 1,3 mln zł. Na ukończeniu jest również modernizacja budynku Zespołu Szkół w Róźnie. Na przyszły rok planujemy budowę sali sportowej przy Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym oraz modernizację sali gimnastycznej w Zespole Szkół w Makowie Mazowieckim. Staramy się także na bieżąco doposażać wszystkie placówki w sprzęt komputerowy i niezbędne pomoce dydaktyczne. Wiele przedsięwzięć realizujemy również w zakresie bezpieczeństwa czy też pomocy społecznej, na którą w przyszłorocznym budżecie chcę przeznaczyć sporą część środków finansowych. Tak jak już wspomniałem, realizacja powyższych inwestycji oraz wielu innych działań podejmowanych przez powiat nie była by jednak możliwa gdyby nie pozyskiwane środki finansowe z Budżetu Samorządu Województwa Mazowieckiego, administracji rządowej,

funduszy Unijnych oraz budżetów gmin powiatu makowskiego.

Jak podsumuje pan lata pracy w samorządzie powiatu?

Pracę w samorządzie oceniam bardzo pozytywnie. Daje mi ona możliwość realizowania wielu różnych przedsięwzięć i wprowadzania nowych rozwiązań, które wpływają bezpośrednio na rozwój powiatu makowskiego, a także służą poprawie warunków życia jego mieszkańców. Wielkim wyróżnieniem i zaszczytem dla mnie jest zasiadanie w Zarządzie Związku Powiatów Polskich, a także praca, którą wykonywałem w Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego, dzięki czemu miałem możliwość reprezentowania powiatu makowskiego na terenie całego kraju.

Czy zarządzać samorządem było trudniej kilka kadencji temu czy teraz?

Samorządy od początku swojego funkcjonowania znajdują się w trudnej sytuacji, ponieważ coraz więcej jest oczekiwań i potrzeb społecznych, natomiast coraz mniej środków finansowych, które pozwoliłyby w pełni je zaspokoić. Na samorządach spoczywa odpowiedzialność za funkcjonowanie i utrzymanie m.in. szkół, szpitali, domów pomocy społecznej czy dróg. Obecna sytuacja w kraju rodzi wiele obaw nie tylko wśród samorządowców, ale także wśród przedsiębiorców, rolników i innych grup zawodowych. Gospodarcze zawirowania, z którymi mamy obecnie do czynienia w kraju i na świecie, związane z inflacją, wysokimi cenami energii elektrycznej czy też z rosyjską agresją na Ukrainę, przyczyniają się do znaczących ograniczeń dochodów samorządów, co w moim przekonaniu niewątpliwie ma wpływ na realizację przyjętych planów inwestycyjnych na ten rok i na kolejne lata. Uważam, że dziś coraz trudniej jest przewidzieć przyszłość i zarządzać samorządem. Ma na to wpływ przede wszystkim niepewne jutro.

Jak zatem widzi pan przyszłość samorządu?

Jestem optymistą i wierzę w to, że samorządy się obronią, mimo napotykanych trudności, i będą służyły nadal swoim mieszkańcom, bo są do tego bardzo dobrze przygotowane.

Zaczelśmy rozmowę od jubileuszu, zakończmy ją jubileuszem. Czy samorząd powiatu makowskiego obchodził 25-lecie swojego istnienia?

Rok 2023 jest dla samorządów terytorialnych rokiem szczególnym. 25 lat temu, 5 czerwca 1998 roku uchwalona została ustawa o samorządzie powiatowym – usamorządowione zostały wspólnoty powiatowe. By godnie uczcić tę wyjątkową datę, już w czerwcu obchodziliśmy swój powiatowy jubileusz. Był to doskonały czas, abym mógł podziękować panu Adamowi Struzikowi, marszałkowi województwa mazowieckiego, panu Mirosławowi Augustyniakowi, radnemu Sejmiku, a także wszystkim samorządowcom, dyrektorom jednostek organizacyjnych i instytucji, wspierającym powiat w jego działaniach, zarówno tych bieżących, jak i inwestycyjnych.

Rozmawiała
IZABELA KOBA

Pierwszą wystawę w kraju od ponad 80 lat otwarto w Ciechanowie

Józef Unierzyski – uczeń i zięć Jana Matejki

WMuzeum Sztachty Mazowieckiej w Ciechanowie odbyła się uroczystość związana z wernisażem i promocją publikacji **Józef Unierzyski (ok. 1861-1863) malarz akademicki, uczeń i zięć Jana Matejki, rodem z mazowieckiej szlachty** towarzysząca Jubileuszowi 50-lecia jego istnienia.

Tym samym, po kilkudziesięciu latach wydobywamy z głębi niepamięci cenionego niegdyś malarza, rodem z Milewa (pow. płoński), północnego Mazowsza, który po namalowaniu w 1887 r. obrazu „Zdjęcie z Krzyża”, jako jeden z najzdolniejszych uczniów Jana Matejki, za całokształt swojej pracy twórczej otrzymał Złoty medal i sławę wielkiego artysty. Miał już za sobą Szkołę Rysunkową Wojciecha Gersona, którego był również wyróżniającym się uczniem, pięcioletnie studia w Scuola Libera przy ASP w Rzymie, obcowanie z wielką sztuką antyczną i renesansową wiecznego miasta oraz ówczesną kolonią polską, na czele z Henrykiem Siemiradzkim. Był już cenionym malarzem akademickim, w którego palce przeważała tematyka religijna i z którą nie rozstawał się do końca życia, ale też podejmował treści mitologiczne, historyczne, rodzajowe. Pod wpływem Jacka Malczewskiego malował sceny alegoryczno-symboliczne. Miał na swoim koncie także wiele portretów, zafascynowany ludowością i huculczyzną.

Większość swojego życia spędził w Krakowie, jako student Szkoły Sztuk Pięknych, potem Profesor tej uczelni, przemianowanej na Akademię Sztuk Pięknych, wreszcie jako mąż córki Jana Matejki Heleny, której podzielał pasję artystyczną i zaangażowanie na rzecz niepodległości, dla powstających Legionów Polskich, za co została uhonorowana Krzyżem Niepodległości.

Dlatego też cieszy fakt, że na wernisaż wśród licznie przybyłych Gości byli także Krakowianie, którzy w tym całym dziele mają swój znaczący udział: Mie-li również swoje wystąpienia podczas wernisażu. Marek Sołtysik, wybitny pisarz, publicysta i eseista, wykładowca akademicki, autor artykułu w formie wymownego eseju w przywołanej wyżej publikacji – „Józef Unierzyski na tle swoich obrazów” – jako wytrawny krytyk sztuki wprowadził w głębię wielu dzieł artysty, wydobywając subtelnie ich akcenty. Szczególną uwagę skupił na sztandarowym jego obrazie *Zdjęcie z Krzyża*, który swoim kunsztem osiągnął rękę mistrza i którym artysta zadziwił ówczesny artystyczny świat. Analizie poddał namalowany z rozmachem obraz, stanowiący szkic - *Golgota*, który dzięki jego zaangażowaniu został zakupiony do muzealnych zbiorów, zapoczątkowując kolekcję dzieł artysty. Podkreślił obrazy, prezentujące Madonnę. Wskazał na kulisy powstania (w latach 1927-1931) i treść sześciu obrazów wielkoformatowych *Cykl Maryjny* dla Kościoła Mariackiego w Katowicach, które są tam do dzisiaj. Zastanawiając się nad przyczyną szybkiego zepchnięcia w głębię zapomnienia jednego z najzdolniejszych uczniów

Matejki, krytyk sięgnął do sedna życia artystycznego Krakowa z pocz. XX w., przepojonego modernistycznym nurtem, z jego skrajną formą, w której ze zrozumiałych względów, jak podkreślił, nie mogło znaleźć się miejsce dla artysty tak prawego i skromnego, jakim był Unierzyski. Zresztą on sam nawet nie usiłował wejść w to środowisko i pozostał sobą.

Wiele interesujących odniesień do życia artystycznego akademickiego

na Mazowszu pojawił się J. Unierzyski w kontekście rodziny po kądzieli, głównie babki Honoraty z Leszczyńskich, sec. voto Chobrzyńskiej, tertio voto Dembowskiej. W zaprezentowanym tu artykule *Wokół genealogii Józefa Unierzyskiego*, na podstawie badań akt metrykalnych przybliżyła jego najbliższą rodzinę. Zwróciła też uwagę na funkcjonującą powszechnie błędną jego datę urodzin. Tezę tę potwierdził Adam A. Pszczółkowski, znany

Wystawa, którą prezentujemy w ciechanowskim Muzeum jest tylko pewnym symbolicznym przekrojem bogatej w formie i treści spuścizny artystycznej malarza z Milewa. Na podkreślenie zasługują obrazy o tematyce sakralnej, która dominowała w jego twórczości, jak chociażby *Matka Boska Bolesna*, *Chrystus i jawnogrzeźnica*, *Bolejący Miecz Sprawiedliwości*, czy *Św. Teresa*, poświęcony hiszpańskiej mistyce *Św. Teresie z Lissieux* (1873-

świątyni.

W sielski klimat wprowadzają nas wysublimowane w swojej treści pastele: *Dziewczyna z gołębiami* i *Scena rodzajowa Wianki*. Nie ma na wystawie kompozycji rodzajowej *Przed karczmą*, która „stawia artystę wysoko również jako znakomitego malarza pejzażu i dziennego światła”, jak podkreślał wspomniany krytyk sztuki Marek Sołtysik. Ale jest kompozycja Żydzi pilnujący sadu, którą namalował jeszcze jako uczeń W. Gersona. Operuje tu znakomicie światłem zmierzchu, a zarazem z nutą autentycznej liriki. Wymownym dziełem Unierzyskiego jest wachlarz, z misternie namalowanymi scenami z balu krakowskiego (rok 1890), gdzie niektóre postaci zostały nawet zidentyfikowane. Wśród obrazów zwraca uwagę portret Józefa Machay-Mikowej (1897-1942) wielkiej bojowniczkii o polskość Orawy.

Zapewne przełożeniem zainteresowania się literaturą rzymską jest obraz artysty, prezentowany na wystawie *Scena z Boskiej komedii Dantego – Francesca i Paolo*, namalowany prawdopodobnie jeszcze w końcu XIX w.

Twórczość artystyczna J. Unierzyskiego imponuje swoją tematyką i formą. Jako jeden z najzdolniejszych uczniów W. Gersona malował z nim freski do gmachu Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego w War-

szawie. Po powrocie z Rzymu razem z Tomaszem Lisiewiczem (1857-1930), cenionym już absolwentem krakowskiej Szkoły Sztuk Pięknych miał swój udział w restauracji katedry przemyskiej, projektując dla niej witraże do rysunków J. Matejki. Monumentalny *Cykl Maryjny* w Kościele Mariackim w Katowicach jest wyrazem zaufania cenionego erudyty Śląska ks. dr. Emila Szramka do jego twórczości „zakorzeniej w tradycjach malarstwa renesansowego”. W dowód wdzięczności namalował dla niego replikę medalowego *Zdjęcie z krzyża*, który również prezentujemy. Rzecz oczywista, że w tym czasie kiedy powstawał, artysta miał już 75 lat, nie był on już tak znakomity, ale ma swoją inną wartość. Jest darem serca. Natomiast w kościele p.w. Zmartwychwstania Pańskiego w Rzymie możemy podziwiać wielkoformatowy obraz artysty o treści historyczno-religijnej *Założenie Zgromadzenia Zmartwychwstańców*, który jest pewną formą długu wdzięczności wobec wiecznego miasta.

Cieszy fakt, że pierwsza wystawa poświęcona Józefowi Unierzyskiemu po ponad 80 latach ma miejsce na rodzinnej niemal ziemi malarza i zbiega się z jubileuszem 50-lecia ciechanowskiego Muzeum, a także ustanowionym przez Senat RP Rokiem Jana Matejki, przypadającym w 185 rocznicę jego urodzin i 130 rocznicę śmierci. Stąd też gościnie w Józefa Unierzyskiego poprzez swoje dzieła - jego mistrz Jan Matejko i wybrani jego uczniowie - Jacek Malczewski, Józef Mehoffer, Maurycy Gottlieb, Witold Pruszkowski, których twórczość także wywierała wpływ na prace naszego artysty.

Serdecznie zapraszamy, także młodzież szkolną na lekcje muzealne, umawiając się wcześniej telefonicznie: 23 672-55-87.

BOGUMIŁA UMIŃSKA
kurator wystawy

Helena i Józef Unierzyscy, po 1891 r., zb. Muzeum Narodowe w Krakowie

J. Unierzyski, *Autoportret z harpami*, 1916 r. zb. Muzeum Mazowieckie w Płocku

J. Unierzyski, *Dziewczyna z gołębiami*, pastel, ok. 1910 r., zb. prywatne

malarza z Milewa poczynił Marcin Ciężadlik, historyk sztuki, aktualnie Główny Inwentaryzator Zamku Królewskiego na Wawelu, autor obszernego artykułu w wymienionej wyżej publikacji, obejmującego jego życie i twórczość. Powołując się na Pamiętnik artysty, zachowany w zbiorach archiwalnych Muzeum Narodowego w Krakowie, nawiązał do jego refleksji, związanych z pięcioletnim pobytem w Rzymie, gdzie w chwilach wolnych od malowania zwiedzał kościoły i muzea. Był to dla niego „kraj pełen słońca i kwiatów, a sztuka, którą pozostawił starożytny Rzym i wspaniały Renesans, olśniły go swoją potęgą i pięknem”. To w tym tkwi właśnie przyczyna obranej drogi artystycznej malarza, na co badacz zwrócił uwagę.

Przybliżył także kulisy pierwszego zetknięcia się artysty z Janem Matejko, późniejszym jego Profesorem, a także teściem. Poznaliśmy również okoliczności, w jakich doszło do zaręczyn J. Unierzyskiego z Heleną Matejkówną. Warto podkreślić, iż Dziadek Marcina Ciężadlika – Stanisław Ciężadlik (1912-1996), ceniony artysta zagórzański, był uczniem malarza z Milewa, a na wystawie prezentujemy jego paletę, pochodzącą z pracowni J. Unierzyskiego, która należała wcześniej do Jana Matejki.

Odnosząc się do publikacji, pisząca te słowa jako redaktor, podkreśliła również wkład innych Autorów: Barbary Bielastej, cenionej regionalistki i publicystki z Ciechanowa, autorki kilku książek, gdzie w ostatniej *Dembowsky*

badacz szlachty polskiej, ceniony genealog i heraldyk. Genealog dowiódł tu ponadto, że ród ten od poł. XV w. zamieszkiwał północne Mazowsze, a jego gniazdem rodowym był Unierzysz (dzisiaj Unierzysz), prezentując jednocześnie wywód genealogiczny rodu po mieczu.

Andrzej Holeczko-Kiehl, historyk sztuki, kustosz w Muzeum Śląskim w Katowicach prezentuje tu *Cykl Maryjny* J. Unierzyskiego w Kościele Mariackim w Katowicach. Natomiast pisząca te słowa *Wybrane dzieła Józefa Unierzyskiego w kościołach i kaplicach*. Publikacja zawiera również katalog kilkudziesięciu prac artysty, w tym wielu nie eksponowanych na wystawie.

1897), postaci współczesnej artyście, za jego czasów też beatyfikowanej (1923) i kanonizowanej (1925). Został użyty bezpośrednio z kościoła parafialnego w Lublinie, diecezji tarnowskiej. Liryczny, pełen uroku obraz *Madonna z Dzieciątkiem i mali grajkowie*, przypomina malarstwo V. Hoffmana, gdzie Madonna jest kobietą z ludu, zatroskaną matką.

W swojej twórczości artysta pozostał wierny tematyce sakralnej, ale podejmował także mitologiczną, historyczną. Powstało także kilka replik wcześniej namalowanych obrazów. Nie obce mu były również wątki rodzajowe, portrety, odnoszące się do treści ludowej, a także związane z huculczyzną. Pod wpływem Jacka Malczewskiego malował również obrazy o tematyce symboliczno-allegorycznej. Przykładem jest tu prezentowany z 1916 r. *Autoportret z harpami* czy *Kompozycja alegoryczna Geniusz*, będące częścią tryptyku *Artysta*, którego centrum stanowi obraz o treści religijnej *Ukojenie*. Rzecz interesująca, że dopiero ta wystawa pozwoliła na odnalezienie poszczególnych jego elementów, rozproszonych w różnych miejscach.

Obraz *Ukojenie*, który prezentujemy ma ciekawą historię. W 1950 r. został подарowany dla nowo erygowanej parafii p.w. Chrystusa Króla w Krakowie Przegorzałach przez dr hab. Marię Spiss (1889-1982), cenioną lekarz i pracownik naukowy Politechniki Krakowskiej. Cudem niemal ocalał z pożaru jej rodzinnej kamienicy we wrześniu 1939 r. W latach 1952-1967, do czasu przebudowy, był on obrazem ołtarzowym głównym przegorzelskiej

Tajemnice zawarte w listach

Kilka niewielkich kartek, pisanych odręcznie, oznaczone datą 1940 i 1941 rok. Niosą ze sobą tajemnice, które wiele lat po śmierci ich nadawcy są nie do rozwikłania. Pierwszy z nich wysłany został z Dubna (dziś Ukraina) 3 marca 1940 roku. Skierowany do żony i dwóch małych córek emanuje niewiedzą i troską o los najbliższych, tęsknotą i wiarą. Nadawca „Felek” przebywa w obozie jenieckim. Drugi list także z Dubna napisany w sierpniu 1940 r. wyraża głęboką radość, bo nadawca już wie, że najbliżsi żyją. Wciąż przebywa w obozie jenieckim. Pisz: „Biję kamienie na szosie, aż iskry idą, to znów jakieś roboty ciesielskie lub kopanie rowów ot, cały dzień schodzi”. Trzeci list, nie wiedząc czemu podpisany jest „Fela” i nadany z miejscowości Żuprany (obecnie Białoruś). W nagłówku zwrot „kochana siostrzyczko”. A przecież z treści listu jasno wynika, że pisał je jeniec Feliks Stangrodzki do żony. Dlaczego tak? „Siostrzyczko moja najdroższa, ja do ciebie muszę tak pisać, nie dziw się temu i nie pytaj się o nic...”, ani też nie zastanawiaj się nad niektórymi rzeczami, dla ciebie może niezrozumiałymi. Kiedyś wszystko się wyjaśni”. Adres napisany po rosyjsku i prośba, aby tylko tak adresować listy. Nie wyjaśniło się to nigdy. Po powrocie do kraju o swoich przeżyciach mówił niewiele. Pozostały tajemnicą.

Początek – 11 Pułk Ułanów Legionowych

Feliks Stangrodzki został powołany do czynnej służby wojskowej w 11 Pułku Ułanów Legionowych w Ciechanowie w październiku 1927 r. Rozpoczął tam naukę w Szkole Podoficerskiej. Ile czasu pozostawał w Ciechanowie - nie wiadomo. W 1930 r. rozpoczął naukę w Centralnej Szkole Żandarmerii w Grudziądzu. 1 września 1930 r. mianowany został podoficerem zawodowym w I Dywizjonie Żandarmerii. Potem znalazł się w Łomży, w Kompanii Sztabowej przy dowództwie 18 Dywizji Piechoty. W Łomży zawarł związek małżeński z Ursulą Dobrzyńską. Okoliczności zawarcia tego małżeństwa także pozostają tajemnicą. Bowiem, jak to się stało, że młoda dziewczyna z Lekowa, w czasach jakże odmiennych od dzisiejszej rzeczywistości, dociera do Łomży i bierze, z dala od najbliższych, ślub. Z rodzinnych przekazów wiadomo jedynie tyle, że ślub był „po kryjomu” ponieważ podoficer Feliks Stangrodzki nie miał wymaganej prawem zgody przełożonych. Kiedy się sprawa wydała, poddany został karze dyscyplinarnej –

„Zdarzało się jeść trawę...”

Wrzesień 1939 r. O bohaterach tamtych czasów mówi się dziś wiele. Zne są ich nazwiska, imiona, twarze. Wielu innych jednak pozostaje w cieniu, a ich tragiczne losy i bohaterstwo jawią się tylko w pamięci najbliższych, w pożółkłych fotografiach, w zapisanych skrawkach papieru, nadgryzionych zębem czasu dokumentach. W wielu domach te skrawki przechowywane są jak najświętsze relikwie. Do takich właśnie relikwii należą pamiątki po starszym wachmistrzu Feliksie Stangrodzkim, które pieczołowicie przechowuje rodzina. Pamiątki po moim ojcu.

odbył miesięczny areszt. Państwo Stangrodzcy zamieszkali w Łomży, przy ul. Zwirki i Wigury 17 i tam urodziły się córki – Maryla i Hania.

Tragiczny wrzesień 1939 rok

Z żoną podoficer Feliks Stangrodzki rozstawał się na moście Kierbedzia w Warszawie. Szedł na wojnę... Rodzina, jeszcze przed jej wybuchem opuściła Łomżę. Z późniejszych przekazów wiadomo, że bomba, która spadła nieopodal bardzo nadwyrężyła dom, a samo mieszkanię zostało doszczętnie ograbione. Zostało też z premedytacją zdewastowane, ponieważ grabieżcy znaleźli w nim ślady świadczące o zamieszkiwaniu tam wojskowego.

O jego losach wiadomo niewiele. Można jedynie przypuszczać, że były one podobne losom dziesiątek żołnierzy internowanych 17 września 1939 roku przez Rosjan. We własnoręcznie napisanym życiorysie przeczytamy jedynie „W 1939 r. bierze czynny udział w walkach z Niemcami. Lekko ranny w okolicy Luteriańskie Piaski pod Lublinem. W dniu 19 września przekracza wraz z innymi żołnierzami granicę Związku Radzieckiego”.

17 września wkraczające oddziały Armii Czerwonej rozbiły i zatrzymały ok. ćwierć miliona polskich żołnierzy, którzy dostali się do niewoli – bez oporu, na mocy dyrektywy marszałka Rydza-Śmigłego. W dokumentach dotyczących Feliksa Stangrodzkiego otrzymanych z Centralnego Archiwum Wojskowego pojawiają się nazwy obozów jenieckich NKWD - Szepietówka, Dubno, Starobielsk i Równe. Rosjanie zaczęli je tworzyć natychmiast po uwięzieniu polskich żołnierzy. W obozach specjalnych – starobielskim, kozielskim i ostaszkowskim odizolowano generałów i oficerów, urzędników wojskowych i państwowych, kadrę dowódczą armii, żandarmerii, funkcjonariuszy mundurów. Dziś wiemy – nigdy stamtąd nie wrócili. Wiosną 1940 r. zapadła decyzja o wymordowaniu przebywających w obozach, polskich oficerów i funkcjonariuszy.

Budowa drogi strategicznej

Feliks Stangrodzki miał szczęście. Zerwał podoficerskie naszywki i pokazał spracowane od ciesielki, którą się w młodości zajmował, ręce. Trafił do obozu pracy przymusowej. Rosjanie potrzebowali siły roboczej do budowy drogi strategicznej Nowogród Wołyński - Lwów przez Równe, Dubno i Brody. Obóz w Równem (inaczej Obóz Rówieński NKWD, oficjalnie Budowa Nr 1 NKWD) był to system około 20 punktów obozowych rozlokowanych wzdłuż budowanej drogi. Tam prawdopodobnie, w Dubnie, znalazł się Feliks Stangrodzki. Na potrzeby budowy wspomnianej drogi (a także do rosyjskich kopalń w głębi Rosji) Rosjanie zatrzymali ok. 25 tysięcy osób. Potraktowano ich jako tanią, niewolniczą siłę roboczą. Warunki były mordercze, nie było odzieży, ogrzewanych pomieszczeń,

bez pościeli, bez należytego jedzenia. Ale jeniec Stangrodzki nie pisał o tym do rodziny we wspomnianych listach, pisał natomiast „U nas w obozie mamy życie urozmaicone, kino, radio gazety, książki i inne rozrywki” Czy tak było naprawdę? Po powrocie do kraju opowiadał niewiele, ale zdanie „zdarzało się jeść trawę z głodu, bo skoro krowy mogły...” przetrwało w pamięci rodziny.

22 czerwca 1941 rozpoczęła się agresja niemiecka na ZSRR. Oznaczało to nagłą likwidację rówieńskiego obozu pracy NKWD. W wielkim pośpiechu i chaotycznie kolumny jeńców polskich były gnałe pieszo pod uzbrojonym konwojem wojsk NKWD z psami - na wschód. Po często kilkusetkilometrowym przemarszu ładowano jeńców do wagonów kolejowych i przewożono głównie do Starobielska. Dotarło tam nieco ponad 12 tys. osób.

Amnestia i exodus żołnierzy

12 sierpnia 1941 roku wydany został przez Prezydium Rady Najwyższej ZSRR dekret o amnestii dla obywateli polskich. Przewidywał on zwolnienie jeńców wojennych i internowanych oraz innych kategorii represjonowanych Polaków. Amnestia zastała Feliksa Stangrodzkiego w obozie w Starobielsku. Na mocy ustaleń polsko radzieckich władze radzieckie umożliwiły rozpoczęcie formowania Armii Andersa, który 18 sierpnia oficjalnie przejął obowiązki dowódcy i rozpoczął formowanie wojska. Do punktów werbunkowych zgłaszali się zwalniani Polacy. Wielu z nich nie miało możliwości tam dotrzeć. Wielu miało do przebycia długą i trudną drogę do punktów werbunkowych. Szli jednak, umierając w drodze z głodu, zimna i wycieńczenia. Wielu docierało już po zakończeniu werbunku. Pod

Słoneczne Włochy w ogniu

12 września 1942 roku naczelny wódz gen. Władysław Sikorski podpisał rozkaz, na mocy którego utworzono Armię Polską na Wschodzie. Stała się ona bazą dla sformowanego potem 2 Korpusu Polskiego. W maju 1944 żołnierze 2 Korpusu po heroicznym boju zdobywają klasztor na wzgórzu Monte Cassino. Feliks Stangrodzki kieruje w wąskiej drodze wiodącej ku klasztorowi ruchem wojskowych pojazdów.

Rankiem 18 maja nad opactwem benedyktyńskim załapała polska flaga. Polacy dokonali niemal niemożliwego, złamali Linie Gustawa i otworzyli drogę aliantom do Rzymu. Po zdobyciu Monte Cassino 2 Korpus Polski gen. Andersa kontynuował marsz. Wraz z nimi Feliks Stangrodzki. Walczy pod Ankoną, w Apeninach Północnych, bierze

udział w bitwie pod Bolonią. Na kilka dni przed zdobyciem Bolonii zostaje ciężko ranny miotaczem płomieni i odłamkiem granatu przy forsowaniu rzeki Senio. Ślady tego pozostały z nim na zawsze. Od nasady dłoni, poprzez rękę, bok po udo wielka szrama po oparzeniu. Dlaczego przeżył? Płonąc wpadł do rzeki Senio. Długo wtedy przebywał we włoskim szpitalu.

Odważna decyzja

W maju 1945 r. został przeniesiony do 6 Kompanii Zaopatrzenia. W lipcu otrzymuje awans na starszego wachmistrza, w październiku dociera do Anglii. Otrzymuje, jak wielu Polaków ulotkę „Do wszystkich członków Polskich Sił Zbrojnych”. Czytamy w niej: „...jego polityka (Rządu Brytyjskiego) dąży do tego, aby członkowie tych sił w największej ilości wracali do Polski z własnej woli, w warunkach godnych wielkiego

koniec 1941 r. obozy wojskowe były przeludnione. Brakowało jedzenia i wyposażenia dla tysięcy żołnierzy. 25 maja 1942 roku Rosjanie i Brytyjczycy podpisali porozumienie, na mocy którego armia miała opuścić terytorium ZSRR. Ewakuowani Polacy trafili do najpierw do Iranu potem do Palestyny i Egiptu.

wkładu, którym przyczynili się do zwycięstwa Zjednoczonych Narodów...”. Czytamy także: „...do powracających oficerów i żołnierzy nie będą stosowane represje ani kary...” za wyjątkiem osób służących w wojsku niemieckim, winnych zdrady stanu i pospolitych przestępców. Ale też do polskich żołnierzy w Anglii docierają również informacje, że rzeczywistość jest inna.

Decyzję o powrocie do kraju lub pozostaniu w Anglii Rząd Brytyjski pozostawiał każdemu z żołnierzy. Wielu pozostało. Zatrzymał ich tam strach przed powrotem, być może wizja lepszego życia. Feliks Stangrodzki decyzję podjął. 21 maja 1947 roku (w adnotacjach – honorowo zwolniony) wrócił do Polski. Do żony, dzieci, do Lekowa. Wrócił z odznaczeniami: Krzyżem Walecznych I st., Krzyżem Pamiątkowym Monte Cassino, Gwiazdą za wojnę 1939/45, Medalem Italii oraz The War Medal 1939/45.

Po powrocie przez 26 lat pracował w Wydziale Finansowym w Powiatowej Radzie Narodowej, a popołudniami jako sekretarz Szkoły Muzycznej na Zielonej Ścieżce. Był działaczem spółdzielczości i ZBOWID-u. Za swoją pracę odznaczony został odznaką Zasłużonego Pracownika Rad Narodowych i Złotym Krzyżem Zasługi. Zmarł w wieku 70 lat i spoczął na cmentarzu komunalnym w Ciechanowie.

**EWA STANGRODZKA
KOZŁOWSKA**

Wino spod Mławy

*** Profesjonalna winnica pod Mławą to jest pewien ewenement. Najbliższa znajduje się...**

- ...koło Włocławka, 120 km stąd.

*** Podobno w obecnym roku w naszym kraju winogrona nieźle obrodziły?**

- To pewnie zależy od tego, o jakim regionie Polski mówimy. W naszym gospodarstwie plony były o 40 proc. mniejsze niż w ubiegłym roku. We znaki dały się szczególnie przymrozki w czerwcu. Potem mieliśmy do czynienia z suchym, upalnym, słonecznym latem. To spowodowało, że zbiory zakończyliśmy już we wrześniu, a nie, jak w poprzednich latach, około 20 października. Niektóre kiście ważyły zaledwie 50 gramów zamiast 300. Za to w winogronach było więcej cukru. Tak czy inaczej, my, rolnicy, na własnej skórze odczuwamy skutki zmian klimatu.

*** Wiem, że dla państwa uprawa winogron jako hobby w końcu się stała sposobem na życie.**

- Tak to można nazwać. Odziedziczyliśmy po rodzicach (męża) tradycyjne gospodarstwo rolne: oprócz zabudowań, sprzętu i zwierząt sześć hektarów ziemi w klasach piątej i szóstej. Jak się popularnie mówi: „Za mało, by żyć, za dużo, by zginąć”.

*** Nie musi to być sytuacja patowa.**

- Właśnie, szukając sposobu na życie, kilka lat temu postanowiliśmy przekształcić to hobby w profesjonalną działalność. Dzisiaj nasza winnica zajmuje półtora hektara. Rosną na niej winogrona 10 odmian kupionych w Polsce, ale żadna z nich nie jest krajowa.

*** Żeby założyć winnicę, trzeba zainwestować niemałe pieniądze?**

- Powiedzielibyśmy, że dość duże: jakieś 80 tys. zł na hektar. I to pod warunkiem, że wszystkie prace wykonasz własnymi rękoma.

*** Nie wystarczy posadzić...**

- Należy też w rzędach umieścić słupki i między nimi zamontować

Rozmowa z **Agatą i Waldemarem Jarochemi**, właścicielami winnicy w Grzybowie (gm. Wieczfnia Kościelna)

druty, żeby rośliny mogły się po nich wspinać. Ostatnio koszty znacząco wzrosły, zwłaszcza na skutek pandemii koronawirusa i wojny na Ukrainie. Dość powiedzieć, że cena sadzonki winogron podskoczyła z pięciu do trzynastu zł.

*** Wasze poletko jest ogrodzone siatką drucianą, czego nie widziałem w winnicach w Austrii czy Włoszech.**

- W naszych warunkach jest to konieczność. Gdyśmy w ten sposób nie zabezpieczyli plantacji, zniszczyłyby ją dzikie zwierzęta. Rzecz jasna wiąże się z tym dodatkowe koszty.

*** Ryzyko?**

- Jest duże. Jesteśmy, jak inne gospodarstwa rolne, taką fabryką pod gołym niebem; tu się wiele może zdarzyć. Mamy odmiany winogron potencjalnie odporne na działanie temperatury do minus 25, a nawet ponad 30 stopni poniżej zera. Ale w rzeczywistości, biorąc pod uwagę anomalie klimatyczne, trzeba się liczyć z niespodziankami.

*** Znać to przylowie: „Winnica dobrze rodzi, gdy gospodarz do niej często chodzi”?**

- To prawda. Roboty nie brakuje przez cały rok. W styczniu rozpoczynamy przycinanie 4,5 tys. krzewów, co trwa do kwietnia. Potem nawozimy plantację kurzym obornikiem. Niezbędne są też opryski - oczywiście ekologiczne. Po zbiorach odbywa się dolistne nawożenie potasem. Winogrona, podobnie jak pomidory, potrzebują dużo właśnie tego pierwiastka.

Dobry gospodarz (winoogrodnik) nie spuszcza oka ze swej plantacji. Stale obserwuje i myśli, aby w porę zapobiec niepożądanym zjawiskom. Np. gdy jest wysoka temperatura i duża wilgotność powietrza, na liściach winorośli może pojawić się mączniak.

Agata i Waldemar Jarocho w swojej winnicy

*** Państwo zainwestowali także we własną winiarnię. Przypuszczam, że wielu czytelników naszej gazety nie ma większego pojęcia o technologii wytwarzania wina.**

- Upraszczając sprawę: zbieramy winogrona, wyciskamy sok, umiesz-

czamy go w zbiornikach ze stali nierdzewnej, dodajemy drożdże szlachetne i... czekamy. Wino czerwone dojrzewa nawet półtora roku, białe i różowe - do sześciu miesięcy. Po „drodze” przelewamy wino znad osadu z jednych do innych zbiorników. Cały ten proces, który jest

Rzut oka na winnicę w Grzybowie

pod kontrolą specjalistycznych służb państwowych, kończy butelkowanie, etykietowanie i naklejanie znaków akcyzy. „Winiarz lato spędza na winnicy, a zimą w piwnicy” - mówi przysłowie. Wino sprzedajemy głównie na miejscu, choć też na targach, jarmarkach, festynach.

*** Gdzie się państwo uczyli tej sztuki?**

- Z fachowej literatury (książki, internet), a przede wszystkim w praktyce, niekiedy metodą prób i błędów. Zresztą nadal się uczymy, w tym celu m.in. odwiedzamy inne winiarnie, podpatrujemy, wymieniamy się doświadczeniami. Jak zauważyliśmy: ile winiarzy, tyle pomysłów.

*** Co utrudnia winny biznes?**

- Najbardziej biurokracja. Co prawda w myśl prawa jesteśmy rolnikami, ale ze względu na winiarnię musimy prowadzić trzy razy obszerniejszą dokumentację niż, powiedzmy, firma, która handluje samochodami. Niepodobna się obejść bez pomocy księgowej. Oczywiście rozbudowana biurokracja zniechęca potencjalnych producentów wina.

*** Państwo prowadzą otwarte gospodarstwo...**

-Tak, prowadzimy enoturystkę. Można do nas przyjechać, obejrzeć winnicę, pospacerować, zjeść coś dobrego w altanie, skosztować wina, połowić ryby w stawie i przenocować w domku holenderskim. Na najbliższą niedzielę, dajmy na to, przygotujemy uroczystość dla pary, która obchodzi 50-lecie pojęcia małżeńskiego. Przyjęcie na 10 osób zamówiły ich dzieci.

Uprawiamy też ekologiczne warzywa. Klienci mogą u nas sami zebrać (wybrać) pomidory czy buraki ćwikłowe. Wtedy nasza rola ogranicza się do zważenia towaru i przyjęcia zapłaty. Zapraszamy wszystkich miłośników wina oraz tych, którzy preferują zdrowy tryb życia.

Rozmawiał **KRZYSZTOF JAKUBOWSKI**

**POWIAT
CIECHANOWSKI**

Uczniowie i absolwenci szkół ponadpodstawowych, prowadzonych przez powiat ciechanowski, za wysokie wyniki w nauce i szczególne osiągnięcia edukacyjne tj. wysokie wyniki z egzaminów maturalnych oraz status laureata lub finalisty olimpiady otrzymali stypendia starosty. Wręczenie ich odbyło się 25 września w Starostwie Powiatowym w Ciechanowie.

Za wysokie wyniki w nauce stypendia dla najlepszych maturzystów otrzymali:

Stypendyści starosty

Za wyniki w nauce, maturę i olimpiady

Paweł Jan Główna – I Liceum Ogólnokształcące im. Zygmunta Krasińskiego, Paulina Czaplicka – II Liceum Ogólnokształcące w Zespole Szkół nr 2 im. Józefa Bema (uczestnik naszej sondy dotyczą-

cej matury w „TC” nr 28 z 11 lipca), Paulina Czaplicka – II Liceum Ogólnokształcące w Zespole Szkół nr 2 im. Adama Mickiewicza, Rafał Waleszczak – Technikum Nr 2 w Zespole Szkół nr 2 im.

Adama Mickiewicza, Julia Żuchyńska – III Liceum Ogólnokształcące w Zespole Szkół nr 3 im. Stanisława Staszica, Mateusz Szewczak – Technikum nr 3 w Zespole Szkół nr 3 im. Stanisława

Staszica, Karolina Sepczyńska – Technikum nr 4 w Zespole Szkół Technicznych Centrum Kształcenia Ustawicznego im. Stanisława Płoskiego.

Za szczególne osiągnięcia edukacyjne dla laureatów i finalistów olimpiad, konkursów lub turniejów stypendia otrzymało czworo uczniów I Liceum Ogólnokształcącego im. Zygmunta Krasińskiego: Zuzanna Gawronska, Karolina Dąbrowska, Julia Kamińska i Marcin Aleksander Niski. W tym gronie są także uczniowie Technikum nr 1 w Zespole Szkół nr 1 im. gen. Józefa Bema: Lena Aleksandra Koszela, finalistka Ogólnopolskiej Olimpiady Wiedzy i Umiejętności z Zakresu Projektowania i Wytwarzania Odzieży oraz Maciej Pawlicki, laureat ogólnopolskiej Olimpiady Innowacji Technicznych w Telekomunikacji i Informatyce – Blok programistyczny, który w finale zdobył najwięcej punktów i I miejsce (o Bemowiaku, najlepszym programiście w kraju pisaliśmy w „TC” nr 27 z 4 lipca br.).

Stypendia są jednorazowe.

Listy gratulacyjne i słowa podziękowania skierowali do uczniów, rodziców i nauczycieli: starosta Jan Andrzej Kaluszkiewicz, wicestarosta Marek Marcinkowski i przewodniczący Rady Powiatu Sławomir Morawski.

W uroczystości w sali konferencyjnej starostwa wzięli udział, oprócz rodziców stypendystów, wychowawcy i nauczyciele oraz dyrektorzy szkół. **IK**

Dworzec w Gąsoccinie czeka przebudowa

Zabytkowy dworzec kolejowy w Gąsoccinie przejdzie gruntowną przebudowę. Nie nastąpi to jednak wcześniej niż w 2026 r. PKP S.A. poinformowały, że wybrały już wykonawcę inwestycji (firma MAPLE sp. z o.o. z Katowic), którego zadaniem będzie opracowanie dokumentacji projektowej. Ma powstać w ciągu 62 tygodni od zawarcia umowy.

Odbudowa dworca to m.in. efekt porozumienia między Polskimi Kolejami Państwowymi a lokalnym samorządem, który w przyszłości będzie wynajmował powierzchnię w zabytkowym obiekcie.

Obecnie budynek dworca w Gąsoccinie to obraz nędzy i rozpaczy. Dwukondygnacyjny, drewniany budynek od dawna grozi zawaleniem. Od blisko dekady jest nieczynny. Przez ostatnie lata wykonywano tam jedynie doraźne prace zabezpieczające. Podróżujący nie mogą korzystać z poczekalni czy toalet. Polskie Koleje Państwowe poinformowały przed kilkoma dniami, że budynek zostanie gruntownie przebudowany, ale jego zabytkowy charakter pozostanie.

Tak ma prezentować się wyremontowany dworzec kolejowy w Gąsoccinie

Przypomnijmy, że dworzec kolejowy w Gąsoccinie oddano do użytku w 1890 r. i znajdował się wówczas na trasie Kolei Nadwiślańskiej. Jest wpisany do rejestru zabytków.

Po remoncie na parterze dworca znajdą się m.in. poczekalnia, toalety i przestrzeń przeznaczona pod kasy biletowe.

Gmina Sońsk zadeklarowała najem powierzchni na cele społeczno-kulturalne. Kolejne Mazowieckie są gotowe też uruchomić kasę. To wynik porozumienia i podpisania dokumentów między PKP a Urzędem Gminy Sońsk, z których

wynika, że spółka państwowa zobowiązała się do przeprowadzenia inwestycji w Gąsoccinie pod warunkiem wynajęcia przez lokalny samorząd przestrzeni na dworcu po zakończeniu przedsięwzięcia. Przebudowany zostanie także plac przed dworcem. Powstanie parking dla samochodów i rowerów.

Inwestycję przebudowy dworca podzielono na dwa etapy. Po opracowaniu dokumentacji wraz nadzorem autorskim ogłoszone zostanie postępowanie na wybór wykonawcy robót budowlanych. **erem**

Nauczycielka na medal

W czwartek, 28 września w ciechanowskim ratuszu odbyła się 61. sesja rady miasta.

Podczas obrad radni przyjęli osiem uchwał, dotyczących m.in. sprawozdania z działalności miejskiego ZWiK-u. Samorządowcy wprowadzili też zmiany do wieloletniej prognozy finansowej i budżetu na 2023 r. Najważniejszym momentem wrześniowej sesji było wyróżnienie dla Tetjany Fedorczyk-Eichler, która otrzymała „Medal za zasługi dla Ciechanowa”.

Tetjana Fedorczyk-Eichler od wielu lat jest nauczycielką muzyki w klasie fortepianu w Państwowej Szkole Muzycznej im. Stanisława Moniuszki w Ciechanowie. Jest wychowawczynią wielu pokoleń uzdolnionych artystów. Jej podopieczni brali udział w wielu prestiżowych konkursach fortepianowych o zasięgach krajowym i europejskim.

Odnaczone „Medalem za zasługi dla Ciechanowa” pochodzi z Ukrainy. Ukończyła Lwowskie Państwowe Konserwatorium im. M. Lisienko. W ciechanowskiej szkole muzycznej pracuje od 1992 r.

erem

Tetjana Fedorczyk-Eichler z uczniami

Energetyczny „klaster” w Ciechanowie

Ciechanowskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej poszerza swoją działalność.

W związku z rozwojem sektora energetycznego w naszym mieście (nowe źródło kogeneracyjne na gaz i elektrociepłownię wykorzystującą biomasę) o około 20 proc. ma zmniejszyć się cena energii wytwarzanej dla miasta. W związku z tym Urząd Miasta w Ciechanowie wraz z PEC-em utworzyły „klaster energii”. Ma on zwiększyć bezpieczeństwo energetyczne naszego

miasta, a co za tym idzie - przyczynić się do zwiększenia atrakcyjności terenów pod inwestycje.

Definicja klastra energii dokładnie wyjaśniona jest w art.2 pkt 15 Ustawy o Odnawialnych Źródłach Energii. Czytamy w nim, że to m.in. cywilnoprawne porozumienie, w skład którego mogą wchodzić osoby fizyczne, prawne, instytucje badawcze, jednostki samorządu terytorialnego, dotyczące wytwarzania i zapotrzebowania, dystrybucji lub obrotu energią z odnawialnych źródeł energii lub z innych źródeł lub paliw,

w ramach sieci dystrybucyjnej o napięciu znamionowym niższym niż 110 kV, na obszarze działania tego klastra nieprzekraczającym granic jednego powiatu lub 5 gmin.

Tworzenie klastrów ma na celu zapewnienie lokalnego bezpieczeństwa, poprawę lokalnego środowiska, zwiększenie konkurencyjności, a co za tym idzie, jak podkreślają urzędnicy

FOT. ARCHIWUM

Ciechanowski PEC ma od teraz nosić nazwę „Elektrociepłowni”...

ciechanowskiego ratusza, uniezależnienie się od kupowania energii od państwowych spółek.

- Klaster powołano m.in. w związku z niestabilnością cen energii w Polsce, które sprzedają rządowi monopoliści. Wykorzystanie energii produkowanej w kogeneracji odciąża budżet miasta. Utworzenie klastra otwiera nam nowe możliwości do aplikowania o środki zewnętrzne na kolejne inwestycje. Mamy też nowy potencjał, by zachęcić inwestorów do lokalizowania inwestycji dających zatrudnienie - poinformował prezydent Ciechanowa Krzysztof Kosiński.

Klaster będzie rejestrowany od stycznia 2024 r. O członkostwo w organizacji starać się mogą wytwórcy OZE.

erem

Zasada pomocniczości, która jest istotą samorządu terytorialnego, polega na tym, żeby obywatele mogli załatwiać swoje sprawy na jak najniższym szczeblu – tłumaczył uczniom mławskich szkół podstawowych i średnich Jerzy Stępień, nauczyciel akademicki, sędzia Trybunału Konstytucyjnego w latach 1999 – 2008 i jego prezes (2006 – 2008), na konferencji zorganizowanej przez miejscową Młodzieżową Radę Miasta (MRM).

Zanim ten znany prawnik i polityk wyłożył ideę i znaczenie samorządu terytorialnego przyznał, iż z Mławą łączy go związki emocjonalne.

Oblicza Europy

Otóż jego ojciec, kierownik szkoły podstawowej w okolicy Nowogródka w okresie międzywojennym, w 1939 roku został powołany do wojska polskiego. Wraz ze swoją jednostką trafił pod Mławę. Ranny w nogę, przez trzy doby leżał na polu bitwy. Trzeciego dnia (akurat spadł deszcz) doczołgał się do bajora, napił się brudnej wody, poczuł, że wracają mu siły. W końcu przejęli go Niemcy, zawieźli do obozu jenieckiego, tam jego operowali. Po dwóch latach jako inwalidę zwolnili z oflagu.

Jerzy Stępień opowiadał też o tym, że jego młodszy brat poznał Niem-

Młodzieżowa samorządność po mławsku

Co Jerzy Stępień powiedział uczniom?

W konferencji uczestniczyło ok. 200 uczniów mławskich szkół

kę z Kolonii, gdy przebywała ona w Polsce, zbierając materiały do tezy doktorskiej nt. twórczości Witolda Lutosławskiego. Pobrali się w 1987 roku, mają dwoje dzieci – mówią po polsku i niemiecku. Nieoczekiwanie okazało się, że ojciec jego bratowej, też nauczyciel, również walczył pod Mławą. Tyle że po drugiej stronie. – Będąc w Nadrenii Północnej – Westfalii (jej stolicą jest Kolonia – red.) zauważyłem, że jedna trzecia jej mieszkańców ma polskie nazwiska, tylko trochę zniemczone – zwierzał się gość mławskiej młodzieży.

Mało tego. Jeden z jego przyjaciół, znany muzyk Kuba Stankiewicz, bawiąc w Stanach Zjednoczonych odkrył, że Victor Young (1899 - 1956), światowej sławy muzyk, przyszedł na świat się w Mławie. W rezultacie narodził się w Mławie Festiwal Younga. Kolejna jego edycja rozpoczynała się w dniu, w którym odbywała się konferencja młodych samorządowców.

- To jest właśnie Europa. Na nasz kontynent warto spojrzeć przez pryzmat jednostkowych losów jej mieszkańców – konkludował prof. Stępień.

Przełamujcie bariery

W zasadniczej części swego wykładu zwrócił uwagę na to, że dawnej, przynajmniej do epoki oświecenia, „państwo porównywano do człowieka”. Ba, jeszcze dzisiaj nierzadko mówi się o „głowie państwa”; w Anglii jest ona również „głową Kościoła”. Tymczasem państwo to przede wszystkim jego ludność, obywatele. Naród bardziej łączy więzi kulturowe niż etniczne. Ludzie są też najważniejszym składnikiem samorządu terytorialnego, który, gospodarując na określonym obszarze, ma własne mienie komunalne i budżet. Kolejne jego szczeble – gmina, powiat, województwo – są autonomiczne względem siebie i państwa, aczkolwiek państwo sprawuje nad nim prawny nadzór.

Jerzy Stępień na spotkaniu z mławską młodzieżą

Według prelegenta obie części Europy różnią się tym, że na Wschodzie panuje przekonanie, iż centrala państwa jest niezależna od ogółu obywateli, lecz co najwyżej od danej partii politycznej. Inaczej jest na Zachodzie, gdzie władza pochodzi z wolnych wyborów.

Przy tym prelegent ubolewał nad swoistym odgradzaniem się Polaków. Dość powiedzieć, że w Warszawie jest ok. 300 zamkniętych osiedli mieszkaniowych. Młodzi powinni przełamywać te „ploty fizyczne i psychologiczne”.

Niech to będzie szkoła samorządności

Po tym wykładzie głos zabrali miejscowi młodzi i starsi samorządowcy. - Chodzi nam o to, żeby mieszkańcy zauważyli, że działamy – nie ukrywał Kacper Witek, wiceprzewodniczący Młodzieżowej Rady Miasta.

Pouczająca okazała się przeprowadzana przez nią sonda uliczna wśród mieszkańców Mławy w różnym wieku. Niektóre wypowiedzi: „Dzieci włóczą się po ulicach”; „Młodzież mądrzeje, inaczej myśli niż starsi”; „MRM powinna zadbać o młodzież, tu się nic nie dzieje”; „Społeczeństwo się starzeje, młodzi [powinni dochodzić do głosu]”; „Unowocześnić miasto”; „Więcej miejsc na parkingach”. Słowem, respondenci oczekują od władz miasta (i jej młodocianych przedstawicieli) większej aktywności, jeszcze szerszego wychodzenia naprzeciw oczekiwaniom mieszkańców.

Swoimi doświadczeniami w pracy samorządowej dzielił m.in. burmistrz Sławomir Kowalewski, Lech Prejs i Arkadiusz Dłubisz, przewodniczący i wiceprzewodniczący Rady Miasta, a także radny sejmiku mazowieckiego Konrad Wojnarowski – przedstawiciel marszałka województwa (przeczytał jego list do mławskiej młodzieży). Odbyły się też dwa panele z udziałem zarówno młodych, jak i dorosłych.

Młodzieżowe rady nie mają mocy władczych, ale daleki jestem od twierdzenia, że są to instytucje dekoracyjne. Mogą zgłaszać wnioski i postulaty pod adresem władz lokalnych. Przede wszystkim mogą być szkołami samorządu terytorialnego, w których się wychowują przyszli radni, wójtowie, burmistrzowie, starostwie, urzędnicy, a także parlamentarzyści czy ministrowie.

Dodajmy, że tę konferencję dofinansował samorząd wojewódzki z instrumentu „Mazowsze dla młodzieży”.

K.J.

Mława. Od remontu ulic po strefę płatnego parkowania

Spółka ma multum roboty

Szef miejskiej spółki – Mławskiego Przedsiębiorstwa Drogowo- Mostowego – złożył rezygnację z funkcji kilka tygodni temu. Prezes Mariusz Goździewski będzie zarządzał firmą tylko do końca października br. Konkurs na wyłonienie jego następcy, ogłoszony przez radę nadzorczą spółki, nie przyniósł uzasadnionych wniosków. Na początku ubiegłego tygodnia okazało się, że nikt się nie zgłosił.

Jednak miejska firma ma multum roboty, tzn. realizuje wiele zadań zleconych przez miasto.

- Obecny rok jest wyjątkowy pod względem ilości inwestycji, które wykonaliśmy i wykonujemy – podsumowuje M. Goździewski.

Jedną z największych jest remont ulicy Studzieniec od ulicy Napoleońskiej do granic dzielnicy Krajewo. Przebudowano tutaj sieć kanalizacyjną, położono nowe chodniki i nową nawierzchnię asfaltową, po której użytkownicy mogą swobodnie jeździć od poniedziałku, 25 września. Wartość tej inwestycji wynosi prawie 8 mln zł, w tym prawie 3 mln wsparcia z samorządu województwa mazowieckiego. Ulica ta stanie się jesz-

Odchodzący prezes MPDM

cze ważniejsza w układzie komunikacyjnym miasta, ponieważ będzie można nią dojechać do budowanej obecnie pokazowej zagrody żubrów w Krajewie. Prace są na końcowym etapie, żubry mają pojawić się tutaj w październiku lub listopadzie.

Oprócz tego spółka wykonała dotychczas wiele mniejszych i większych remontów na wielu miejskich ulicach i chodnikach. Obecnie, m.in. na Osiedlu Książąt Mazowieckich buduje chodniki w miejsce ścieżek... wydeptanych wcześniej przez mieszkańców chodzących na skróty np. do centrum handlowego „Stacja Mława”.

Zajmuje się też prowadzeniem Mławskiej Komunikacji Miejskiej, która przewozi kilkanaście tysięcy pasażerów miesięcznie, w znacznej części bezpłatnie na podstawie „Karty Mławiaka”. Ratusz wydał już prawie 15 tysięcy takich kart. Stara się także o nowe autobusy. Pierwszy przetarg

Tutaj, od poniedziałku, jest już położony asfalt

nie wypalił, ponieważ oferent nie dostarczył pojazdów w umówionym

W miejsce wydeptanych ścieżek powstaną chodniki

wszystko na to wskazuje, nie powinno być już takich kłopotów, ponieważ dwa nowe autobusy, wyprodukowane w Polsce, trafią do firmy do końca października.

Trzecią „działką”, którą zajmuje się MPDM jest prowadzenie strefy płatnego parkowania w Mławie. Przejęcie strefy od firmy zewnętrznej przez miasto, czyli przez spółkę, nastąpiło ponad trzy lata temu. Strefa obejmuje ponad 400 miejsc parkingowych w centrum miasta i wpływy do budżetu Mławy z tego tytułu za pierwsze 8 miesięcy br. wyniosły nieco ponad 482 tys. zł, co daje miesięcznie ponad 60 tys. zł. Kilkadziesiąt nowoczesnych parkometrów jest jeszcze w leasingu, a wykup ich ma nastąpić z końcem br.

Kolejny konkurs na nowego szefa miejskiej spółki wkrótce.

W.D.

**POWIAT
PŁOŃSKI**

Samorządy z terenu powiatu płońskiego pozyskały nowe środki w związku z rozstrzygnięciem kolejnego naboru z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków. Największe środki udało się pozyskać miastu i gminie Czerwińsk nad Wisłą.

Niemal 2,8 mln zł otrzyma Czerwińsk na prace konserwatorskie i restauratorskie oraz roboty budowlane w obiektach zabytkowych należących oraz znajdujących się na terenie miasta i gminy.

Powiat pozyskuje rządowe środki

Powiat płoński uzyskał 500 tys. zł dofinansowania na rewitalizację klasztoru w Czerwińsku nad Wisłą oraz ponad 3 mln zł na pokrycie kosztów niemal ukończonego ronda w Płońsku na skrzyżowaniu ulic Jaworskiego, Grunwaldzkiej i Klonowej.

Całkowita wartość prac restauratorsko-konserwatorskich wpisanego do rejestru zabytków województwa budynku klasztoru to nieco ponad 510 tys. zł. Zadanie dofinansowane zostało w ramach Rządowego Programu Odbudowy Zabytków - edycja druga. Niemal 3 mln 400 tys. zł to dofinansowanie z Rządowego Funduszu Roz-

woju Dróg. Pokryje ono część kosztów, które pierwotnie miały pochodzić całkowicie ze środków powiatu.

- Bezpieczeństwo naszych mieszkańców jest dla nas priorytetem, a skrzyżowanie, które już prawie zostało przebudowane w rondo, będzie tego przykładem. Jest to dla nas bardzo dobra informacja, że

udało się zdobyć dofinansowanie na pokrycie kosztów tej inwestycji, gdyż całkowicie miała zostać realizowana ze środków powiatu. W ten sposób zadamy nie tylko o bezpieczeństwo naszych mieszkańców, ale również o budżet - powiedziała starosta Elżbieta Wiśniewska.

RK

Czerwińsk pozyskuje na zabytki

FOT. M. CZERWIŃSK

Ponad 850 tys. zł przeznaczone zostanie na remont ulicy Świętokrzyskiej oraz renowację zabytkowego obiektu Szkoły Podstawowej w Chociszewie. Ponad 1,9 mln zł otrzymały zaś trzy parafie z terenu miasta i gminy, które przeznacza te środki na przebudowę barokowej stajni z XVII wieku przy zespole klasztornym w Czerwińsku, wymianę instalacji elektrycznej w kościele pw. św. Leonarda w Chociszewie oraz prace konserwatorskie ołtarza i ambony w kościele św. Jana Chrzciciela w Radzikowie.

Nadmienimy, że Czerwińsk, który bardzo aktywnie korzysta z rządowych środków, przeznaczy również ponad

2,5 mln zł z Programu Inwestycji Strategicznych na budowę nowej strażnicy dla tamtejszej OSP KSRG.

Jeśli zaś chodzi o pozostałe samorządy z terenu powiatu - Gmina Naruszewo z RPOZ pozyskała ponad 350 tys. zł, które przeznaczy na remont zespołu kościelnego pw. św. Floriana w Krysku, gmina Żaluzki otrzyma 980 tys. zł na odtworzenie, konserwację i modernizację organów w parafii św. Jana Chrzciciela w Kroczewie, miasto i gmina Nowe Miściec pozyskała 220 tys. zł na remont organów w kościele św. Trójcy w Nowym Mieście, gmina Dzierżanica otrzymała 200 tys. zł na remont kościoła pw. św. Achacjusza w Skołatowie oraz gmina Joniec - niemal 690 tys. zł na częściowy remont dachu kościoła pw. Przemienienia Pańskiego w Starej Wronie.

RK

Najemcy bloku przy ul. Padlewskiego z umowami partycypacyjnymi

Przyszli najemcy mieszkań w bloku, który powstanie przy ulicy Padlewskiego w ramach Społecznej Inicjatywy Mieszkaniowej, podpisali w płońskim ratuszu umowy partycypacyjne z wykonawcą i prezesem zarządu spółki SIM Północne Mazowsze Romanem Niesiołędzkiem.

Zgodnie z umowami będą oni finansować ze środków własnych koszt budowy bloku w 25%, co stanowi około 90 tys. zł na jednego najemcę. Reszta montażu finansowego budowy to blisko 50% dofinansowania udzielonego przez BGK, Rządowy Fundusz Rozwoju Mieszkalnictwa oraz środki z kredytu komercyjnego zaciągniętego przez spółkę.

Jak informuje urząd miejski, cztero-kondygnacyjny wielorodzinny budynek wraz z infrastrukturą towarzyszącą powstanie na działce o powierzchni 0,36 ha (i wartości 1,4 mln zł) przekazanej spółce SIM przez miasto. Ma mie-

ścić 40 lokali (w tym 5 lokali o powierzchni 32 m², 21 lokali o powierzchni od 46 do 48 m² oraz 14 lokali o powierzchni 56 m²). 10 sierpnia podpisano stosowne umowy i przekazano wykonawcy teren budowy. Spółka rozpoczęła już prace przygotowawcze. Blok który ma zostać oddany do użytku do końca grudnia 2024 r.

- Budynek jest bez podpiwniczenia i bez windy, ale mieszkania budowane będą pod klucz, czyli średni standard - mówił w maju br. prezes Roman Niesiołędzki (w TC nr 22/2023) - Wszystkie będą na wynajem, z możliwością dojsca do własności po spłacie kredytu, bo taki jest jeden próg, a drugi to minimum 10 lat, bo tak mówi ustawa.

FOT. UM PŁOŃSKI

Przypomnijmy, że spółki SIM to spółki prawa handlowego powoływane przez Krajowy Zespół Nieruchomości we współpracy z gminami, które realizują budownictwo społeczne. Innymi słowy nie budują dla zysku. Czynsz w takich mieszkaniach jest umiarkowany, a docelowym klientem jest osoba bez zdolności kredytowej, za to ze zdolnością czynszową.

Dodajmy, że przy podpisywaniu umów obecny był burmistrz Andrzej Pietrasik oraz prezes KZN Arkadiusz Urban. **RK**

Odważni policjanci nagrodzeni

Dwóch policjantów z płońskiej komendy, sierż. szt. Ewa Gadomska z KPP w Płońsku i sierż. Daniel Kawiecki z PP w Nowym Mieście, znalazło się w gronie sześciu mazowieckich funkcjonariuszy odznaczonych medalami im. podkom. Policji Andrzeja Struja.

Medal (oraz nagrodę finansową) otrzymują policjanci, którzy podjęli się poza służbą ratowania życia i zdrowia ludzkiego albo mienia z narażeniem swojego życia lub zdrowia, lub też w szczególny sposób narazili swoje życie lub zdrowie w czasie służby. Wyróżnienie nadawane jest (także pośmiertnie) na wniosek Komendanta Głównego Policji albo z inicjatywy Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji. Nagrody wręczył minister Mariusz Kamiński.

Interwencja, za którą policjanci zostali nagrodzeni, miała miejsce 18 lutego br. Pisaliśmy o tym w TC nr 9/2023.

- Wracając po nocnej służbie do domu, po godzinie 2 zauważyli, że w domu w miejscowości Nowa Wieś gmina Ojrzeń wydobywają się z komina palące sadze. Słup ognia widoczny był już z znacznej odległości. Policjanci bez chwili wahania ruszyli na pomoc. Zaczęli energicznie pukać do drzwi i okien budynku oraz nawoływać, by zawiadomić znajdujące się we wnętrzu potencjalne osoby. Z uwagi na fakt, iż tej nocy wiał silny wiatr, niestety zaczęło już palić się poszycie dachu. Drzwi otworzyła nieprzytomna i zaspana kobieta, którą interweniujący funkcjonariusze poinformowali o tym co się dzieje. Kobieta

opiekowała się dwójką wnucząt w wieku 4 i 9 lat. Jak się okazało w drugiej części domu z oddzielnym wejściem przebywał jej mąż. Policjanci pobiegli, by poinformować go o zagrożeniu. Oszołomiony mężczyzna, który po otwarciu drzwi zobaczył płonący dach, ruszył bez zastanowienia na strych. Policjantka jednak stanowczo udaremniła mu wejście na poddasze i z trudem sprowadziła go na dół, unikając bardzo dużego zagrożenia dla jego życia. W budynku już rozprzestrzeniły się kłęby dymu i widoczność była niezwykle ograniczona. Następnie policjantka wróciła do pomieszczeń, by pomóc koledze wyprowadzić wystraszone dzieci. Funkcjonariusze zaopiekowali się ewakuowanymi: starszym małżeństwem oraz ich przerażonymi wnukami. Chłopcy pozostali pod opieką

FOT. POLICJA

Policja zlikwidowała nielegalną bimbrownię

Płońska policja zlikwidowała nielegalną bimbrownię na terenie jednej z posesji w gminie Raciąż, która urządził sobie 47-letni mężczyzna. Funkcjonariusze zarekwirowali 30 litrów gotowych wyrobów alkoholowych.

- Płońscy kryminalni zajmujący się zwalczaniem przestępczości gospodarczej, działając na podstawie własnych ustaleń, weszli na teren jednej z posesji w gm. Raciąż. Z informacji wynikało, że 47-latek nielegalnie produkuje tam alkohol. W czasie przeszukania pomieszczeń gospodarczych policjanci znaleźli aparaturę służącą do produkcji bimbrowa oraz kilkanaście szklanych butelek o różnej pojemności wypełnionych gotowym wyrobem. W sumie zabezpieczonych zostało blisko 30 litrów nielegalnego alkoholu. Próbkę bimbrowa zostaną wysła-

ne do badań laboratoryjnych - przekazała kom. Kinga Dręzek-Zmysłowska z KPP w Płońsku.

Mężczyzna może usłyszeć zarzuty nielegalnej produkcji alkoholu etylo-

wego, za co grozić może mu nawet 3 lat więzienia.

- 47-latek wyjaśniał policjantom, że trunki produkował od niedawna, na własny użytek - dodaje oficer prasowa płońskiej policji.

W Polsce produkcja bimbrowa, nawet w niewielkich ilościach, jest prawnie zabroniona i nie istnieje pojęcie „na własny użytek”. Wytwarzanie alkoholu etylowego jest dozwolone jedynie po uzyskaniu wpisu do rejestru przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Dozwolona jest jedynie produkcja wódki z wykorzystaniem spirytusu z akcyzą (lub nalewek z wykorzystaniem legalnej wódki), ale bez możliwości handlu.

RK

FOT. KPP W PŁOŃSKU

Klub HDK PCK „Kropla Życia”

Jubileusz tych, którzy ratują życie

Członkowie Klubu Honorowych Dawców Krwi Polskiego Czerwonego Krzyża „Kropla Życia” w Pułtusku i ich sympatycy spotkali się w Centrum Dziedzictwa Kulturowego 15 września, by podsumować 55 lat działalności Klubu.

Po przedstawieniu historii Klubu, nadszedł czas na słowa uznania i wdzięczności skierowane do tych, którzy oddając krew, ratują życie. Są wśród nich osoby, które oddały ponad 50 litrów krwi.

Historię Klubu HDK PCK „Kropla Życia” przedstawił prezes Krzysztof Sokół. Złożył również sprawozdanie z ostatnich lat działalności i zaprezentował obecny Zarząd. Oprócz niego w jego skład wchodzi: Jacek Elak – wiceprezes, Karolina Napiórkowska – sekretarz, Piotr Szulecki – skarbnik, Katarzyna Bystrek – członek Zarządu. Poczet sztandarowy tworzą: Bogdan Zuchowski – sztandarowy, Renata Nobis-Tobolska i Dariusz Waldziński.

„Honorowy krwiodawca oddaje jednorazowo 450 ml krwi. Dokładnie tyle potrzeba, by uratować życie trzech osób”, ta i inne informacje jak „Nie musisz być lekarzem, by ratować życie. Wystarczy oddać krew”, złożyły się na prezentację multimedialną.

Od Klubu przy magistracie do „Kropki Życia”

Klub HDK PCK w Pułtusku został założony w listopadzie 1968 roku. Głównym inicjatorem jego założenia była pani doktor Janina Wiszniewska, ówczesny kierownik punktu krwiodawstwa w Pułtusku – przypomniał Krzysztof Sokół.

Klub powstał przy magistracie, czyli Urzędzie Miasta i przyjął nazwę Klub Honorowych Dawców Krwi Polskiego Czerwonego Krzyża przy Urzędzie Miasta (Miejskim) w Pułtusku. Pierwszy Zarząd stanowił jego komitet założyciel-

Członkowie Klubu HDK PCK „Kropla Życia” i sympatycy

ski. Klub szybko się rozrastał i już na początku lat 70. liczył około 50 członków. Na przełomie lat 70. i 80. liczba członków wzrosła do 98, a w latach 80. do 107. Kolejny przełom, ze względu na transformację ustrojową, był trudny i dla Klubu, w którym liczba członków zaczęła się zmniejszać.

W 2003 roku Klub został wyróżniony pucharem za 35-lecie istnienia oraz odznaczony PCK 3 stopnia. W latach 2014-2016 szeregi Klubu zasilili 14 członków. Nastąpiły istotne zmiany dotyczące statusu oraz przynależności Klubu. Od 17 września 2016 r. jego nazwa brzmi: Klub HDK PCK „Kropla Życia” w Pułtusku. Siedziła znajduje się w budynku Oddziału Rejonowego PCK przy ul. 3 Maja 3. W tym czasie zrzeszał on 30 członków i stopniowo się odradzał. Od 2011 r. organizuje akcje poboru krwi na terenie powiatu wraz z Regionalnym Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa. Do 2017 r. zebrał łącznie 367 litrów 200 ml krwi. Uczestniczył w Krajowych Pielgrzymkach Honorowych Dawców Krwi do Częstochowy w latach 2004-2017 oraz pielgrzymkach do Łagiewnik w latach 2015 i 2016.

Założycielami byli Wiktor Wiernicki i Mieczysław Plich. Funkcje prezesów pełnili: Witold Ignatowicz (1974-1984),

Najwięcej krwi oddali m.in. Bogdan Zuchowski (od prawej) i wręczający mu upominek prezes Krzysztof Sokół; tu wiceprezes Jacek Elak i Przemysław Lelę (przy mikrofonie)

Witold Zając (1984-1988), Wiktor Wiernicki (1988-1992), Józef Woźniak (1992-1995), a wiceprezesem był Leszek Podgórski, Waldemar Barszczewski (1995-2003), Eugeniusz Orłowski (2003-2005), Bogdan Zuchowski (2005-2013), Eugeniusz Orłowski (2014-2016, 2016-2019), wówczas funkcję wiceprezesa pełnił Ryszard Godlewski, a w skład Zarządu wchodził: Piotr Pytel – sekretarz, Witold Ignatowicz – skarbnik, Damian Dąbrowski, a od 2016 r.: Piotr Szulecki – sekretarz, Krzysztof Sokół – skarbnik, Patryk Sokół.

Szczególny rok 2018 i pełen wyzwań 2023

– Rok 2018 był dla naszego Klubu szczególnym rokiem. Klub obchodził

Jubileuszowi pogratulował burmistrz Wojciech Gregorczyk; tu z prezesami

zakupił proporzec wraz z pełnym wyposażeniem. Podczas uroczystości nadania proporca dziewięciu klubowiczów otrzymało odznaczenia Honorowego Dawcy Krwi Zasłużonego dla Zdrowia Narodu. Z okazji 60-lecia Honorowego Krwiodawstwa wręczono odznaczenia dla działaczy idei czerwono krzyżowej i darczyńców naszego Klubu.

W latach 2018-2022 „Kropla Życia” zorganizowała 48 mobilnych pobrań krwi, również w okresie epidemii. Podczas nich zarejestrowano 1590 osób, z czego krew oddały 1152 osoby, co dało 518 litrów 400 ml krwi. Klubowicze organizowali również prelekcje, pokazy i spotkania w placówkach oświatowych na terenie powiatu, podczas których obalali związane z krwiodawstwem mity i zachęcali młodzież do uczestnictwa w akcjach.

Od 2019 r. do stycznia 2023 r. Zarząd funkcjonował w składzie: Eugeniusz Orłowski – prezes, Krzysztof Sokół – wiceprezes, Karolina Dąbrowska – sekretarz, Tomasz Malinowski – skarbnik, Damian Dąbrowski – członek Zarządu. W lutym 2023 r. po rezygnacji ówczesnego prezesa wybrano nowy Zarząd.

Obecnie Klub liczy 18 członków oraz liczne grono osób wspierających jego działania. Dzięki darczyńcom zakupiono jednolite stroje dla klubowiczów, które

zaprezentowali podczas wrześniowego spotkania. W Pniewie 3 września br. zbierano krew dla Kubry Ciacha i Kubry Glinki, wówczas padł rekord: chętnych było aż 55 osób, natomiast od 43 osób udało się ją pozyskać. Tydzień później w Świerczach zgłosiło się 18 osób, a 13 osób oddało krew.

– Rok 2023 jest dla Klubu rokiem pełnym wyzwań. Zaplanowanych mamy 11 mobilnych pobrań krwi – podsumował prezes Krzysztof Sokół.

Podziękowania, prezent od gminy i upominki

– Wszyscy wiemy, że nic nie zastąpi krwi oraz nikt i nic nie zastąpi pomocy człowieka – zauważył burmistrz Wojciech Gregorczyk. Zwrócił się do krwiodawców: – Dokonujcie państwo wyjątkowych rzeczy w ciszy, bez błysków fleszy i bezinteresownie. Dziękujemy państwu za tę godną postawę. – Następnie przywołał motto krwiodawców: „Łączy nas krew, która ratuje życie”. Wspominał o kropki, czymś niewielkim, co draży skalę, a w tym wypadku zebrana z innymi kropkami ratuje życie. Podkreślił, jak szlachetna, ważna i potrzebna jest działalność Klubu. Wraz z zastępcą Mateuszem Miłoszewskim przekazał prezent, jak wspominał: uzgodniony, zestaw do nagłośnienia.

– Gdyby nie ten dar, pewnie by mnie nie było – wyznał ks. kan. Jarosław Arbat, proboszcz Parafii pw. św. Mateusza w Pułtusku, w której, w bazylice, została odprawiona w niedzielę, 17 września msza św. odpustowa m.in. w intencji Klubu. – Państwu to, co robicie, wydaje się czymś naturalnym, ale trzeba patrzeć na finisz, który wieńczy dzieło. Jesteście wielcy tym, co robicie, a wasza krew ma konkretną twarz – moją lub innego człowieka. – Razem z nim na spotkanie jubileuszowe, zorganizowane w ramach XXVI Dni Patrona Pułtuska św. Mateusza, przybył poprzedni proboszcz ks. inf. Wiesław Kosek.

– Koleżanki i koledzy zgłaszają się zawsze pierwsi do pomocy – podkreślił Andrzej Gurgielewicz, prezes Oddziału Rejonowego PCK w Pułtusku, któremu towarzyszyli sekretarz Wiesława Przygodzka i skarbnik Ireneusz Pecko, jednocześnie najstarszy członek Klubu. – Wspólnie organizowaliśmy pobory krwi, a ostatnio pomoc dla uchodźców z Ukrainy. Wszyscy jesteśmy wam wdzięczni za to, co robicie. – Przekazał pamiątkowe tableau.

Słowa uznania skierowała do „krewniaków”, jak zwraca się do siebie nieco żartobliwie krwiodawcy, Izabela Kobak-Mierzejewska, dziennikarka, honorowy dawca krwi.

– Łączy nas uniwersalna idea: niesienia pomocy wszystkim, którzy jej potrzebują – zaznaczył wiceprezes Jacek Elak. Podziękował członkom i sympatykom, burmistrzom, wójtom (obecny był wójt Zator Grzegorz Falba), a szczególnie podziękował rodzinom klubowiczów.

Pamiątkowe upominki odebrali m.in. Bogdan Zuchowski, który ma na swoim koncie około 59,5 litra oddanej pełnej krwi, oraz Krzysztof Sokół, który oddał 54 litry krwi, a także, w imieniu zmarłego krwiodawcy i wiceprezesa Ryszarda Godlewskiego, syn Tomasz. W rolę konferansjera wcielił się Przemysław Lelę.

Najsilniejsi w gminie

Ochotnicza Straż Pożarna w Głodowie wygrała Mistrzostwa Pułtuska w Przeciąganiu Liny jednostek OSP i zakładów pracy z terenu gminy Pułtusk. Odbły się one 16 września w parku Domu Polonii w Pułtusku.

Rywalizowali: przedstawiciele Pułtuskiego Przedsiębiorstwa Usług Komunalnych oraz Ochotniczej Straży Pożarnej w Głodowie. Każda drużyna liczyła po pięciu mężczyzn. Kilkakrotnie linę i przeciwników przeciągnęła na swoją stronę drużyna OSP Głodowo. Około tygodnia wcześniej druhowie z Głodowa zwyciężyli XII Powiatowe Zawody Sportowo-Pożarnicze w Pułtusku i będą reprezentować powiat na zawodach wojewódzkich (pisałyśmy o tym szerzej w 38 nr „TC”).

– Nie tylko najszybsi, ale i najsilniejsi – powiedział pół żartem, pół serio prezes Adrian Siemek.

Ktoś z uczestników zauważył, że przede wszystkim druhowie są zgrani.

Sędziował Sławomir Krysiak, radny miejski, trener, prezes MKS Pułtusk. Zwycięzcom pogratulowali reprezentujący organizatorów: Mateusz Mi-

szewski, zastępca burmistrza i Zbigniew Wiernicki, prezes Akcji Katolickiej przy Parafii św. Mateusza w Pułtusku, były burmistrz. Mistrzostwa Pułtuska o Nagrodę Ministra Henryka Kowalczyka stały się elementem programu XXVI Dni Patrona Pułtuska św. Mateusza. Nagrodę i pamiątkowe dyplomy zwycięzcy i uczestnicy odebrali na scenie głównej.

IK

Drużyna OSP Głodowo (po lewej stronie) zwyciężyła z reprezentacją PPUK

Odpowie za kradzież z włamaniem

Pułtusczy kryminalni zatrzymali 42-letniego mieszkańca Pułtuska podejrzanego o włamanie do dwóch samochodów i kradzież elektronarzędzi.

Przy ul. 17 Sierpnia w Pułtusku 19 września doszło do włamania do mercedesa i citroena, a łupem złodzieja padły elektronarzędzia: szlifierka kąto-

mieszkaniec Warszawy oszacował wartość strat na 900 zł.

– Praca policjantów zaowocowała ustaleniem i zatrzymaniem sprawcy. 42-letni pułtuszczanin podczas przesłuchania przyznał się do popełnienia czynu – poinformowała 27 września kom. Milena Kopczyńska.

Mężczyzna usłyszał zarzut kradzieży z włamaniem. Za popełnione przestępstwo grozi mu kara do 10 lat pozbawienia wolności.

IK

**POWIAT
ŻUROMIŃSKI**

To już X. Międzypokoleniowa Sztafeta Turystyczna „Razem do Trójstyku”. Mieszkańcy trzech powiatów w trzech województwach spotkali się ponownie przy symbolicznym głazie.

Razem przez las

Jubileuszowe spotkanie na trójstyku

Wszyscy wyruszyli w sobotę (23 września br.) rano, na różne sposoby: pieszo, na rowerze, z kijkami. Łączył ich jeden cel - styk granic powiatów żuromińskiego (woj. mazowieckie), działdowskiego (woj. warmińsko-mazurskie) i brodnickiego (woj. kujawsko-pomorskie).

Od dziesięciu lat, co roku mieszkańcy wymienionych powiatów zbiegają do lasów Nadleśnictwa Lidzbark, aby spędzić razem miło czas. Niezmiennie tematami przewodnimi spotkań są aktywny wypoczynek na świeżym powietrzu i integracja. W podróży do trójstyku swoim właścicielom towarzyszą także czworonogi, a korzystając z leśnego spaceru wiele osób łączy wycieczkę z grzybobraniem.

Kiedy już wszyscy dotarli do punktu styku trzech województw zostali ser-

decznie powitani przez organizatorów, a następnie udali się na kolejny spacer. Tym razem miejscem docelowym była pobliska leśniczówka w Konopatkach (OHZ), gdzie na wszystkich gości czekał poczęstunek, a na tych nieco młodszych gry i zabawy.

Wydarzenie co roku organizowane jest przez Stowarzyszenie Wagon Inicjatyw, Gminny Ośrodek Kultury w Górznie, Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Lidzbarku w partnerstwie z Nadleśnictwem Lidzbark, Górzeńsko-Lidzbarskim Parkiem Krajobrazowym oraz samorządami:

Urzędem Miasta i Gminy w Lubowidzu, Starostwem Powiatowym w Żurominie, Urzędem Gminy Lidzbark i Urzędem Gminy Górzno.

kuj

O Horacym, Gołębiowskim i przekładach literackich w Bieżuniu

„W kręgu Horacego”

Taki tytuł nadano V. Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej, jaka odbyła się w Muzeum Małego Miasta w Bieżuniu. Prelegenci skupili się na tłumaczeniach dzieł Horacego.

Stefan Gołębiowski – jeden z najwybitniejszych mieszkańców Bieżunia w powiecie żuromińskim. Spora część wystawy bieżuńskiego muzeum poświęcona jest właśnie jego postaci i to właśnie m.in. jego tłumaczenia dzieł Horacego był głównym tematem konferencji, która odbyła się w miniony piątek, 22 września.

Prelegentów i słuchaczy powitali zastępca dyrektora Muzeum Wsi Mazowieckiej w Sierpcu Marcin Baczewski oraz kierownik Muzeum Małego Miasta w Bieżuniu Jerzy Piotrowski. Swoje prezentacje przedstawili w Bie-

żuniu naukowcy m.in. z Uniwersytetu Warszawskiego oraz Polskiej Akademii Nauk. Profesor Maria Milewska-Ważbińska przygotowała na tę okazję wykład pn. „Labirynt znaczeń. Horacjańskie skrzydlate słowa i ich przekłady na język polski”, natomiast mgr Inga Grześczak wygłosiła prelekcję, której nadała tytuł: „Tempus fugit, czyli zmagania tłumacza z Odą wiosenną (Carmen IV, 7) Horacego”. Także o specyfice tłumaczeń prelekcję pn. „Przekłady Horacego

w specyfice translatorów łacińskich” wygłosiła mgr Dorota Sutkowska oraz jej dwaj koledzy z UW dr hab. Jan Kwapisz („Jeszcze o Horacjańskiej Odzie do Archytasa”) oraz dr Konrad Kokoszkievicz („Czym i w co „puka” Śmierć? Uwagi do przekładu Hor. Cam. I 4.13-14”). Po pierwszej części przyszedł czas na dyskusję w zakresie dokładności tłumaczeń. Autorzy tłumaczeń,

co jest nieuniknione, wtrącają do dzieł swój własny styl, co w ocenie niektórych, zniekształca pierwotne dzieło. Jak zauważył w rozmowie z nami kierownik bieżuńskiego muzeum, wśród prelegentów były także osoby, które preferowały czytanie literatury wyłącznie w oryginale, choć byłoby to zadaniem nieco trudnym, zważywszy, iż niewiele osób zna dziś biegle chociażby np. łacinę, jeśli już jesteśmy przy temacie dzieł Horacego.

W drugiej części konferencji wystąpili: dr Damian Pietrzak z prezentacją „Piosenka jest dobra na wszystko. Raz jeszcze wokół tekstu Horacego carm. 1.32.15”, dr Katarzyna Pietruczuk z prezentacją „Uwagi Horacego o współczesnym życiu literackim w listach 2.1 i 2.2 jako refleksy augustowskiej polityki kulturalnej”, mgr Tomasz Kolowca z prezentacją „Zapiski między wierszami. Piętnastowieczne głosy w Liście do Pizonów Horacego” oraz Zbigniew Gołębiowski z prezentacją „Wincenty Gołębiowski – historia ostatniego roku życia mojego dziadka”. Na konferencję nie dotarł mgr Łukasz Krzyszczyk z Uniwersytetu Wrocławskiego. W zamian swoją

prelekcję wygłosił dr Waldemar Krzyżewski z Przasnysza, lekarz weterynarii, regionalista, prezes Towarzystwa Przyjaciół Ziemi Przasnyskiej. Przy okazji warto dodać, iż 9 września br., w ramach obchodów jubileuszu 100-lecia LO KEN w Przasnyszu odsłonięto w gmachu szkoły płaskorzeźbę poświęconą jednemu z najwybitniejszych pedagogów tej placówki – bohaterowi bieżuńskiej konferencji Stefanowi Gołębiowskiemu.

Po wysłuchaniu prelekcji goście ponownie mieli okazję do dyskusji oraz do zwiedzenia Domu Poety, budynku wchodzącego w skład Muzeum Małego Miasta w Bieżuniu, pierwotnie domu Stefana Gołębiowskiego. Konferencję zakończyło wspólne, pamiątkowe zdjęcie.

To jednak jeszcze nie koniec. Tradycyjnie, po zebraniu artykułów od wszystkich naukowców biorących udział we wrześniowym spotkaniu powstanie obszerna publikacja. Jeśli więc kogoś nie było na konferencji, ale zainteresował go temat przekładu dzieł wybitnego poety rzymskiego, będzie mógł nadrobić zaległości.

Za zdjęcia dziękujemy panu Zbigniewowi Dobrowolskiemu.

kuj

Tragiczna śmierć 18-latka

Rozpędzony vw polo wbił się w przydrożne drzewo. Na miejscu zginął kierujący pojazdem młody mężczyzna, który uprzednio zabrał bez wiedzy rodzica klucze do samochodu.

Do tragicznego zdarzenia doszło w poniedziałek (25 września br.) najprawdopodobniej po godz. 22. Policja otrzymała zgłoszenie od przypadkowego mieszkańca gm. Siemiatkowo, który zauważył rozbite na drzewie auto.

Ze wstępnych ustaleń wynika, iż jadący vw polo nastolatek, z niewyjaśnionych jak dotąd przyczyn, jadąc od Gutkowa (gm. Siemiatkowo, pow. żuromiński) w stronę Kodlutowa (gm. Raciąż, pow. płoński), na łuku drogi zjechał na prawe pobocze, stracił panowanie nad pojazdem i uderzył w przydrożne drzewo. Uderzenie było tak silne, że część samochodu się rozpadła. 18-latek niestety zginął na miejscu.

Młody mieszkaniec gm. Siemiatkowo nie posiadał jeszcze prawa jazdy. Od 18-latka pobrano krew, aby

zwyfikować, czy był trzeźwy, kiedy wsiadł tego dnia do kierownicy. Na miejscu policja wykonała czynności pod nadzorem mławskiej prokuratury, aby poznać szczegóły tego tragicznego zdarzenia.

To kolejny w tym roku wypadek śmiertelny na żuromińskich drogach.

Zuchwała kradzież samochodu

Do wyjątkowo aroganckiej kradzieży doszło w Siemiatkowie (pow. żuromiński). Złodziej najpierw przechadzał się po hali produkcyjnej, a potem wsiadł w samochód należący do właściciela firmy i odjechał. Wszystko to działo się w biały dzień, pod okiem kamer.

Do zdarzenia doszło w poniedziałek (25 września br.) w Siemiatkowie, między godz. 17 a 18. Nieznany mężczyzna w ciemnym ubraniu, w czapce z daszkiem, wszedł do zakładu, gdzie chwilę się pokręcił (najprawdopodobniej przedłużał sygnał kluczyka), a następnie wyszedł z obiektu, wsiadł do zaparkowanej skody superb, otworzył i zamknął bramę, po czym odjechał.

Widziany był przez pracowników, nagrały go kamery (sylwetkę, nie widać twarzy), jednak w zakładzie bywa tak wiele osób, że nikt nie zwrócił na mężczyznę większej uwagi.

Skradziony samochód to skoda superb z 2014 w combi, w kolorze ciemnego brązu (metalik). Wartość skradzionego auta wyceniana jest na ok. 60 tys. zł.

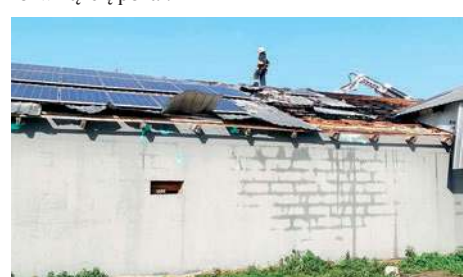
Żuromińska policja zwraca się do mieszkańców Siemiatkowa i okolic z prośbą o pomoc. Jeśli ktokolwiek

widział w jakim kierunku oddalił się sprawca, być może nawet nagrał samochód kamerką w aucie, proszony jest o kontakt z komendą pod nr tel. 47 703 52 00.

Ogień pod panelami fotowoltaicznymi

Strażacy aż 6 godzin walczyli z poważnym pożarem fermi drobiu w Sadłowie-Parcelach (gm. Bieżuń). Ogień rozwinął się pod panelami fotowoltaicznymi. W lewym skrzydle obiektu było w tym czasie 32 tysiące kur niosek.

Jak wyjaśniał nam oficer prasowy KP PSP w Żurominie Tomasz Welenc, ferma ma kształt litery U. Oba skrzydła przeznaczone są pod obsadę drobiu, zaś środek budynku to sortownia jaj. Właśnie nad sortownią rozwinął się pożar.

Dogaszanie dachu fermi. Fot. Nadesłane przez czytelnika

Z żywiołem, który rozwinął się ok. godz. 12 w środę (27 września br.) walczyło 16 zastępów straży pożarnej z PSP i OSP (47 osób). Na miejsce przyjechała także Grupa Operacyjna Mazowieckiego Komendanta PSP oraz zastępca komendanta KP PSP w Żurominie Jarosław Ptaszek.

- Walka z ogniem jest utrudniona, ponieważ rozwinął się on pomiędzy podbiciem dachu a panelami. Stopniowo zrywamy dach i gasimy zarzewia ognia. Robimy także wszystko, aby uratować znajdujący się w lewym skrzydle drób. Konieczne było odłączenie prądu, dlatego pootwierane zostały wszystkie drzwi

i szyby wentylacyjne. Niebawem powinno się udać podłączyć ponownie prąd i uruchomić wentylację – relacjonował zdarzenie rzecznik żuromińskiej straży.

Strażacy gasili pożar m.in. z podnośnika. Na szczęście prawie skrzydło fermi było nieobsadzone. Nie było także osób poszkodowanych. Straty wyniosły około 250 tys. zł, natomiast strażakom udało się uratować mienie wartości 4,3 mln zł, w tym kury nioski w lewym skrzydle budynku.

Była o krok od śmierci

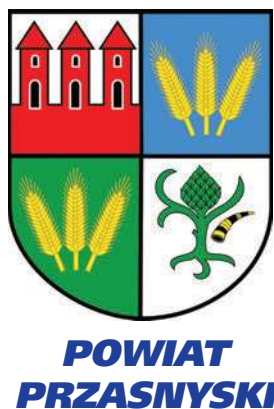
Mieszkanke gminy Żuromin odnalazł wiszącą jej brat. Natychmiast ją odciął i wezwał pomoc. 32-latka nie dawała znaków życia...

Dla większości z nas każdy dzień wiąże się głównie z wykonywaniem obowiązków w pracy, w domu, z odliczaniem godzin do weekendu i odpoczynku. Są jednak wśród nas osoby, dla których każdy dzień to walka o życie, walka z depresją i problemami. Niektórzy mają dość udręki i niezmienne ważnym jest, aby to dostrzec na czas. W piątek (22 września br.) w jednym z domów na terenie gminy Żuromin było już niemal za późno. Do dyżurnego żuromińskiej komendy dotarło zgłoszenie od roztrzęsionego mężczyzny, który poinformował o próbie samobójczej swojej siostry. Mężczyzna odciął 32-latkę, jednak był tak roztrzęsiony, że nie był w stanie jej pomóc. Kobieta nie dawała żadnych oznak życia. Już po kilku minutach od zgłoszenia na miejscu pojawiło się dwóch dzielnicowych, którzy natychmiast przystąpili do reanimacji. Dzięki ich pomocy kobieta zaczęła oddychać. Policjanci przekazali 32-latkę załodze pogotowia. Mieszkanke gminy Żuromin została przetransportowana do szpitala wojewódzkiego w Płocku. Z informacji przekazanych policji przez szpital wynika, że kobieta wraca do zdrowia. Dostała kolejną szansę na życie.

Nie zawsze na naszych łamach informujemy o próbach samobójczych (tych zakończonych „sukcesem” również), zwłaszcza jeśli chodzi o dzieci i młodzież. Jednak obserwujemy od jakiegoś czasu znaczne nasilenie się tego problemu w powiecie żuromińskim, o czym niebawem napiszemy szerzej.

Tymczasem warto zwrócić uwagę na problemy osób bliskich, nie bagatelizować ich i szukać wsparcia specjalistów. Jedna rozmowa może uratować komuś życie.

kuj

Krzynowłoga Mała jest specyficzną gminą

Rozmowa z **Jerzym Humięckim** wójtem gminy Krzynowłoga Mała

* Dlaczego gmina Krzynowłoga Mała jest specyficzna?

- Moim zdaniem jest trochę inna niż wiele gmin. A to za sprawą jej historii. Dowiedziałem się o tym, kiedy trwał proces nadawania gminie herbu. Wtedy ówczesna dyrektorka Muzeum Szlachty Mazowieckiej w Ciechanowie uświadomiła nam, że jesteśmy ewenementem w skali kraju. Bo 98% mieszkańców to potomkowie szlachty sołectwa. To jest tradycja i dlatego mamy aż 41 sołectw.

* Porozmawiajmy o dniu dzisiejszym i inwestycjach. Co w tej kwestii działa się w gminie w ostatnich latach?

* Rok 2022 był jednym z lepszych lat, jeśli chodzi o gminę Krzynowłoga Mała. Wyremontowaliśmy część szkoły i powstało przedszkole z prawdziwego zdarzenia. Myślę, że jest jednym z najładniejszych w powiecie. Do tej pory funkcjonował w naszej gminie tylko punkt przedszkolny. Dziś mamy pełnowymiarowe przedszkole, z pięcioma salami, z przeznaczeniem dla około 70 dzieci. Niestety nie mamy jeszcze stolówki, ale myślę, że będzie to następny etap naszych działań.

* Do najważniejszych zadań każdej gminy należą drogi. Jak wygląda sytuacja w tej dziedzinie?

- Finansowanie z programu Polski Ład pozwoliło nam na wykonanie prawie 10 km dróg z asfaltem o odpowiedniej jakości, co ma w naszym przypadku istotne znaczenie. Krzynowłoga Mała jest gminą, gdzie jest wiele gospodarstw dość dużych, a co za tym idzie rolnicy dysponują ciężkim sprzętem rolniczym. Dlatego też drogi o gorszej jakości nie mogą mieć tu zastosowania, nie spełniają warunków, z tego powodu staramy się tak je wykonywać, aby były solidnie zrobione. Poza drogami wykonywaliśmy mniejsze zadania, takie jak remont hydroforni, czy zakup autobusu dla osób niepełnosprawnych, którym wozimy ludzi do specjalistycznych szkół w Przasnyszu i wiele innych mniejszych realizacji.

* Remont szkoły, drogi... Jaka jest sytuacja na dziś?

- Kończymy remont szkoły. Jego koszt wyniósł 1.300 tys. zł. Obejmował wymianę dachu i ogrzewania - na ogrzewanie gazowe. Właściwie już jest ukończony, brakuje tylko kilku formalnych technicznych rzeczy, żeby je uruchomić. Również w tym roku z Polskiego Ładu położone zostało 8,6 km dróg. Dla mnie drogi są bardzo ważne, ponieważ nasza gmina jest bardzo rozczłonkowana. Mamy 41 sołectw i ponad 200 km dróg gminnych.

* Czy gmina wykorzystuje środki unijne?

- Z Unii Europejskiej nie pozyskiwaliśmy zbyt wielu środków. W tym

roku z Urzędu Marszałkowskiego otrzymaliśmy środki na termomodernizację biblioteki. Wykorzystujemy co roku fundusze z programu Mazowiecki Instrument Aktywizacji Sołectw Mazowsze, głównie na solarne oświetlenie uliczne. Ze środków otrzymanych z Urzędu Marszałkowskiego planujemy wymianę oświetlenia w Krzynowłodzie Małej na ledowe. Myślę, że jest to dobry kierunek i przyniesie oszczędność. Reasumując główne moje inwestycje pochodzą z rządowych środków.

* Jakie są najpilniejsze potrzeby w gminie? Jakie podejmujecie działania w kierunku ekologii?

- Jedno z pilniejszych zadań to kanalizacja. Otrzymałem 2 mln na ten cel, ale jest to kropla w morzu potrzeb. Otrzymałem również środki na zadania zawiązane z przepompownią. Złożyliśmy wnioski na prace związane z hydrofornią. Jeśli chodzi o wodociągi, gminę mamy zwodociagowaną w 100%. Z kanalizacją jest znacznie gorzej.

W kierunku ekologii podejmujemy szereg różnych działań. Rolnicy wymieniają dachy, odbieramy azbest i folię rolniczą, segregujemy śmieci, wymieniamy oświetlenie. I cieszymy się, że na naszym terenie Plan Zagospodarowania Przestrzennego nie pozwala budować kurników.

* Czy gmina posiada zabytki?

- Niewiele. Mamy we wsi kościół z XV w., p.w. św. Dominika, który obecnie jest remontowany. Mamy piękny drewniany

kościółek w Skierkowie pod wezwaniem św. Izzydora, nazywany drewnianą bazyliką, perłą wśród drewnianych świątyń Mazowsza, mamy także grodzisko w Krajewie. Nie mamy wielu zabytków, ale za to mamy lasy grzybne, jeśli jest oczywiście dobry rok.

* Jak pan ocenia sytuację rolników w gminie?

- Mamy w gminie naprawdę piękne gospodarstwa, głównie mleczne i nie są to tylko duże gospodarstwa. Wielu z nich zasługuje na wyróżnienie, nie wszyscy jednak chcą być wyróżniani. Ale ten rok jest także trochę dziwny. Jeśli chodzi o oziminy - był dobry i nie odbiegał od średniej. Natomiast jeśli chodzi o zboża jare, to niestety susza narobiła dużo szkody. Dwa ostatnie lata były ciężkie dla rolnictwa. Miało na to wpływ falowanie cen i niepewność. Teraz się trochę to normuje, ale też spadają ceny. Mogę powiedzieć - rolnicy lekko nie mają. Tak myślę, że są oni chyba przyzwyczajeni do tego, bo takie nie są to tylko ostatnie lata. Często były jakieś gorki i dolki.

* Ostatnio w wielu gminach prężnie działają koła gospodyń wiejskich, jak to wygląda u was? Kilka kół pojawiło się dziś na ostatnich dożynkach.

- Miniony dożynki, były chyba pierwszymi, jakie kiedykolwiek się tu odbywały. Do tej pory nie było tego rodzaju tradycji. Zatem bardzo dobrze, że starosta przasnyski nam to zaproponował. Nie było też tradycji kół gospodyń wiejskich. Ale w ostatnim czasie się zmienia. Bardzo prężnie działa Koło Gospodyń Wiejskich z Rudna. Powstało Koło w Łanietach, a także Koło Ulatowo Pogorzel. To dobrze, że ludzie chcą się integrować. Mamy też prężnie działający Klub Seniora.

* Jak wygląda oferta kulturalna dla mieszkańców?

- Niestety nie mamy oddzielnego domu kultury. Tymi sprawami w miarę możliwości zajmuje się nasza biblioteka i szkoły, których na terenie jest trzy. Jedną z nich to duża szkoła na około 300 uczniów i dwie mniejsze - Romany-Sebory i Ulatowo-Adamy. Małe szkoły funkcjonują i mam nadzieję będą, ponieważ ja nie jestem zwolennikiem zamykania małych szkół. Jeżeli je zamkniemy to zniszczymy. Nawet gdyby w nich było niewiele uczniów, to wolalibyśmy zrobić mniejsze klasy i niech funkcjonują. Taka szkoła jest dla ludzi mieszkających wokół jakimś swoistym centrum kultury. Jestem absolutnie przeciwnikiem zamykania szkół i nie robię tego.

* No to tak na koniec... gmina Krzynowłoga Mała znana jest z humoru „skąd przybywacie posłowie”?

- Być może coś takiego miało miejsce. Pamiętam takie zdarzenie, gdy byłem na studiach w Olsztynie, kupowałem bilet jadąc na weekend do domu. W koleje do kasy stało sporo ludzi. Gdy poprosiłem o bilet do Krzynowłogi Małej, to wszyscy aż usiedli ze śmiechu. Może coś takiego było, ale gminie często pomagało to w załatwieniu wielu spraw, bo wszyscy podchodzili do tego humorystycznie i lekko. Mieszkańcy raczej nie robią z tego żadnego problemu, też się z tego śmieją.

Rozmawiała
EWA STANGRODZKA-KOZŁOWSKA

Uroczystość nadania szkole w Krzynowłodzie Małej imienia św. Jana Pawła II

We wtorek 26 września przeżyliśmy długo wyczekiwaną, przygotowaną z niezwykłą starannością przy zaangażowaniu dyrektorów, nauczycieli, rodziców i uczniów uroczystość nadania naszej szkole imienia Świętego Jana Pawła II oraz sztandaru.

W tym niezwykle, historycznym dla nas wydarzeniu wzięła udział cała społeczność szkolna oraz wielu znakomitych gości, wśród których znaleźli się duchowni, przedstawiciele najwyższych władz państwowych, samorządowych, organizacji pozarządowych oraz wielu przyjaciół naszej szkoły.

W uroczystym nastroju przy akompaniamencie Młodzieżowej Orkiestry Dętej, wraz z pocztą sztandarową, który tworzyli przedstawiciele Rady Rodziców, wyruszyliśmy przed szkołę do kościoła parafialnego.

Podczas uroczystej mszy świętej biskup Szymon Stulkowski w asyście księdza proboszcza Jacka Wichorowskiego poświęcił sztandar szkoły. Następnie w orszaku cała społeczność szkolna wraz z zaproszonymi gośćmi, przemarszerowała do szkoły na dalszą część uroczystości. Na chwilę zatrzymaliśmy się przed skwerem św. Jana Pawła II, gdzie został odsłonięty, pobłogosławiony i poświęcony przez

biskupa głaz z wizerunkiem naszego Patrona oraz tablica pamiątkowa. Aktu tego dokonali wójt, dyrektor szkoły Sylwester Stolarczyk oraz przewodnicząca Rady Rodziców Magdalena Smolińska.

Przy dźwiękach pieśni „Barka” weszliśmy na salę gimnastyczną, aby kontynuować uroczystość. Po odśpiewaniu hymnu państwowego dyrektor szkoły wraz z wicedyrektorem i przewodniczącą Rady Rodziców serdecznie przywitani wszystkich zebranych, po czym wójt oraz Przewodniczący Rady Gminy odczytali uchwałę Rady Gminy o nadaniu Szkole Podstawowej w Krzynowłodzie Małej imienia Świętego Jana Pawła II i prawa posiadania sztandaru. Dokument został przekazany dyrektorowi szkoły, który wygłosił krótkie przemówienie. Podkreślił w nim, że o wyborze Jana Pawła II na Patrona naszej szkoły zdecydowały najważniejsze wartości wynikające z nauki Papieża Polaka - troska o dziecko, jego rozwój i wychowanie, troska o godność człowieka, wartość rodziny i umiłowanie Ojczyzny. Zapewnił także, że Jan Paweł II, Wielki Człowiek i przyjaciel dzieci, w czasach, kiedy brak jest jasnych autorytetów, na zawsze pozostanie dla naszych wychowanków wzorem do naśladowania. Da młodym ludziom

odwagę w budowaniu przyszłości rodziny, państwa i świata, w którym kierować się będą takimi wartościami jak prawda, zgoda, miłość i wzajemny szacunek.

Dopełnieniem uroczystości było odczytanie przez biskupa Dekretu zezwalającego na nadanie szkole imienia Świętego Jana Pawła II.

Przedstawiciele rodziców przekazali dyrektorowi szkoły Sylwestrowi Stolarczykowi sztandar. Przyjmując go dyrektor zapewnił, że będzie on symbolem wartości, które są i będą fundamentem pracy wychowawczej naszej szkoły. Następnie przekazał go szkolnemu pocztowi sztandarowemu, który złożył uroczyste ślubowanie, że będzie otaczał sztandar należyty szacunkiem, godnie reprezentować szkołę, wzorową postawą

dawać przykład innym. Ślubowanie na sztandar złożyli także przedstawiciele uczniów wszystkich klas.

Następnie głos zabrali zaproszeni goście, którzy gratulowali szkole wyboru patrona i życzyli sukcesów dydaktycznych i wychowawczych, jak również przekazali pamiątkowe upominki.

Na zakończenie młodzi, zdolni uczniowie pod kierunkiem nauczycielek: Joanny Wawszczak i Marzeny Ulatowskiej przedstawili program artystyczny dedykowany naszemu Patronowi. Składanka słowno - muzyczna przeplatana scenkami z życia współczesnych młodych ludzi przypominała wszystkim zebranym, żeby byli wierni najprostszym zasadom i z odwagą godną naszego Patrona zmagali się z codziennością.

Dyrektor szkoły Sylwester Stolarczyk przyjmuje ślubowanie od młodzieżowych pocztów sztandarowych

Uczniowie przypomnieli „życiowe drogowskazy” Ojca Świętego i obiecali, że będą za nim podążać. Podczas programu nie zabrakło również krótkich przemówień z homilii Ojca Świętego, który mówił o młodych o wytrwałości, miłości i modlitwie.

Występ uczniów wzbudził w zebranych wiele emocji i wzruszeń. Podniosłą atmosferę uroczystości podkreślił piękny wystrój sali, wystawki prac uczniów reprezentujących sylwetkę Jana Pawła II.

Iwona Czajkowska
SP w Krzynowłodzie Małej im. Jana Pawła II

Tragiczny wypadek w okolicach Stupska

Zginął pasażer forda

Mławska policja i prokuratura ustala przyczyny tragicznego wypadku, w którym zginął 72-letni pasażer forda, mieszkaniec pow. mławskiego. W ubiegły czwartek, tuż przed godz. 18.00, na drodze wojewódzkiej nr 615, w pobliżu Stupska zderzyły się dwa pojazdy- osobowy ford i ciężarowe volvo.

Jak wynika ze wstępnych ustaleń policjantów, jadący fordem, 43-letni mieszkaniec pow. mławskiego, skręcając w lewo na stację paliw, nie ustąpił

pierwszeństwa przejazdu kierującemu pojazdem ciężarowym. Doszło do zderzenia pojazdów. Na miejscu wypadku zginął 72-letni pasażer forda. 43-letni kierowca, z ciężkimi obrażeniami ciała został przetransportowany śmigłowcem LPR do szpitala w Olsztynie. 47-letni kierowca ciężarowego volvo, mieszkaniec pow. mińskiego, nie odniósł obrażeń.

Policja apeluje o ostrożność za kierowcą – wsiadając za kierownicę samochodu trzeba mieć świadomość, że odpowiadamy za bezpieczeństwo własne i innych uczestników ruchu drogowego. Jeden błąd za kierownicą, chwila nieuwagi może doprowadzić do tragedii. Bezpieczeństwo na drodze zależy od każdego z nas.

W.D.

W zgniecionym fordzie zginął pasażer

Zniszczony samochód osobowy

FOT. KPP MŁAWA

Mława

Mobilne kamery „widzą” więcej

W ubiegłą środę, w Mławie, przeprowadzono policyjne działania kontrolne z wykorzystaniem mobilnego systemu kamer ICam.

Funkcjonariusze nadzorowali ruch w rejonie skrzyżowań i przejazdów dla pieszych, gdzie wcześniej dochodziło do niebezpiecznych zdarzeń drogowych. W ciągu kilku godzin ujawniono ponad 20 różnych wykroczeń.

Wykorzystanie systemu ICam, realizowane było przez policjantów Wydziału Ruchu Drogowego mławskiej komendy

policji oraz funkcjonariuszy Wydziału Prewencji Komendy Wojewódzkiej Policji z siedzibą w Radomiu.

To pierwsza tego typu akcja w mieście z wykorzystaniem nowoczesnego sprzętu. System kamer zarejestrował zachowanie kierowców m.in. na ruchliwej ul. Warszawskiej, przy skrzyżowaniu z drogą krajową nr 7 oraz na ul. Sienkiewicza, gdzie dochodziło do wypadków z udziałem pieszych.

Główne przewinienia kierowców, ujawniane w trakcie działań, to niestosowanie się do znaku STOP, niestosowanie się do znaku P-4 „linia podwójna ciągła”, wjazd na skrzyżowanie „na czerwonym świetle”, przejeżdżanie rowerem przez przejście dla pieszych. Zatrzymani do kontroli sprawcy wykroczeń ukarani zostali mandatami. W jednym przypadku policjanci sporządzili wniosek o ukaranie do sądu.

Działania kontrolne z wykorzystaniem mobilnego systemu kamer ICam, będą w Mławie powtarzane.

W.D.

O krok od tragedii

Motorowerzysta pod kołami auta

Przed godziną czternastą, 25 września na ul. Adama Mickiewicza w Puławie miało miejsce niebezpieczne zdarzenie. O mało nie doszło do tragedii. Okazało się, że uczestnik, zarazem sprawca zdarzenia był pijany.

65-letni mieszkaniec gminy Puławy, kierowca motoroweru, wjechał na znajdującą się na jedni wysypkę. Następnie stracił panowanie nad pojazdem i wpadł pod koła jadącego z naprzeciwka osobowego volkswagena, prowadzonego przez 35-letniego obywatela Ukrainy.

Motorowerzysta z obrażeniami ciała został przewieziony do szpitala. Mimo że sytuacja wyglądała niebezpiecznie, urazy mężczyzny okazały się niegroźne.

Jak wykazało badanie stanu trzeźwości, 65-latek miał ponad 2 promile alkoholu w organizmie – informuje kom. Milena Kopczyńska, oficer prasowy KPP w Puławie. – Mężczyzna będzie teraz odpowiadał przed sądem.

Grozą mu do 2 lat pozbawienia wolności, sądowy zakaz prowadzenia pojazdów oraz wysoka kara finansowa.

Jeśli zauważymy kierowcę na drodze, którego zachowanie świadczy o tym, że może znajdować się pod wpływem alkoholu lub podobnie działającego środka odurzającego, nie bójmy się obojętności. Należy powiadomić policję. Jednocześnie pamiętajmy o własnym bezpieczeństwie.

Powstrzymajmy się od pościgów za nietrzeźwym kierowcą czy zajeżdżaniu mu drogi. Osoby pod wpływem alkoholu mogą zachowywać się różnie, często są agresywne i pobudzone – ostrzega oficer

FOT. KPP PUŁAWY

prasowy. Radzi: – Każdy może zadzwonić, nawet anonimowo, pod numer telefonu 112 i może, a wręcz powinien powiadomić najbliższą jednostkę Policji o takim fakcie. Zapewniamy, że policjanci sprawdzą każdy taki sygnał.

IK

Rodzice zostali obciążeni na ponad 800 zł

Syn zeskanował kod QR

Uwaga, hakerzy wykorzystują popularną wśród graczy gier video platformę komunikacyjną. Z platformy tej często korzystają dzieci - niestety jak się okazuje, bez nadzoru rodziców. Hakerzy wysyłają dzieciom kody QR do nowych gier lub dodatków do gier.

Po zeskanowaniu kodu, konto abonenta zostaje obciążane wysokimi opłatami. W ubiegły czwartek do mławskiej komendy wpłynęły dwa takie zawiadomienia.

W obu przypadkach, oszuści kontaktowali się z 10-letnimi chłopcami, którzy korzystali z popularnej aplikacji, służącej m.in. do komunikacji między graczami. Oszuści proponowali różnego rodzaju dodatki do gier.

Haker przesłał dziecku pod QR do zeskanowania. Potem konto abonenta – czyli w tym przypadku rodzica, było obciążane opłatami, naliczanymi przez operatora, w wysokości ponad 800 zł, za zakupione aplikacje i gry, które nigdy do użytkownika nie dotarły. Oszukani powiadomili policję.

Policja apeluje o ostrożność i przypomina, że korzystanie przez dzieci z platform komunikacyjnych i gier komputerowych bez ścisłego nadzoru osób dorosłych, może nieść ze sobą wiele zagrożeń.

W.D.

FOT. KPP MŁAWA

KRONIKA POLICYJNA

Maków Maz.

Zygzakiem przez Karniewo

Makowska policja zatrzymała kolejnego rekordzistę. Mieszkaniec powiatu, oprócz tego, że był pijany, nie miał też uprawnień do prowadzenia pojazdów.

W środę (27 września br.) około godz. 20:30 policjanci zauważyli w Karniewie audi. Funkcjonariusze zwrócili uwagę na pojazd, ponieważ poruszał się nietypowym torem jazdy... Zatrzymali auto do kontroli drogowej. Wtedy też okazało się, że 37-letni mieszkaniec powiatu makowskiego miał 3 promile alkoholu w wydychanym powietrzu. Na szczęście nie zdążył doprowadzić do tragedii na drodze. Dodatkowo, podczas prowadzonej kontroli okazało się, że mężczyzna nie ma prawa jazdy.

Mężczyzna odpowie za kierowanie w stanie nietrzeźwości za które grozi kara do 2 lat pozbawienia wolności oraz zakaz kierowania pojazdami na okres nie krótszy niż 3 lata. Odpowie również za kierowanie pojazdem mechanicznym nie mając do tego uprawnień za co grozi zakaz prowadzenia pojazdów, kara aresztu, ograniczenia wolności albo grzywna od 1,5 tys. zł nawet do 30 tys. zł.

wymienia czekające na 37-latkę konsekwencję oficer prasowa KPP w Makowie Maz. Monika Winnik.

Wygląda jednak, że nawet wizja ogromnej kary nie odstrasza pijanych kierowców od stwarzania śmiertelnego zagrożenia dla siebie i innych. To niestety jeden z wielu zatrzymanych przez makowską policję nietrzeźwych kierowców w tym roku.

30 tys. zł na fikcyjną inwestycję

Oszustwa w sieci i telefoniczne to obecnie dosłownie „plaga”. Co chwilę policja wysyła komunikaty o osobach okradzionych różnymi metodami zdalnymi. Znowu ofiarą oszustów padła mieszkanka powiatu makowskiego.

Kiedy 72-latkę odebrała telefon usłyszała uprzejmego mężczyznę, który poinformował ją, iż jest przedstawicielem firmy zajmującej się inwestowaniem w kryptowaluty. Wmówił kobiecie, że założyła ona 3 lata temu konto, na którym uzbierało się już

30 tys. zł. Oczywiście mężczyzna zaofertował swoją pomoc w wypłaceniu zgromadzonych środków.

Przez 7 godzin kobieta była w stałym kontakcie telefonicznym z kilkoma doradcami finansowymi dzwoniącymi do niej z różnych numerów telefonów. Zainstalowała też aplikację do zdalnego sterowania pulpitem. Rozmówcy przekonali ją, żeby wpłaciła 30 tysięcy złotych na utworzone subkonto, ponieważ jest to warunek otrzymania zarobionych pieniędzy. 72-letnia kobieta chcąc zarobić zgodziła się i przelała ze swojego konta ponad 30 tys. złotych – informuje Monika Winnik, oficer prasowa KPP w Makowie Maz.

Po jakimś czasie mieszkanka pow. makowskiego zorientowała się, że została zwyczajnie okradziona, więc zgłosiła sprawę policji. Niestety, jak to bywa w takich przypadkach, skradzionych pieniędzy najprawdopodobniej nie uda się odzyskać.

Pamiętajmy, że oszuści cały czas modyfikują swoje metody, których celem jest wyłudzenie pieniędzy. Nigdy pod żadnym pozorem nie instalujemy proponowanych nam przez nieznajomych programów na swoich urządzeniach. Nie otwierajmy również podanych nam linków. Zachowajmy zdrowy rozsądek, a wobec obcych bądźmy nieufni – wskazuje rzeczniczka komendy.

Skala procederu poraża, dlatego tak ważne jest, aby w kontaktach za pośrednictwem Internetu zachować ostrożność, zwłaszcza jeśli ktokolwiek, nawet najbliższa osoba, prosi o pieniądze. Zawsze

najpierw należy zadzwonić do osoby proszącej o pieniądze, aby tę prośbę zweryfikować.

Gdzie jest Barbara Ochelska?

Mieszkanca Budzyna-Lipniki wyszła z domu 4 września rano. Po 25 dniach poszukiwań wciąż nie ma śladu po zaginionej 59-latce. Makowscy policjanci ponownie sprowadzili psa tropiącego do gminy Czerwonka.

Co stało się z zaginioną kobietą? Na to pytanie próbują odpowiedzieć makowscy policjanci, którzy od niemal miesiąca, wraz ze strażakami, rodziną i mieszkańcami przetrząsają okolice miejsca zamieszkania Barbary Ochelskiej. Kobieta choruje na cukrzycę.

Rysopis zaginionej: 164 cm wzrostu, krępej budowy ciała, włosy krótkie siwe.

We wtorek w akcji poszukiwawczej ponownie uczestniczył specjalnie wyszkolony pies z Komendy Stołecznej Policji. Niestety ponownie bez rezultatu.

Wszystkie osoby mogące mieć jakiegokolwiek informacje o zaginionej proszone są o kontakt z dyżurnym makowskiej policji pod nr telefonu 47 70 47 200, bądź osobiście w jednostce policji.

kuj

Jak (nie)zostać pracoholikiem, czyli kilka słów na temat sytuacji...

Kiedy odpoczynek staje się wyzwaniem

Był taki czas, jeszcze kilka lat temu, gdy na wieść o tym, że ktoś pracuje po kilkanaście godzin dziennie i zarabia grubą kasę, szeregi przeciętnie zarabiających osób, wydałyby okrzyk zazdrości i westchnienie podziwu. Na szczęście czasy te mijają – mam nadzieję, że bezpowrotnie. W dalszym ciągu imponuje nam przedsiębiorczość, jednak coraz bardziej ta, która pozwala skutecznie zarządzać firmą i finansami bez poświęcania tym tematami całego życia prywatnego. Praca po kilkanaście godzin dziennie natomiast często nie jest kwestią świadomego wyboru, ale i jednocześnie nie jest też wynikiem realnej potrzeby. Cemu zatem wpadamy w sidła pracoholizmu? Jaka idea czy też problem za tym stoją?

Idea, za którą stoi praca...

Nie popełnię dużego błędu, jeśli pracę zawodową porównam do dawnych polowań i codziennej walki o przetrwanie. W obu działaniach chodzi o zapewnienie bytu sobie i najbliższemu. W XXI wieku jednak praca ma już zupełnie inny wymiar i charakter niż jeszcze 100 lat temu. Pod wieloma aspektami jest nam obecnie znacznie trudniej. Popularne jeszcze 5 czy 10 lat temu określenie „wyścigu szczurów” nie bez powodu zostało zastąpione przez nieco wulgarnie, ale doskonale oddające sytuację sformułowanie „kultury zap***”. Pracujemy BEZ PRZERWY. Nawet, gdy już opuścimy pracę, myślimy i rozmawiamy na jej temat, budzimy się w środku nocy z przerażeniem, że czegoś nie dokończyliśmy. Pysnimy się przed wszystkimi, ile godzin pracujemy, nie dostrzegając niczego toksycznego czy nienormalnego w podwójnym etacie na jednym stanowisku. Pieniądże to natomiast tylko jeden z efektów, których oczekujemy i okazuje się, że nie zawsze najbardziej istotny. Pragniemy przede wszystkim uznania, statusu i dopiero na koniec zabezpieczenia finansowego na starość, nieufni w możliwości instytucji takich jak ZUS.

Z nieco innych pobudek niż na przykład nasi rodzice i dziadkowie gonimy również za poczuciem bezpieczeństwa wynikającym z posiadania stałej pracy... Dynamiczna sytuacja na rynku mobilizuje, jeśli nie zmusza, do ciągłego podnoszenia kwalifikacji zawodowych i tak jak kiedyś nasi rodzice pozostawali w jednym zakładzie pracy na całe dekadę, a ich rozwój miał cechy ewolucyjne, tak wymagania stawiane wobec pracowników dzisiaj to rewolucja, która odbywa się każdego dnia; stare zawody tracą na znaczeniu, powoli zanikają i giną, wciąż pojawiają się nowe, a istniejące od dekad firmy zamykają swoje podwoje, ciągle redukując etaty, a na rynku bez przerwy pojawiają się nowe technologie, z którymi trzeba być na bieżąco.

Może to powodować lekki zawrót głowy oraz poczucie, że nawet najdrobniejszy odpoczynek, najmniejsza słabość, odsuną nas w tej gonitwie na dalszy plan...

Do standardów panujących już przed rokiem 2020, doszły jeszcze zmiany, które zaprowadziła pandemia. Mimo iż praca zdalna ma swoje niepodważalne zalety, cechuje się również szeregiem zagrożeń, z którymi niezwykle trudno jest nam walczyć. Wśród zagrożeń prym wiodzie brak rozgraniczenia przestrzeni zawodowej od prywatnej. Nagminny już wcześniej nawyk responsywności po godzinach pracy, teraz stał się standardem, a my, będąc w ciągłej gotowości i odpisując na maile, smsy i odbierając telefony o każdej porze dnia i nocy, nie pozwalamy naszym mózgom odpocząć.

Jednocześnie jesteśmy pozbawieni bezpośredniego kontaktu z drugim człowiekiem, a mimo bycia ciągle online, świat wirtualny nie dostarczy nam wrażeń, których potrzebuje nasz organizm i które otrzymuje przy kontakcie face to face.

Wszystko to niesamowicie nam szkodzi! Cierpimy na wypalenie zawodowe, depresję, ataki lękowe oraz skrajne zmęczenie! Cemu zatem nie potrafimy zatrzymać tego pędu i pracować tyle, ile w rzeczywistości potrzebujemy? Co powstrzymuje nas przed odpoczynkiem i aktywnym korzystaniem z pieniędzy, które już zarobiliśmy? Czy zbieranie pieniędzy na koncie ma aż taką wartość w porównaniu do zachowania zdrowia fizycznego i psychicznego? A może źródło problemu leży gdzieś indziej...

Cienka granica między pracoholizmem a zaangażowaniem

Piszę ten artykuł z punktu widzenia przedsiębiorcy, którym jestem i człowieka, który przez wiele lat prowadził kilka firm jednocześnie i zarządzał wieloma nieruchomościami. Był taki czas, że trudno było mi zrozumieć i zaakceptować fakt, że nie muszę już tak dużo pracować! Może to wydawać się dziwne, ale pamiętam, że kiedy wyjechałem na pierwsze dłuższe wakacje bez telefonu i laptopa służbowego, byłem permanentnie zestresowany! Przyzwyczaiłem się do ciągłego sprawowania kontroli i tego, że czas organizują mi kolejne maile i spotkania. Gdy tego zabrakło, gruntu uciekłem mi spod nóg i nie bardzo wiedziałem jak sobie z tym „nicnierobieniem” poradzić.

Są takie nawyki, które trudno nam zmienić. Ja na przykład jestem osobą bardzo aktywną, lubię być w kontakcie ze światem i ciągle próbować czegoś nowego. Ta cecha mojego charakteru była mi niezwykle pomocna zwłaszcza przez pierwszych kilka lat stawiania na nogi nowych biznesów i zespołów. Teraz jednak spokojnie mogłaby prowadzić mnie prostą drogą ku toksycznemu pracoholizmowi. Nie zmieniam jej jednak, bo po pierwsze ją w sobie lubię, a po drugie – już próbowałem... Uznałem w końcu, że lepiej tę cechę wykorzystać na innych polach mojej działalności niż ją wykorzystywać. W związku z tym staram się realizować ją przede wszystkim w czasie „wolnym” – szaleję po prostu, robiąc ciągle coś nowego, ucząc się nowych rzeczy, rozwijając każdego dnia. A jeśli chodzi o pracę? Zachowuję balans. Teraz, bo nie zawsze było mi łatwo zrezygnować z robienia „za dużo”...

Pracoholizm jako lekarstwo na lęki

Ogromne wrażenie kilka lat temu zrobił na mnie seans filmu „Joe Black”. W historii tej chodzi o priorytety w życiu.

Starszy biznesmen spotyka na swojej drodze Śmierć, która informuje go o rychłym zgonie. Film ten pokazuje, jak trudno temu człowiekowi, uzależnionemu od pracy, zająć się tematami naprawdę ważnymi – takimi jak rodzina, miłość i relacje z ludźmi. Dlaczego nawet świadomość śmierci nie jest w stanie nas powstrzymać przed pracą?

Praca stała się dla nas bowiem lekarstwem na lęki, niepokoje i problemy. Stwarza nam sytuację, nad którą możemy panować, kontrolować je i ujarzmić wszelkie jej nieprawidłowości ze względu na łatwość. Nie tak jak w życiu prywatnym, które dużo bardziej zależy od innych ludzi, zdrowia naszych bliskich czy zwykłych wypadków dnia codziennego. Praca daje zatem poczucie bezpieczeństwa... Dostarcza jednak również sporo adrenaliny i endorfin – zwłaszcza gdy interesy idą po naszej myśli, a każdy kolejny sukces, zastępujący okres dużego stresu, uzależnia nas coraz bardziej od pracy zawodowej. Życie prywatne raczej nie dostarcza nam takich emocji, a przynajmniej nie powinno i na szczęście zwykle zdajemy sobie z tego sprawę.

Ważne jest również to, że prowadząc firmę, przywiązujemy się do własnego wizerunku człowieka sukcesu. W momencie w którym następuje odpowiedni czas, aby odpuścić, jest to dla nas bardzo trudne, bo dużą część naszego

poczucia własnej wartości złożyliśmy w ręku innych ludzi (oczywiście związanych z nami zawodowo), ale i samych siebie widzieliśmy jedynie przez pryzmat naszego zawodowego wizerunku.

Słowem podsumowania...

Praca dostarcza nam zatem nie tylko pieniędzy. To również zaspokajanie potrzeby przynależności, wiary w siebie i samorealizacji (zgodnie z piramidą Masłowa). Przyzwyczajeni do osiągania sukcesów, wystąpienia publicznego lub po prostu do zarządzania, wrzuceni w etap wolności finansowej, czyli momentu, kiedy już możemy odpuścić, stajemy przed bardzo trudnym wyzwaniem, którym jest powstrzymanie się od pracy i znalezienie innych „podniet” w życiu codziennym – możemy bowiem mieć

naturalny odruch, by wracać do pracy, odczuwać wręcz przygnębienie a nawet depresję z powodu braku zajęcia zawodowego.

Pamiętam taką bardzo znaczącą sytuację, kiedy już nie sprawowałem codziennego nadzoru nad założoną przeze mnie firmą, a jeden z moich pracowników podpisał kontrakt z klientem, który dotychczas kontaktował się jedynie ze mną. Zamiast dumy czy ulgi, że nie muszę być wszędzie i cały czas dostępny, poczułem ukłucie zazdrości! Dręczyły mnie pytania, czy to znaczy, że już nie jestem potrzebny i że każdy może mnie zastąpić... I jest to nie-

stety sposób myślenia, który pojawia się u wielu przedsiębiorców – bardzo zresztą szkodliwy i hamujący rozwój osobisty oraz wtłaczający nas na zawsze w katorżniczą pracę, którą bez problemu mógłby już w pewnym momencie wykonywać ktoś inny. Dziś już patrząc na tę sytuację z perspektywy, śmieję się ze swojej reakcji. Sporo jednak czasu minęło, zanim nauczyłem się rozdzielać wiarę we własne możliwości i siły od mojego zaangażowania w bieżące sukcesy firmy.

Buddyźm mówi, że wiara w siebie to jeden z najcenniejszych darów, jaki otrzymujemy i że więcej dobra mogą wygenerować dla otoczenia ci, którzy w siebie wierzą. Bez względu na to, czy realizują się w pracy, czy na innych polach. Uwierz w siebie!

JAKUB B. BĄCZEK
Trener Mentalny

Twórca Akademii Trenerów Mentalnych™, trener mentalny olimpijczyków i złotych siatkarzy, mówca numer 1 w Polsce i przedsiębiorca, który udowodnił swoją skuteczność między innymi w takich projektach jak STAGEMAN, JBB, Wakacje w Sarandzie czy #MentalPower. Były zawodowy siatkarz. Autor ponad 20. książek i artykułów nt. psychologii, biznesu, turystyki, socjologii, oligofrenopedagogiki i treningu mentalnego, w tym kilku bestsellerów. Występował na scenie z takimi autorytetami jak Brian Tracy, Tony Robbins, Stephane Antiga, Nick Vujicic, Les Brown, Garri Kasparov, Mamed Khalidov, gen. Roman Polko, prof. Rafał Ohme, Otylia Jędrzejczak, Krzysztof Ignaczak, prof. Robert Cialdini, czy Dalai Lama. Otrzymał owacje na stojąco na University of Oxford.

OGŁOSZENIA
DROBNE

BUDOWLANE

Sprzedaż kruszywa betonowego.
665 768 733

FC-0791/23

LEKARSKIE

PSYCHOTECHNIKA. 665 762 111

SU-36

MOTORYZACYJNE

SKUP SAMOCHODÓW
513 552 226

FC-0027

Sprzedam Toyotę Yaris, rocznik
2006, stan bardzo dobry.
605 173 213

NS-94

Skoda 105i 983. 660 744 936

SU-48

Sprzedam KIA SOUL, 2013.
662 241 612

NS-98

NIERUCHOMOŚCI

Noclegi, pomieszczenia biurowe
- Ciechanów. 602 385 465

FC-0539/23

Kupię mieszkanie bezpośrednio.
508 003 099

PC-00825/23

Wynajmę garaż blaszany.
512 746 773

PC-00906/23

Wynajmę lokal. 690 549 534

PC-00922/23

Wynajmę mieszkanie emerytowi.
23 671 64 34, 692 754 155

PC-00924/23

Sprzedam dom i działkę,
Chruszczewo. 784 962 557

PC-00927/23

Ubojnia „ZARĘBA”
Michał Zaręba

Skup i ubój bydła

- Odbiór bydła poddanego ubojowi z konieczności
- Odbiór towaru z gospodarstw własnym transportem
- Możliwość **ATRAKCYJNYCH ROZLICZEN** na żywą wagę lub WBC

Tel. 23 691 41 70, 504 004 029
e-mail: ubojniazareba@tlen.pl
michal.zareba@vp.pl
Skórznice 32, 06-120 Winnica

SIGMA-MAX
Wszystko dla dzieci, szkoły i biura

Ciechanów ul Augustiańska 35, tel: 23 32 33 300 wew 210
www.sigma-max.pl sklep.sigma-max.pl

Pokój do wynajęcia. 798 234 514

PC-00937/23

Sprzedam działkę budowlaną
pow. 9,7 a w Kownatach Żędowych.
504 625 494

PC-00939/23

Kupię M3 do 50 metrów².
506 557 577

PC-00942/23

Sprzedam siedlisko z budynkami
gospodarczymi, przeznaczenie
działalność usługowo-handlowa.
516 777 472

PC-00947/23

Wynajmę kawalerkę. 508 915 129

M00934-72880

RSP Rykaczewo sprzedaje ciągnik
rolniczy MTZ80, opryskiwacz
Pilmet 2018 + prasa zwijająca
Warfama Z5433, rozsiewacz
 nawozów zawieszanych N039,
ładowność 1,2 T, siewnik S074
z agregatem U767/2, mieszalnik
pasz sypkich H037/1, brona
talerzowa ciężka - szerokość 3,4 m
- produkcja Ukraina.
507 140 444

FC-0775/23

Kupię lub wydzierżawię grunty
rolne, gmina Regimin.
516 697 717

FC-0227/23

PRACA

Poszukiwany kierowca kat.
C+E, więcej informacji udzielić
telefonicznie. 792 485 249

PC-00908/23

Zatrudnię w gospodarstwie,
zakwaterowanie i wyżywienie.
500 270 610

SP-11

ROLNICZE

Sprzedam Belarus 820, 2011 r., 1000
motogodzin i agregat uprawowy 340
szerokości. 603 502 876

FC-0792/23

Sprzedam deski całówki 650 zł/m³.
Zapewniamy transport do 100 km
gratis. 603 502 876, 783 964 891

FC-0792/23

Wywóz obornika Fliegl 20 t
z ładunkiem ładowarką,
beczka 20 tys. l. 513 705 855

FC-0121/23

GARAŻE Blaszane
BRAMY Garażowe
KOJCE dla Psów

Najniższe **CENY**
Automatyka do bram
Dogodne **RATY**
Transport i montaż
GRATIS cały KRAJ

23-683-10-85 22-100-45-96
24-368-32-17 56-649-44-30
29-642-34-61 89-650-30-43
505-526-036 509-574-644
www.konstal-garaze.pl

Lek. Urszula Rudzińska
specjalista neurolog**Certyfikowany lekarz**
medycyny estetycznejLeczenie: bóle głowy, kręgosłupa,
padaczka, choroba Parkinsona, SM
Zabiegi medycyny estetycznej**Gabinet: Ciechanów,**
ul. Spółdzielcza 2
rejestracja: 501 238 075

FCP-N

SKLEP & SERWIS Hubert Malinowski**KÄRCHER****OFERUJEMY:**

- myjki nowe i używane: KÄRCHER i KRÄNZLE
- urządzenia czyszczące myjące
- akcesoria, chemię profesjonalną
- serwis gwarancyjny i pogwarancyjny
- odzież i obuwie robocze, artykuły BHP

Sklep: Ciechanów, ul. Wojska Polskiego 32,
tel. 509 274 870
Serwis: Przybyszewo 3 k. Regimina,
tel. 501 444 220

FC-702

STIHL

JESIENNE PORZĄDKI

CAŁY ASORTYMENT NA 10 RAT RRSO 0%

WIĘCEJ U DEALERÓW STIHL LUB NA WWW.STIHL.PL

Promocja obowiązuje od 2.09. do 30.11.2023 r.
RRSO to Rzeczywista Roczna Stopa Oprocentowania.

lek. Dariusz Rudziński
SPECJALISTA PSYCHIATRA
specjalista psychiatrii
dzieci i młodzieży

LECZENIE:
depresji, nerwic, lęku,
psychoz, zaburzeń snu
- u dorosłych i dzieci

Ciechanów, ul. Spółdzielcza 2
Rejestracja: tel. 501 238 075

FC-3221

Garaże Blaszane,
bramy garażowe,
hale, kojce dla psów.

KONSTRUKCJA! - OCYNK

Montaż Gratis!
Krótkie Terminy
tel. 509 038 426
23 680 32 01
www.robstal.pl

FCP-32

Alternatory,
roznaszniki,
sprężarki,
klimatyzacje

Sprzedaż •
naprawa • wymiana

Samochody osobowe,
ciężarowe, maszyny rolnicze

Ciechanów, ul. Pułtowska 116
(za stacją benzynową).
Tel. 023 673 48 07
Faktury VAT

Skup Bydła pourazowego, faktura VAT wyrejestrowanie, ubój z konieczności

Tel. 792 264 299

Koszenie kukurydzy na kiszonkę
i na ziarno. 698 259 260

FC-0684/23

Sprzedam 100 rolek siana.
798 622 303

PC-00844/23

Sprzedam słomę, siano, kiszonkę
i siewnik do kukurydzy. 692 350 269

PC-00876/23

Sprzedam ziemniaki jadalne białe
i żółte. 603 047 142

FC-0758/23

Sprzedam cebulę, gmina Opinogóra.
781 740 225

PC-00903/23

Sprzedam łąkę, Sońsk. 660 528 598

PC-00904/23

Sprzedam siano, kiszonkę w belach.
Gmina Sońsk. 23 676 00 32

PC-00905/23

Sprzedam kukurydzą na kiszonkę
i wycinak do kiszonki. 505 864 632

PC-00909/23

Sprzedam młode kury nioski.
510 147 497

PC-00913/23

Wezmę ziemię w dzierżawę.
572 678 394

PC-00915/23

Sprzedam kukurydzą na kiszonkę
5 ha i słomę w belach. Humięcino.
889 811 599

PC-00916/23

Kupię Bydło
Pourazowe
Pozaklasowe
- Faktura
- Gotówka
- Wyrejestrowanie
508 869 814, 789 478 714

Alternatory, rozruszniki

**Ciechanów,
Zbyszka i Danusi 14**
(rondo przy Gostkowskiej)

Tel. 784 734 960

Sprzedam ziemniaki jadalne Vineta
i Catania. 511 935 487

PC-00919/23

Koszenie kukurydzy. 507 723 154

FC-0782/23

Kupię słomę. 516 178 063

PC-00928/23

Sprzedam rozsiewacz olejowy i Bizon
Z56 do remontu. 504 649 270

PC-00933/23

Sprzedam tuczniaki i dwa rozrzutniki
jednoosiowe do remontu.
512 201 064

PC-00935/23

Sprzedam 3 tony pszenicy jarej.
603 136 686

PC-00938/23

Sprzedam Belarus 820, 2011 r., 1000
motogodzin i agregat uprawowy 340
szerokości. 603 502 876

FC-0792/23

Sprzedam kłacz żrebne, drewno
opałowe, stemple. 506 557 577

PC-00941/23

Sprzedam wystodki Tofi. 789 049 606

PC-00943/23

Sprzedam pługi 4 i 5-skibowy.
503 700 365

PC-00945/23

Sprzedam Bizona lub zamienie
na zboże. 503 700 365

PC-00946/23

Przyjmę w dzierżawę grunty rolne
z terenu gminy Winnica
i Pokrzywnica. 606 260 744

M000908-83520

Sianie zboża tradycyjnie i w strip-
tillu, koszenie kukurydzy na ziarno,
mielenie i pakowanie w rękaw.
507 113 478, 508 341 899

NS-91

KOTŁY C.O.
Arcisz
OFERUJE
- kotły c.o. na drewno
metrowej długości,
trocinę, zrębki, węgiel
i nie tylko,
- rębaki do gałęzi,
- drewno opałowe,
Gumowo 68, 600 306 637
www.arcisz.net arcisz@arcisz.net
MEBLE NA WYMIAR
602 663 478

KUPIĘ
Prasę Rolującą Metal-Fach, Claas
Rollant 42,44,46,62,66,250,
Arobale, Welger, John Deere,
Krone, Deutz-Fahr, Vicon,
Greenland, Carraro,
Kombajn Ziemniaczany Anna,
Bolko, Sortownik,
Prasę Kostkującą Sipma Z224/1,
Welger, John Deere, Famarol
Tel. 535-057-230

Skup trzody i bydła
AR-POL
Arkadiusz Mochtak
Szybka płatność 3 dni lub gotówka
Odbiór z gospodarstwa
tuczniaki, maciory, knury, krowy,
byki, jałowki
Nowe Miasto k. Płońska, ul. Młodzieżowa 1
tel. 690 393 441

MAK-POL
Skup trzody i bydła
tuczniaki,
maciory, knury
Konkurencyjne ceny
Odbiór z gospodarstwa
Makowski Józef
Zasonie 25, 09-120 Nowe Miasto
tel. 507 771 303

DAB POL
Skup, ubój,
eksport zwierząt
23 671-72-08
507-132-860
e-mail: dab.pol@wp.pl

SKUP
BYDŁA
ŁUKASZ
GRZESZCZAK
Wielodróż 38 A
Tel. 792 264 299

Skup bydła
Marcin
Malinowski
konkurencyjne ceny
511 394 119
PRZELEW 2 DNI/GOTÓWKA

Skup trzody i bydła
Płatność w 3 dni lub gotówką
Odbiór z Gospodarstwa
„AGROL” Adam Dymkowski
Goszczyce Poświętne 7
09-130 Baboszewo
tel. 23 661 20 45, 511 492 526

OBWIESZCZENIE WOJEWODY MAZOWIECKIEGO o wydaniu decyzji

Na podstawie art. 11f ust. 3 ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (Dz. U. z 2023 r., poz. 162) zawiadamia się, że w dniu 13 września 2023 r., Wojewoda Mazowiecki wydał decyzję Nr 162/SPEC/2023 o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej pn.: „Rozbudowa drogi krajowej nr 60 polegająca na budowie ronda na skrzyżowaniu z drogą powiatową ul. Słoniawską oraz drogami gminnymi ulicami: Kolejową i Polną”, powiat makowski, woj. mazowieckie.

Inwestorem przedsięwzięcia jest Generalny Dyrektor Dróg Krajowych i Autostrad, ul. Mińska 25, 03-808 Warszawa reprezentowany przez Pana Tadeusza Ciak.

Inwestycja zlokalizowana jest na terenie miasta Maków Mazowiecki, powiat makowski, woj. mazowieckie.

Działki usytuowania obiektu:
- działki w istniejącym pasie drogowym drogi krajowej nr 60 w całości w liniach rozgraniczających teren inwestycji:
Obreń 0001 Maków Mazowiecki: działki nr ewidencyjny: 182/7, 182/5
- działki w projektowanym pasie drogowym drogi krajowej nr 60, podlegające podziałowi
i przeznaczone do przejścia pod inwestycję (w nawiasach numery działek po podziale - tłustym drukiem numery działek przeznaczone do przejścia pod inwestycję):

Obreń 0001 Maków Mazowiecki: działki nr ewidencyjny: 169/11(169/16, 169/17), 175/4(175/7, 175/8), 183/2(183/10, 183/11), 183/6(183/7, 183/8, 183/9), 184/1(184/7, 184/8), 184/4(184/10, 184/9), 1093/4(1093/5, 1093/6), 170(170/1, 170/2)

Działki zlokalizowane poza pasem drogowym drogi krajowej nr 60 niezbędnych dla przebudowy dróg publicznych, budowy zjazdów oraz budowy i przebudowy sieci uzbrojenia terenu (w nawiasach numery działek przed podziałem):

Obreń 0001 Maków Mazowiecki: działki nr ewidencyjny: 1090, 170/2(170), 1093/6(1093/4), 183/9 (183/6), 184/9(184/4), 184/6, 184/8(184/1), 2508/1, 1101

Decyzja o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej stanowi podstawę do dokonania wpisów w księdze wieczystej i katastrze nieruchomości – art. 12 ust. 3 ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych.

Jednocześnie informuje się, że w przypadku, w którym dotychczasowy właściciel lub użytkownik wieczysty nieruchomości objętej decyzją o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej odpowiednio wyda tę nieruchomość lub wyda nieruchomość i opróżni lokal oraz inne pomieszczenia niezwłocznie, lecz nie później niż w terminie 30 dni od dnia otrzymania zawiadomienia o wydaniu decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej posiadającej rygor natychmiastowej wykonalności - wysokość odszkodowania powiększa się o kwotę równą 5 % wartości nieruchomości lub wartości prawa użytkowania wieczystego.

Jeśli wykazują Państwo gotowość do wydania nieruchomości, w celu udokumentowania powyższego faktu winni Państwo wysłać oświadczenie do inwestora.

Od ww. decyzji stronom przysługuje prawo do wniesienia odwołania w terminie 14 dni od skutecznego jej doręczenia, do Ministra Rozwoju i Technologii, za pośrednictwem Wojewody Mazowieckiego.

Zgodnie z art. 49 ustawy Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r., poz. 775 ze zm.) doręczenie uważa się za dokonane po upływie czternastu dni od dnia publicznego ogłoszenia.

Z treścią decyzji oraz z dokumentacją sprawy można się zapoznać w Wydziale Infrastruktury i Rolnictwa Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie Delegatura – Placówka Zamiejscowa w Ostrołęce w poniedziałek w godz. 13⁰⁰ - 16⁰⁰ lub w czwartek w godz. 8⁰⁰ - 12⁰⁰ po wcześniejszym umówieniu się telefonicznym pod nr (29) 746-62-60. Osoby nieumówione nie będą obsługiwane.

Czas przeznaczony na zapoznanie się z aktami wynosi do 30 min i nie może zostać przedłużony.

W trakcie prowadzonego postępowania, o czynnościach tutejszego organu, strony postępowania będą informowane w drodze publicznych obwieszczeń, zgodnie z art. 49 § 1 Kpa.

WI-I.7820.1.10.2022.AT

Data publicznego obwieszczenia: 3 października 2023 r.

FCP-300

Sprzedam kłacz lekką, słomę
w belach, ciągnik MTZ, wóz
paszowy i opryskiwacz Pilmet.
693 777 904

Sprzedam słomę i owies.
691 039 828

SM-153

Sprzedam ciągnik C330, ciągnik
C360, siewkę nawozową, brony
3, 4, 5; prasę kostkującą, kosiarkę
rotacyjną, siewnik, telerówkę,
agregat uprawowy, przyczepę
wywrotkę, przyczepę sztywną.
660 744 936

Cięcie kukurydzy na ziarno
z możliwością transportu.
690 657 040

NS-97

Sprzedam przyczepę wywrotkę
3,5 tony. 501 456 615

SE-26

Sprzedam gospodarstwo rolne 8,8ha
lub siedlisko-Przemiarowo.
502 610 783

M00939-90176

Sprzedam siano i sianokiszonkę.
500 474 997

SM-156

Skup bydła rzeźnego
SKUP BYDŁA RZEŹNEGO
tel. 500 224 312
KAR-POL
Odbiór z gospodarstwa.
Płatność w 3 dni!
0500 224 312

olej napędowy,
olej opałowy
z dostawą
Tel: 501 680 623

WÓJT GMINY RYBNO
 woj. warmińsko-mazurskie
 PGN.6840.8.2023

Rybno, 03.10.2023 r.

WÓJT GMINY RYBNO INFORMUJE

na podstawie art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2023 r. poz. 344) podaje się do publicznej wiadomości, iż na tablicy ogłoszeń i stronie internetowej Urzędu Gminy Rybno pod adresem: www.gminarybno.pl oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Rybno www.bip.gminarybno.pl zamieszczono na okres 21 dni wykaz nieruchomości stanowiących własność Gminy Rybno przeznaczonych do sprzedaży:

1) nieruchomość gruntowa oznaczona ewidencyjnie Nr 36/2 o pow. 0,2363 ha zabudowana budynkiem byłej szkoły oraz przynależnym budynkiem gospodarczym, położona w m. Prusy 9, zapisana w księdze wieczystej Nr ELID/00024582/9.

Z aktami sprawy można zapoznać się w Urzędzie Gminy Rybno, ul. Lubawska 15, 13-220 Rybno, pok. nr 18 od pon. do pt. w godz. od 800 do 1600, tel. 23 696 60 55 wew. 10

W ó j t
 -/- mgr inż. Tomasz Węgrzynowski

FCP-301

OGŁOSZENIE
 Wójta Gminy Ojrzeń

o wyłożeniu do publicznego wglądu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wraz z prognozą oddziaływania na środowisko

Na podstawie art. 17 pkt 9 ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2023 r. poz. 977 z późn. zm.) oraz art. 39 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2023 r. poz. 1094 z późn. zm.), w związku z art. 54 ust. 2 i 3 ww. ustawy, oraz uchwałą nr XXII/139/20 Rady Gminy Ojrzeń z dnia 28 września 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentów miejscowości: Ojrzeń i Bronisławie gm. Ojrzeń zmienioną uchwałą nr XXXII/206/21 Rady Gminy Ojrzeń z dnia 19 sierpnia 2021 r. zawiadamiam o powtórny wyłożeniu do publicznego wglądu oraz o możliwości zapoznania się z niezbędną dokumentacją projektu wyżej wymienionego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, wraz z prognozą oddziaływania na środowisko, w dniach od 11 października 2023 r. do 2 listopada 2023 r. w siedzibie Urzędu Gminy w Ojrzeniu (pokój nr 5) w godzinach od 9.00 do 15.00 oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Gminy Ojrzeń: www.bip.ojrzen.pl w zakładce: http://www.ugojrzen.bip.org.pl/index//id/1222

Dyskusja publiczna nad przyjętymi w wyżej wymienionym projekcie planu rozwiązaniami, odbędzie się w dniu 25 października 2023 r. w siedzibie Urzędu Gminy w Ojrzeniu (sala konferencyjna, piętro 1) w godz. 10.30 – 11.30.

Zgodnie z art. 18 ust. 1 ustawy o planowaniu [...], każdy, kto kwestionuje ustalenia przyjęte w projekcie planu miejscowego, może wnieść uwagi.

Uwagi do projektu planu mogą być wnoszone w formie papierowej lub elektronicznej, w tym za pomocą środków komunikacji elektronicznej, w szczególności poczty elektronicznej: sekretariat@ojrzen.pl, do Wójta Gminy Ojrzeń, z podaniem imienia i nazwiska albo nazwy wnoszącego uwagę oraz adresu zamieszkania albo siedziby, oznaczenia nieruchomości, której uwaga dotyczy, w nieprzekraczalnym terminie do dnia 16 listopada 2023 r.

Na podstawie art. 46 ust. 1 i art. 54 ust. 2 ww. ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i ochronie [...], w okresie wyłożenia do publicznego wglądu zapewnia się możliwość udziału społeczeństwa w postępowaniu w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji ww. planu miejscowego, z możliwością zapoznania się z niezbędną dokumentacją sprawy w miejscu i terminach podanych powyżej.

Zgodnie z art. 54 ust. 3 ww. ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie [...] wnioski i uwagi należy składać w sposób i w terminie określonym powyżej.

Organem właściwym do rozpatrzenia uwag jest Wójt Gminy Ojrzeń.

Wójt Gminy Ojrzeń
 Zdzisław Mierzejewski

FCP-299

Sprzedam jałówki cielne HF, jęczmień do siewu. 797 034 360

SM-157

Kupię łubin, peluszkę, groch, słonecznik czarny, facelię, koniczynę czerwoną, tymotkę i inne. 795 060 199

M00948-41208

Kupię ciągniki rolnicze, ładowarki. 507 771 711

M00948-55657

Sprzedam Kombajn BIZON, agregat uprawowo siewny KUHN, agregat talerzowy ARES. 698 890 560

M00950-81886

Kupię Ursusa C330. 514 946 633.

M00961-45707

RÓŻNE

Kupię topolę, sosnę i olchę. 509 042 402

FC-0590/23

Sprzedam używane maszyny tartaczne i stolarskie np. traki, suszarnie, strugarki, piły, ostrzałki itp. Tel. 602 594 120

FC-0625/23

Sprzedam 1,19 ha lasu w Brulinach, gmina Świercze. 517 109 911

PC-00789/23

Sprzedam przyczepę kempingową i kupię mały domek na wsi. 795 242 754

PC-00920/23

Sprzedam drzewo opałowe, brzozę i olchę. 517 615 618

PC-00929/23

Sprzedam hebralkę z piłą. 692 356 601

PC-00949/23

Sprzedam 5m³ dębu tartaczno. 605 173 213

NS-100

PREZYDENT MIASTA CIECHANÓW

informuje

że na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Miasta Ciechanów przy ul. Wodnej 1 oraz na stronie BIP Urzędu Miasta Ciechanów zamieszczony został wykaz nieruchomości gminnej przeznaczonej do sprzedaży.

Dodatkowe informacje można uzyskać telefonicznie pod numerem (23) 674-92-00 w. 224.

FCP-295

Ciechanów, dnia 26.09.2023 r.

OGŁOSZENIE

Rada Nadzorcza Spółdzielni Mieszkaniowej Lokatorsko-Własnościowej „ZAMEK” w Ciechanowie

zaprasza uprawnione podmioty gospodarcze posiadające doświadczenie w badaniu spółdzielni mieszkaniowych do składania ofert na wykonanie badania sprawozdania finansowego za 2023 rok i 2024 rok.

Oferty należy składać w zamkniętej kopercie z napisem „BILANS 2023”, i „BILANS 2024” do dnia 31.10.2023 r. na adres 06-400 Ciechanów, ul. Moniuszki 16A.

Zastrzega się prawo rezygnacji z oferty bez podania przyczyn

FCP-298

Rada Nadzorcza Przedsiębiorstwa Robót Drogowo-Inżynieryjnych PRDI SA w Mławie ul. ST. Roweckiego „Grota” 8, tel. 23 654 30 57

OGŁASZA

Przetarg nieograniczony na badanie sprawozdania finansowego Spółki za rok obrotowy obejmujący okres za 2023 r. i 2024 r.

Termin wykonania do 15 marca danego roku

W przetargu mogą brać udział podmioty posiadające stosowane do obowiązujących przepisów uprawnienia do badania sprawozdań finansowych.

Pisemna oferta oznakowana „Bilans 2023 i 2024” dostarczona w zaklejonych kopertach na adres jw. osobiście lub pocztą do dnia 30 października 2023 winna zawierać:

1. informacje o firmie,
2. informacje o wpisie na listę podmiotów uprawnionych do badania sprawozdania
3. finansowego z podaniem numeru ewidencyjnego,
4. proponowaną cenę za badanie sprawozdania finansowego za 2 lata.

Informacje o Spółce udziela: pan Marek Bogacki-Główny Księgowy, tel. 23 654 30 57.

Zamawiający zastrzega sobie prawo swobodnego wyboru oferty lub jej odrzucenia bez podania przyczyny.

SM-155

Tartak SZREŃSK.
 600 581 879

M00848-13507

Sprzedam taty i kontrłaty.
 536 833 156

M00938-17165

Nowy Gołymin 15, 06-420 Gołymin Ośrodek

instalgol.pl

BETON
 TOWAROWY

609 245 209 / 606 559 042

Szamba Betonowe

Producent - Montaż - Dostawa

- Przydomowe Oczyszczalnie Ścieków

- Instalacje Wodno - Kanalizacyjne

- ROBOTY ZIEMNE

Jurand niepokonany

Piłkarze ręczni ciechanowskiego Juranda wygrali czwarte spotkanie w lidze centralnej. W sobotę w Gorzowie okazali się lepsi od faworyzowanej Stali. W regulaminowym czasie padł remis - 25:25. Już po raz drugi w tym sezonie szczypiornici z Ciechanowa rozstrzygają serię rzutów karnych na swoją korzyść.

Goście mogą jedynie żałować, że po tym spotkaniu na ich konto nie wpadły trzy punkty za zwycięstwo, a tylko dwa, bo tyle przyznają się za wygraną po karnych. Piłkarze ręczni znad Łydyńni w przekroju całego spotkania ani razu nie oddali prowadzenia. Ostatni remis - 4:4 - utrzymywał się zaledwie do 7. minuty. Potem stale prowadzili podopieczni Jakuba Olszewskiego. Najwyższą przewagę przyjezdni uzyskali - odpowiednio 5:10 i 6:11 - przed przerwą w 15. i 21. minucie.

Grą Juranda po raz kolejny umiejętnie dyrygował Marcin Smolarek. Rozgrywający Juranda przez kilka lat z występował w zespole z Gorzowa. Być może dlatego tak dobrze czuł się w hali gorzowskiej Stali.

Po przerwie zawodnicy goście umiejętnie bronili dostępu do własnej bramki. Przez kilka dobrych minut mecz należał do bramkarzy obu ekip. Piłkarzom Juranda zdarzyło się nawet przestrzelić dwa rzuty karne, gospodarzom - jednego. Przewaga Juranda trwała do 56. minuty. Wówczas dwa wykluczenia dla naszych zawodników dodały zawodni-

Zawodnicy Juranda Ciechanów przed serią rzutów karnych

kom Stali skrzydeł. W 57. minucie był remis po 24. Chwilę później bramkę dla gości zdobył Bartosz Wojdak, ale miejscowi odpowiedzieli golem wyrównującym.

Jako, że od jakiegoś czasu mecze ligowe w piłce ręcznej nie kończą się remisami, o podziale punktów ponownie

decydowały rzuty karne. Zawodnicy Juranda po raz kolejny perfekcyjnie wykonywali rzuty z 7 metrów. Próbę nerwów z bramkarzem Stali wytrzymali kolejno: Damian Rutkowski, Mariusz Smolarek, Mateusz Fuksiński, Bartosz Wojdak i Patryk Dębiec. W szeregach gospodarzy piłkę na bramkę posłał

Wychowaniec. Czwarta wygrana na wyjeździe piłkarzy Juranda stała się faktem. W 5. kolejke ciechanowianie zmierzą się w Kielcach z Szkołą Mistrzostwa Sportowego.

Stal Gorzów - Jurand Ciechanów 25:25 (k. 10:12)

1. Śląsk Wrocław	4	12:0	103-91
2. Jurand Ciechanów	4	10:2108-102	
3. Pogoń Szczecin	4	9:3120-112	
4. Miedź Legnica	4	6:6124-118	
5. Autoinvest Żukowo	3	6:3107-101	
6. AZS AWF Białą Podlaską	3	6:3	83-77
7. Budimex Stal Gorzów	4	6:6105-100	
8. Nielba Wągrowiec	4	6:6109-105	
9. Padwa Zamość	3	6:3	88-84
10. Olimpia Piekary Śląskie	4	6:6112-116	
11. Handball Stal Mielec	4	4:8103-111	
12. SMS I Kielce	4	3:9128-132	
13. Anilana Łódź	4	3:9103-109	
14. Zagłębie Sosnowiec	4	1:1113-130	
15. MKS Wieluń	3	0:9	74-92

Stal: Nowicki, Marciniak - Drzazgowski 7, Wychowaniec 5, Stupieński 4, Przybylski i Ripa po 3, Nieradko 2, Pietrzkiewicz 1, Napierkowski, Renicki, Jaszkievicz, Drozdziak

Jurand: Wiśniewski, Mirzejewski - Budzich 7, Rutkowski 6, Smolarek 5, Mierzwicki 3, Fuksiński 2, Wojdak 2, Kosik, Ruszkowski, Urbański, Dębiec, Dobrzyński

4. kolejka: Autoinvest Żukowo - pauzowało, Nielba Wągrowiec - MKS Wieluń 30:29 (15:12), Stal Mielec - Siódemka Miedź Legnica 30:28 (16:14), Anilana Łódź - Olimpia Piekary Śląskie 32:25 (13:12), SMS ZPRP I Kielce - Śląsk Wrocław 32:34 (17:15), AZS AWF Białą Podlaską - Sandra Pogoń Szczecin 25:29 (11:13), Padwa Zamość - Zagłębie Sosnowiec 30:29 (15:12)

5. kolejka 7-8 października: Zagłębie Sosnowiec, Sandra Pogoń Szczecin - Padwa Zamość, Śląsk Wrocław - AZS AWF Białą Podlaską, SMS ZPRP I Kielce - Jurand Ciechanów, Olimpia Piekary Śląskie - Stal Gorzów, Siódemka Miedź Legnica - Anilana Łódź, MKS Wieluń - Stal Mielec, Autoinvest Żukowo - Nielba Wągrowiec **erem**

Trzecia liga

Powalczyli z liderem

W sobotnie popołudnie niepokonani od dwóch spotkań futbolistów z Mławy wybrali się do Tomaszowa Mazowieckiego. Emocji w rywalizacji z liderem trzeciej ligi nie zabrakło. Niestety końcowe rozstrzygnięcie okazało się niekorzystne dla podopiecznych Michała Kolanowskiego.

Początek spotkania zaczął się od przewagi gospodarzy (spędzili więcej czasu przy piłce), ale to mławianie stworzyli jako pierwsi groźną sytuację. W 23. minucie Stanisław Hrbeń wypuścił na czystą pozycję Jakuba Tworka. Ten wbiegł w pole karne - przed sobą miał już już Mateusza Awdziejewicza. Wychowanek mławskiego klubu uderzył wprost w nogi golkipera rywali.

Niewykorzystane okazje potrafią się szybko zemścić. Tak było także w tym przypadku. „Bilard” w polu karnym Mławianki sprawił, że piłka wylądowała wprost po nogami Kamila Kolasy. Ten przymierzył celnie z pięciu metrów

Mławianka wyrównała dość szybko - dokładnie sto osiemdziesiąt sekund później Joao Odillon doprowadził do wyrównania. Mocno nacisnął defensora gospodarzy, a ten popełnił fatalny błąd. Oddał piłkę napastnikowi mławian, a ten ograł jeszcze ograł jeszcze Awdziejewicza i posłał piłkę do pustej już bramki.

Niestety remisu nie udało się dowieść do końca premierowej partii. Tuż przed przed zejściem na przerwę Bartosz Snopczyński miał mnóstwo czasu na oddanie celnego uderzenia. Przymierzył celnie i szybko - Norbert Florczak nie miał żadnych szans na skuteczną interwencję.

Po zmianie stron goście próbowali wyrównać. Nic z tych prób wynikło - skończyło się na kilku dośrodkowaniach i niecelnych strzałach. Defensywa lidera okazała się już nie do przejścia. **GP**

Lechia Tomaszów Mazowiecki - Mławianka Mława 2:1 (2:1)

Bramki: Kolasa 25, Snopczyński 43 - Odillon 28

Mławianka: Florczak - Kurowski, Komorowski, Szczerbowski, Markowicz, Masalov (66. Powązka), Hreben, Stefański (75. Karol), Tworek (85. Katuszynski), Karwowski, Odillon

Pozostałe wyniki 10. kolejki (30 września - 1 października): Świt - Concordia 6:0, Pilica - Broń 1:4, Pogoń - Legia II 1:1, ŁKS Łomża - Olimpia 0:0, Victoria - GKS Bełchatów 1:0, Warta - Jagiellonia II 0:1, GKS Wiekielec - Legionovia 2:1, Pelikan - Unia 2:1

1. Lechia Tomaszów Maz.	10	25	23:11
2. GKS Bełchatów	10	20	21:12
3. Victoria Sulejów	10	20	15:8
4. Pogoń Grodzisk Maz.	10	19	23:11
5. Świt Nowy Dwór Maz.	9	17	19:7
6. Pelikan Łowicz	10	17	17:9
7. Legia II Warszawa	9	16	19:10
8. Broń Radom	10	13	12:14
9. Unia Skierniewice	10	12	17:17
10. GKS Wiekielec	10	12	12:14
11. Jagiellonia II Białystok	10	11	17:16
12. ŁKS 1926 Łomża	10	11	13:19
13. Mławianka Mława	10	9	12:20
14. Legionovia Legionowo	10	9	10:21
15. Olimpia Zambrów	10	8	13:16
16. Concordia Elbląg	10	8	8:22
17. Warta Sieradz	10	8	9:17
18. Pilica Białobrzegi	10	6	10:26

11. kolejka (7-8 października): Legionovia - Lechia, Jagiellonia - GKS Wiekielec, GKS Bełchatów - Warta, Olimpia - Victoria, Legia II - ŁKS Łomża, Pelikan - Pogoń, Broń - Unia, Concordia - Pilica, Mławianka - Świt (sobota godz. 16)

Mateusz Markowicz (przy piłce) walczył ofiarnie z napastnikami Lechii

Regiminianki nie do zatrzymania

Po rozwiązaniu grupy juniorek młodszych w Mławie, część z nich zasiłło i wzmocniło szeregi Czarnych. O sile połączonego zespołu przekonały się ostatnio rywalki z AZS AWF Warszawa. W pierwszej kolejce regiminianki pokonały na wyjeździe Varsovię 32:23 (17:11).

Z kolei w ostatnim spotkaniu rozegranym w Regiminie przyjezdne były bezradne wobec postawy zespołu Jacka Wardy. Po 6. minutach gospodynie prowadziły 5:0 i z minuty na minutę powiększały zdobycz bramkową. Do przerwy przewaga miejscowych wynosiła już 13 bramek. Po wznowieniu gry

trener Czarnych zmienił ustawienia swojej drużyny i zawodniczki AZS AWF częściowo zmniejszyły rozmiary przegranej. W zespole Czarnych brylowały Aleksandra Kolankowska (12 bramek) oraz Oliwia Calik (7).

Czarni Regimin - AZS AWF Warszawa 40:34 (25:12)

Czarni: Amelia Jurczak, Gabriela Zembrzuska - Amelia Nowosielska 1, Natalia Gorlewska 4, Amelia Podlewska, Oliwia Calik 7, Aleksandra Kolankowska 12, Dominika Czarnewicz 3, Paulina Sobota 3, Michalina Malinowska 3, Justyna Boniakowska 3, Kornelia Malinowska, Gabriela Boniakowska, Maja Kamińska, Nadia Lipowska 4 **lew**

FOT. ZENON LEWANDOWSKI

Z czwartą porażką i bez trenera

Po czwartej porażce z rzędu trener MKS Ciechanów Mariusz Mikłowski zrezygnował z dalszego prowadzenia pierwszego zespołu. Na wysoką przegraną na boisku Żbika złożyło się kilka czynników. Jednym z nich była strata drugiej bramki z rzutu karnego, a chwilę wcześniej czerwona kartka dla Łukasza Wodzyńskiego, po której goście blisko 70 minut musieli grać w osłabieniu. Po takim ciosie piłkarze z Ciechanowa nie potrafili już wrócić do gry.

Do sobotniego meczu w Nasielsku obie drużyny przystępowały w zgoła odmiennych nastrojach. W tym sezonie gospodarze nie przegrali meczu, będąc w ścisłej czołówce tabeli. Z kolei ciechanowianie od początku sezonu borykają się z problemami. Szereg kontuzji, kartek i absencji powodował, że trener Mikłowski niemal w każdym meczu musiał główkować nad optymalnym ustawieniem. - Dzięki całej drużynie za te wspólne prawie 3 lata. Więcej nie jestem już w stanie przekazać zespołowi. Życzę tym chłopakom, aby przełamali się i wierzę, że zaczną wygrywać - powiedział były już trener MKS Ciechanów.

Na sztucznej nawierzchni w Nasielsku gospodarze szybko objęli prowadzenie. W 10. minucie piłkę w bocznej strefie boiska wywalczył odzyskał Bartosz Kowalik (wychowanek MKS Ciecha-

Walka o piłkę...

Przy piłce zawodnik MKS Ciechanów Bartosz Goździewski

nów), który zagrał do wychodzącego na czystą pozycję Kamila Stańczaka. Napastnik Żbika uderzył bezbłędnie piłkę w długi róg bramki.

Kluczowa akcja meczu miała miejsce 10 minut później. Błąd kolegi z obrony próbował naprawiać Łukasz Wodzyński. Stoper MKS złapał za rękę oddającego

strzał zawodnika Żbika, a sędzia nie miał wyboru jak pokazać czerwoną kartkę i podyktować rzut karny dla Żbika. Z 11 metrów pewnie przy mierzył Michał Macias. Przed przerwą nasielszczanie „dobili” gości trzecim trafieniem. Zespołową akcję wykończył z bliska ponownie Kamil Stańczak.

Po zmianie stron gra nie budziła już większych emocji. Patryk Tosik uderzył z rzutu wolnego w poprzeczkę, ale to miejscowi mieli więcej okazji na podwyższenie wyniku. Czwartego gola dla Żbika strzelił Daniel Sękulski.

Dzięki wygranej zespół z Nasielska awansował na trzecie miejsce w tabeli (ma tyle samo punktów co druga Nadnarwianka). W najbliższej kolejce zespół Rafała Załogi zagra na wyjeździe z czwartą w tabeli Narwią Ostrołęką. MKS Ciechanów podejmować będzie Huragan Wołomin.

Żbik Nasielsk - MKS Ciechanów 4:0 (3:0)

Bramki: Stańczak 10 i 35, Macias 20 (k), Sękulski 70 **erem**

Piąta liga

Smoliński show

Reprezentanci Makowianki wrócili na zwycięskie tory po dwóch spotkaniach przerwy. Po porażkach ze spadkowiczami z czwartej ligi sięgnęli po komplet oczek w rywalizacji z beniaminkiem. Mazur Gostynin poległ różnicą aż trzech goli.

Strzelanie rozpoczęło się już w 5. minucie. Skutecznym uderzeniem popisał się Miguel Abonia. Konkurenci z okręgu płockiego próbowali jeszcze walczyć. Jednak w 74. minucie drugie trafienie dołożył kolejny Kolumbijczyk w składzie Makowianki Alvaro Melo. Natomiast końcowy wynik ustalił Maciej Traczewski.

Premierowy triumf w sezonie zanotowała PAF. Oba gole dla podopiecznych Kamila Kobylińskiego padły po uderzeniach głową. Najpierw celną przymierzył Adam Szcześniak. Potem jego wyczyn powtórzył Radosław Wesołowski. Płońszczanie są już tylko o krok od wydobycia się ze strefy spadkowej (z piątej ligi spadają aż cztery najgorsze drużyny).

Na drugą lokatę przebiła się pułtusk Nadnarwianka. W rywalizacji z Narwią na listę strzelców wpisał się niezawodny Nico Wouters (wykorzystał podanie od Patryka Cynta). Goli było jako na lekarstwo - za to nie brakowało czerwonych kartek. Zespoły kończyły mecz w podwójnym osłabieniu.

W niedzielne popołudnie napastnik MKS-u Przasnysz Maciej Smoliński udowodnił, że jest jednym z czołowych piłkarzy na boiskach piątej ligi. Wyjazdową potyczkę z rezerwami stołecznej Polonii zakończył z hat-trickiem.

W sumie ma na koncie już jedenaście bramek.

8. kolejka (29 września - 1 października): Unia - Huragan 1:0, Dru-

karz - Świt 4:4, PAF - Amator 2:1, Okęcie - Wkra 6:1, Makowianka - Mazur 3:0, Polonia II - MKS Przasnysz 1:4,

B klasa

Podium dla Wieczfni

Futboliści z Wieczfni Kościelnej nie przestają zadziwiać w tegorocznych rozgrywkach.

Jedna z najsłabszych ekip w poprzednim sezonie przeszła latem znaczną metamorfozę. W sobotnie popołudnie sięgnęli po kolejny sukces, w pobitym polu pozostawiając lidera z Cieksyna.

Wynik wskazuje na łatwy sukces podopiecznych Rafała Markiewicza. Jednak rzeczywistość okazała się inna. Goście wyszli już w szóstej minucie na prowadzenie. Wieczfnianka musiała gonić wynik. Straty udało się odrobić z nawiązką dopiero w końcówce premierowej partii. Wyrównał Michał Radzi-

1. MKS Przasnysz	8	24	35:5
2. Nadnarwianka Pułtusk	8	18	20:8
3. Żbik Nasielsk	8	18	16:5
4. Makowianka Maków Maz.	8	16	15:4
5. Narew Ostrołęka	8	16	17:11
6. Świt Starożyby	8	13	24:21
7. Polonia II Warszawa	8	11	20:20
8. Mazur Gostynin	8	11	14:15
9. Amator Maszewo	8	11	18:19
10. Drukarz Warszawa	8	10	20:13
11. Wkra Biezuń	8	7	12:31
12. Unia Warszawa	8	6	11:24
13. PAF Płońsk	8	6	10:25
14. MKS Ciechanów	8	6	8:24
15. Okęcie Warszawa	8	5	12:18
16. Huragan Wołomin	8	4	8:17

Nadnarwianka - Narew 1:0, Żbik - MKS Ciechanów 4:0

9. kolejka (7-8 października): Ciechanów - Huragan, Narew - Żbik, Przasnysz - Nadnarwianka Mazur - Polonia II, Wkra - Makowianka, Amator - Okęcie, Świt - PAF, Unia - Drukarz **GP**

1. MKS II Ciechanów	6	15	18:12
2. Boruta Kuczbork	6	13	14:6
3. Wieczfnianka	6	12	22:12
4. Wkra Cieksyn	6	12	20:12
5. PAF II Płońsk	6	12	17:10
6. Gryf Kownaty Żądowe	6	12	16:11
7. Żbik II Nasielsk	6	10	14:11
8. Tamka Dzierzgowo	6	7	16:11
9. Orleża Baboszewo	6	6	14:17
10. Jutrzenka Unieck	6	3	5:20
11. Opia II Opinogóra	6	3	9:25
12. GKS Świercze	6	1	8:26

kowski, a w 44. minucie celnym uderzeniem popisał się Mateusz Benecki. Na tym gospodarze nie zakończyli strzelecki popisów. Po przerwie na listę strzelców wpisał się jeszcze Sławomir Gołębiowski i Grzegorz Jędrzejak.

Najwyższy sukces w tym sezonie zanotował Gryf Kownaty Żądowe. Bramkarz Jutrzenki Unieck skapitulował

Liga okręgowa

Kaczorek z hat-trickiem

Sona Nowe Miasto nie zamierza się zatrzymywać. Jest niepokonana od dwudziestu pięciu spotkań w rozgrywkach ligi okręgowej. Z dalekiej wyprawy do Kadzidła zespół wrócił z kompletem punktów.

Gdy się jednak ma w składzie takiego zawodnika jak Łukasz Barankiewicz wygrywanie wydaje się prostsze. Doświadczony napastnik nie zawodził w rywalizacji z Kurpiem. Trafił do siatki dwukrotnie - w tym sezonie zdobył już 12 bramek.

Do liderów Sona traci zaledwie dwa punkty. Zarówno Wkra Żuromin jak i Opia Opinogóra nie dały żadnych szans rywalom. Wydawało się, że trudniejsze zadanie czeka żurominian. W końcu przyszło im rywalizować z solidną Koroną Szydłowo.

Szydłowiec szybko dali sobie wbić gola. Ostatecznie konkurenci zatrzymali po zaliczeniu sześciu bramek. Po raz w dorosłym futbolu na listę strzelców wpisał się Marcin Krysiak.

Opia mogła liczyć na Adriana Kaczorka. W rywalizacji z Wymakraczem Długosiodło ustrzelił hat-tricka.

Rozstrzelał się na dobre Kacper Winiecki. W dwóch ostatnich spotkaniach zaliczył po dublecie. W sobotnie popołudnie pokonał dwa razy bramkarza GKS-u Strzegowo Damiana Ankiwicza.

Na boisku w Radzanowie rozegrano kolejne już derby powiatu mławskiego. Wkra prowadziła z Konopianką już 2:1. Jednak finisz należał do zawodników z Konopek. Do remisu doprowadził Artur Gawęda. Natomiast w doliczonym czasie szale na stronę swojej ekipy przechylił Przemysław Radziszewski. **GP**

1. Wkra Żuromin	8	22	35:7
2. Opia Opinogóra	8	22	21:7
3. Sona Nowe Miasto	8	20	21:10
4. GKS Strzegowo	8	16	20:10
5. Kryształ Gliniojeck	8	16	17:13
6. ULKS Oldaki	8	13	20:18
7. Rzekunianka Rzekuń	8	12	20:19
8. Ostrovia Ostrow Maz.	8	12	17:19
9. Konopianka Konopki	8	10	24:21
10. GKS Gumino	8	9	17:28
11. Kurpiak Kadzidło	8	7	13:23
12. Wymakracz Długosiodło	8	6	14:18
13. Wkra Radzanów	8	6	14:26
14. Wkra Sochocin	8	6	8:22
15. Korona Szydłowo	8	5	9:19
16. Mazur Ojrzeń	8	4	12:20

8. kolejka (30 września - 1 października): GKS Gumino - Wkra Sochocin 4:1, Kurpiak - Sona 1:2, Rzekunianka - Mazur 3:1, Wkra Radzanów - Konopianka 2:3, Korona Szydłowo - Wkra Żuromin 0:6, Opia - Wymakracz 4:0, Oldaki - Ostrovia 3:1, Kryształ - GKS Strzegowo 2:0

9. kolejka (7-8 października): GKS Strzegowo - GKS Gumino, Ostrovia - Kryształ, Wymakracz - Oldaki, Wkra Żuromin - Opia, Konopianka - Korona, Mazur - Wkra Radzanów, Sona - Rzekunianka, Wkra Sochocin - Kurpiak

A klasa

Krawczyk dał triumf

Lider ze Słoszewa świętował siódme zwycięstwo w rozgrywkach. Podobne nastroje panują w Różanie, który dotrzymuje kroku liderowi A klasy.

Rezerwy Mławianki wybrały się do Pokrzywnicy. Gospodarze punktowali w tym sezonie wyłącznie na swoim boisku. Z własnego stadionu, jak na razie, stworzyli twierdzę nie do zdobycia.

Podopieczni Piotra Króla walczyli, ale w ostatecznym rozrachunku okazali się gorsi od jedno trafienie.

Słoszewianie kolekcjonują wygrane nawet bez swojego najlepszego strzelca Mariusza Kopecznego. Do przerwy wyprowadzili jeden cios. Cztery kolej-

1. Gladiator Słoszewo	7	21	46:5
2. FC 2012 Różan	7	21	38:8
3. Mławianka II Mława	7	16	31:7
4. Narew II Ostrołęka	7	15	27:13
5. Orzeł Sypniewo	7	13	19:11
6. GKS Pokrzywnica	7	12	17:26
7. Korona Karolinowo	7	10	12:14
8. GUKS Krasnosielc	7	10	8:24
9. GKS Łyse	7	8	14:15
10. KS Pniewo	7	6	9:32
11. Bartnik Myszyniec	7	4	12:27
12. Świt Baranowo	7	4	9:24
13. Żak Szreńsk	7	3	9:26
14. KS Wąsewo	7	0	1:23

ne dołożyli po zmianie stron. W rolę głównego egzekutora wcielił się tym razem Piotr Majrzechak. Zakończył mecz z dubletem na koncie.

Beniaminek ze Szreńska doznał kolejnej porażki. W wyjątkowo osłabionym składzie zameldował się na boisku GKS-u Łyse. Gospodarze nie mieli litości - honorowe trafienie zaliczył Alan Mroczkowski.

Złą passę przełamała w niedzielę Korona Karolinowo. Spadkowicz z okręgówki triumfował na boisku w Pniewach. Oba gole jeszcze w premierowej partii strzelił Kamil Krawczyk. **GP**

7. kolejka (30 września - 1 października): KS Pniewo - Korona 1:2, Świt - Narew II 1:3, GKS Pokrzywnica - Mławianka II 2:1, GKS Łyse - Żak 6:1, GUKS Krasnosielc - Bartnik 3:2, Wąsewo - FC Różan 1:2, Gladiator - Orzeł 5:0

8. kolejka (7-8 października): Korona - Orzeł, FC Różan - Gladiator, Bartnik - Wąsewo, Żak - GUKS Krasnosielc, Mławianka II - GKS Łyse, Narew II - GKS Pokrzywnica, KS Pniewo - Świt

Mława z hasłem „Forever Young”

stycznego konkursu „Muzyką malowane”. Dochód w kwocie ponad 4 tysięcy złotych przekazano na rzecz Centrum Zdrowia Dziecka. W międzyczasie rozstrzygnięty został również konkurs

Za nami 5 edycja Victor Young Jazz Festiwal Mława. 22 i 23 września budynek Państwowej Szkoły Muzycznej I i II stopnia im. Andrzeja Krzanowskiego po raz kolejny gościł znakomitych wykonawców oraz znawców tej muzyki.

Frekwencyjny sukces jest już normą dla wydarzenia, które swą wysoką renomę buduje od początku istnienia. Szczególnie cieszy jednak coraz większa uwaga słuchaczy młodszego pokolenia, co podkreślał dyrektor artystyczny festiwalu, pianista i wykładowca akademicki Kuba Stankiewicz. Tym bardziej trafne jest więc swoje hasło wydarzenia – „Forever Young” widoczne choćby na promocyjnych gadżetach. Jest to gra słów oznaczająca zwrot „wiecznie młodzi”, ale też nieco bardziej konkretnie – „na zawsze Young” podkreślająca pamięć o tym światowej sławy kompozytorze określanym w kręgu muzyki filmowej mianem „absolutnego klasyka”.

Jego mławskie korzenie sprawiły, że miejsce to wiernie kultywuje pamięć o nim i ożywia ją rozmaitymi kulturalnymi przedsięwzięciami.

Być może stosunkowo niewielkie miasteczko na północnym Mazowszu nie kojarzy się zbyt z elitarną, relatywnie obcą Polakom muzyką, jaką jest jazz. A jednak ten gatunek się tu zadomowił i staje się jedną z naszych czołowych kulturalnych wizytówek – zapowiadała współorganizator festiwalu Magdalena Grzyważ, rzecznik prasowy Urzędu Miasta Mława.

Impreza (jako jedna z nielicznych tego typu) świetnie poradziła sobie z trudnym okresem pandemii koronawirusa. I znakomicie opiera się najtrudniejszej próbie, czyli konkurencji ze strony tych nieco bardziej przystępnych i „nośnych” wydarzeń muzycznych. Jazz to w końcu muzyka elitarna, wymagająca sporego formalnego wykształcenia jej wykonaw-

Kuba Stankiewicz i plenerowe pianino

ców oraz wytrawnego, świadomego ucha fanów.

Jest taka anegdota, która humorystycznie obrazuje tę kwestię. Czym się różni gitarzysta rockowy od jazzowego? Gitarzysta rockowy gra trzy akordy dla trzech tysięcy ludzi, a jazzowy trzy tysiące akordów dla trzech – pointuje nam to Kuba Stankiewicz, dyrektor artystyczny imprezy, pianista i wykładowca, którego gry mogliśmy słuchać podczas festiwalu. Ale jednak czyni to oczywiście z pewną dozą przesady, gdyż frekwencja dopisała na każdym wydarzeniu podjętym w ramach popularyzacji jazzu w Mławie. A inicjatyw tych zrealizowano całkiem sporo i wyróżniała je spora różnorodność oraz multimedialność.

Jazz chłoniliśmy nie tylko podczas „głównego dania”, czyli występów muzycznych. W klimat wydarzenia wprowadził w piątek 22 września o godzinie 15.00 seans filmowy festiwalowego kina studyjnego z Filмотeki Narodowej – Instytutu Wizualnego z zapowiedzią Andrzeja Winiszewskiego, dziennikarza Radia Zachód. Tuż po nim nastąpiło właściwe otwarcie, a po nim koncert Wojciecha Staroniewicza z projektem „Strange Vacation”. Tego dnia również scenę mławskiej szkoły muzycznej uświetnił koncert Babiego Łata – zupełnie nowej formacji pod kierownictwem

Wystawa konkursowa Muzyką Malowane

Anny Marii Jopek oraz Piotra Wojtasika. Koncerty przepleciono plastyczną wystawą pokonkursową pod hasłem „Muzyką malowane” w foyer placówki.

To oddziaływanie na różne zmysły przeniosło się także na drugi dzień festiwalu. Sobota 23 września rozpoczęła się dla mławskiego festiwalu o godzinie 14.00 od plenerowej wystawy retrospektywnej fotograficznej w parku miejskim. Na umieszczonych tam planszach oglądaliśmy zdjęcia dokumentujące dotychczasowe 5 lat festiwalu, a sporą atrakcją okazało się zainstalowane nieopodal pianino, na którym każdy chętny mógł spróbować swoich muzycznych sił. O 16.00 wydarzenie przeniosło się do foyer PSM. Miejsce to należało odtąd do młodych muzyków pod batutą Mirosława Cieślaka. Wykonali oni między innymi utwory Victora Younga.

Gram na trąbce od dwóch lat. Występuję w tutejszej orkiestrze dętej w Miejskim Domu Kultury. To moja pierwsza edycja festiwalu. Bardzo lubię nie tylko grać jazz, ale również go czasem posłuchać – mówi 12-letni Szymon Jastrzębowski z Mławy.

Być może Szymon lub ktoś z jego kolegów i koleżanek zasilą jazzową scenę dla dorosłych, jeśli mławski festiwal z takim powodzeniem będzie gromadził publikę za kilka lub kilkanaście lat. Tym-

czasem jednak scenę tę przejął o godzinie 18.00 czteroosobowy zespół pod wodzą Arnona Palty'ego – izraelskiego basisty, któremu na saksofonie altowym towarzyszył jego rodak Hagai Imar, a stawkę uzupełnili dwaj polscy muzycy: na pianinie wspomniany wcześniej dyrektor artystyczny festiwalu Kuba Stankiewicz, a na perkusji Sebastian Frankiewicz. Podczas występu – co jakże charakterystyczne dla jazzu – widzieliśmy rewelacyjne zrozumienie i zgranie, wręcz telepatię wykonawców. Choć znakomicie znają oni meandry tej trudnej i złożonej muzyki, nadal widać jak nieprzewidywalne i fascynujące dla nich samych jest to zjawisko. Często sami z zaskoczeniem i zainteresowaniem odłączali się na chwilę od gry słuchając solowych, improwizowanych partii swoich partnerów. Następnie wczuwali się w ich intencje i dołączali z własną inwencją. Porywająca muzyka skutecznie hipnotyzowała słuchaczy, których nogi rwały się do jej żywych, zmieniających przebiegów rytmicznych.

Około godziny 19.45 rozpoczęła się aukcja prac ubiegłorocznej edycji pla-

Big Band ze Śląska

Zespół Arnona Palty'ego

literacki pod hasłem „Gdzie są skrzypce Younga?”

Jak zatem widać, bardzo wiele inicjatyw związanych z Victor Young Jazz Festiwal Mława organizowanych jest z myślą o najmłodszych. Cała impreza zakończyła się hucznie za sprawą Big Bandu ze Śląska pod kierownictwem Grzegorza Nagórskiego. Jazz wybrzmiał wówczas w pełnej krasie wielu instrumentalistów o znakomitym poziomie technicznym. Nie bez powodu zespół ten uchodzi za jeden z najlepszych w tej części Europy. I tą muzyczną uctwą zakończył się jesienią wieczór w Mławie. Ta pora roku już nierozdzielnie kojarzy się tu z jazzem.

PAWEŁ WICHOWSKI

W Galerii Fotografii Miejskiego Centrum Kultury w Płońsku można oglądać wystawę naszego kolegi Kazika Kosmali zatytułowaną „Ptaki”.

To plon przyrodniczych wędrówek artysty po Podlasiu, Bieszczadach, nad Biebrzą. - Najbliższa jest mi fotografia przyrodnicza i krajobrazowa - opowiada. - Często odwiedzam Białowieżę, Suwalszczyznę. Cała wschodnia Polska mnie pociąga: klimaty starej wsi, małe gospodarstwa i dziewicza przyroda.

Kiedy zaczął współpracę z jedną z ciechanowskich gazet biegał na różne imprezy kulturalne, to też go wciągnęło. - Nie mogę bez tego żyć, szczególnie bez koncertów – mówi. Jego zdjęcia pojawiają się także w „Tygodniku Ciechanowskim”. - Ale mam też pasiekę i pszczoły, a przy nich, jak przyjdzie sezon, jest ogrom pracy. Gdyby nie pszczoły, biegałbym na każdą imprezę.

Kazik Kosmała na swoim koncie ma już m.in. wystawy: „Jesień w Bieszcza-

MCK w Płońsku

„Ptaki” Kazika Kosmali

dach, „Nasi skrzydlaci sąsiedzi”, „Klimaty Podlasia” czy „Blues w obiektywie Kazika Kosmali”.

- Moja podróżnicza przygoda trwa już około 30 lat. Bez aparatu się nie ruszam, bo to strata czasu. A sama przygoda z fotografią trwa dużo dłużej. Pierwsze zdjęcia zrobiłem chyba w 1975 r. Miałem około 14 lat - mówi.

„Ptaki” w Miejskim Centrum Kultury

w Płońsku można oglądać do 19 listopada”.

żet

Seans z Gwiazdą w sali studyjnej ciechanowskiego kina tygodnia

Jakub Gierszał i „Doppelgänger. Sobowtór”

W najbliższy poniedziałek, 9 października br. godz. 18.00 w cyklu Seans z Gwiazdą obejrzymy thriller psychologiczny w reżyserii Jana Holoubka inspirowany ścią hollywoodzkimi historiami. „Doppelgänger. Sobowtór”. Gościem wieczoru będzie odtwórca głównej roli w tym filmie Jakub Gierszał.

„Doppelgänger. Sobowtór” jest thrillerem szpiegowskim osadzonym w klimacie zimnej wojny. W centrum znajduje się agent, powoli budujący swoją tożsamość i stający się częścią lokalnej społeczności.

Jakub Gierszał w filmie „Doppelgänger. Sobowtór”

Jakub Gierszał jest prawdziwą gwiazdą. Ma 35 lat, zadebiutował w 2009 r. rolą w filmie Jacka Borcucha „Wszystko, co kocham”. To jeden z najciekawszych i najbardziej zapracowanych polskich aktorów młodego pokolenia. Zagrał już w 25 filmach nie licząc seriali telewizyjnych i spektakli Teatru Telewizji. Za główną rolę w głośnej „Sali samobójców” (2011) Jana Komasy został obsypany nagrodami na polskich i międzynarodowych festiwalach, a sam film okrzyknięty „głosem pokolenia” był jednym z najszerzej dyskutowanych obrazów roku.

W filmie „Doppelgänger. Sobowtór” aktor posługuje się kilkoma językami, a jak to wygląda prywatnie? - Udaję, że mówię wieloma, a rzeczywistość mówię po niemiecku - ponieważ wychowywa-

łem się w Niemczech i to jest w zasadzie mój pierwszy język - i po angielsku. Francuski opanowywałem na tak zwaną „malpę” - wyznaje artysta.

„Sobowtór” był wydarzeniem ostatniego Festiwalu Polskich Filmów Fabularnych w Gdyni gdzie otrzymał kilka nagród. Jego premiera odbyła się 28 września.

Spotkanie z Jakubem Gierszałem przed filmem poprowadzi Łukasz Maciejewski.

żet

IX Pułtuskie Teatry Amatorskie – Konkurs „PTA-K”

Sześć premier, cztery razy Fredro

Już po raz dziewiąty samorząd gminy Pułtusk i Miejskie Centrum Kultury i Sztuki w Pułtusku zapraszają miłośników teatru na kolejną edycję Pułtuskich Teatrów Amatorskich – Konkurs „PTA-K”.

W tym roku zaplanowano sześć premier. Od 2 do 7 października wystąpią trzy grupy z Pułtusk oraz zespoły z: Ciechanowa, Serocka i Warszawy. W kolejnym tygodniu od 9 do 14 października zaplanowano powtórki przedstawień.

Pierwsza 2 października zaprezentuje się, znana z ubiegłorocznego przeglądu, grupa „Między Nami” z Serocka. Zobaczymy „Podróż” Aleksandry Skorupy i Macieja Dmochowskiego, tekst inspirowany utworem Aleksandra Fredry pt.: „Z Przemysła do Przeszowy”. Rok temu grupa wybrała tekst inspirowany Marią Konopnicką, wtedy spektakl reżyserował i obecnie reżyseruje Michał Bela. Wtorek, 3 października należy do Teatru „Rozmyty Kontrast” z Ciechanowa (w ubiegłym roku nie wziął udziału w konkursie). „Kolacja dla głupca” Francisca Vebera w przekładzie Barbary Grzego-

rzewskiej w reżyserii Małgorzaty Dzielińskiej (znanej też pod nazwiskiem rodzinnym Klimczak) to jedna z najnowszych realizacji zespołu. Dzień później, 4 października na scenie pojawi się pierwsza z pułtuskich grup „TAJA-GA” z „Próbą generalną” na podstawie jednoaktowej komedii Aleksandra Fredry „Z jakim się wdajesz, takim się stajesz”. Reżyseruje Lech Chybowski, rok temu reżyserowała Joanna Szatkowska. Na pułtuskiej scenie debiutuje warsztatowa grupa teatralna „ATM ARTYSTA” z Warszawy, która 5 października wystawi „Kreację kubitizmu” Anny Salamon w reżyserii Anny Salamon. Dwa ostatnie dni teatralnego święta należą do grup z Pułtusk. W piątek, 6 października związany z przeglądem od pierwszej edycji „Teatr pod Dębem” wystawi „Ostatnią wolę”, komedię w trzech aktach Aleksandra Fre-

Podczas poprzednich edycji zaprezentowała się „Grupa 25” z Pułtusk; tu scena z „Zacmienia” (2019 r.)

dry w reżyserii Adama Gadomskiego, od lat reżyserującego przedstawienia grupy leśników. Na zakończenie, w sobotni wieczór, 7 października wróci po rocznej przerwie Teatr „Ostatni dzwonek” i zaprezentuje jednoaktową komedię „Zręczność i przekora” Aleksandra Fredry w reżyserii Artura Bednarka, który reżyserował i poprzednie spektakle.

Z sześciu grup aż cztery wystawią mniej znane komedie Aleksandra Fredry lub jego utworem inspirowane. To hołd dla świetnego dramaturga w jego

roku, ustanowionym przez Sejm RP. Wszystkie premiery będą odbywać się, tradycyjnie, o godzinie 19. Powtórki zaplanowano w dniach 9-14 października, od poniedziałku do soboty jak premiery, tylko w innej kolejności. Wówczas zobaczymy spektakle: „Zręczność i przekora”, „Podróż”, „Próba generalna”, „Kreacja kubitizmu”, „Ostatnia wola” i „Kolacja dla głupca”.

Nie będzie ubiegłorocznych uczestników, grup: „Teatr nie z tej kulisy” z Warszawy (akurat rok temu wystawił komedię „Mąż i żona” Aleksandra Fredry) i „Hurragram” z Nowego Dworu Mazowieckiego. Nie wystąpią też, czwarty rok z kolei, lubiana i ceniona grupa „Teatr Cioci Heni” z Szelkowa, „Grupa 25” z Pułtusk, Teatr WIKT z Winnicy oraz

grupy z Przasnysza i Nasielska, które uczestniczyły w poprzednich edycjach konkursu.

Spektakle i konkurs odbędą się w ramach projektu „Tradycje Teatralne Pułtusk”.

Pułtuskie Teatry Amatorskie – Konkurs „PTA-K”, czyli przegląd i konkurs w jednym, odbywa się nieprzerwanie od 2015 roku, nawet odbywał się, mimo ograniczeń i utrudnień, podczas dwóch lat epidemii. Nad jego organizacją czuwa Izabela Sosnowicz-Ptak, dyrektor Miejskiego Centrum Kultury i Sztuki, pomysłodawczyni projektu oraz Pułtuskich Teatrów Amatorskich – Konkursu „PTA-K”.

Wejściówki na spektakle można odbierać od 26 września br. w sekretariacie MCKiS lub przed spektaklem w holu (należy je wcześniej zamówić). Ilość miejsc jest bardzo ograniczona, podkreślają organizatorzy i proszą o przyjscie przynajmniej na 15 minut przed spektaklem. **IK**

Nowa książka Marianny Góralskiej

30 września miała swoją premierę najnowsza książka Marianny Góralskiej, powieść obyczajowa pt. „Zapiski niedoskonałej matki”.

- Stawiam w swoich książkach przede wszystkim na emocje, ciekawą akcję i bohaterów, a sama historia ma wciągać – mówiła autorka w rozmowie z nami. - Piszę w taki sposób, jak sama lubię czytać.

Powieść jest dostępna zarówno w tradycyjnej papierowej formie, jak i w formie e-booka.

- „Zapiski niedoskonałej matki” to trzecia część perypetii Igi Nowickiej, okrzykniętej przez czytelniczki mianem polskiej Bridget Jones, ponieważ

główna bohaterka słynie z tego, że przyciąga pecha jak magnes, i wciąż zdarzają się jej różne wpadki – zachęca Marianna Góralska. - Tym razem Iga zmierzy się z blaskami i cieniami macierzyństwa. Jest to komedia obyczajowa, więc wszystko przedstawione jest z przymrużeniem oka, a inspiracją do wielu historii było samo życie. To książka dla tych, którzy lubią lekkie, zabawne historie o życiu współczesnej trzydziślatki. W „Zapiskach niedoskonałej matki” chciałam pokazać przede wszystkim, że każdy z nas zasługuje na szczęście i, że każdy rodzic nawet jak popełnia błędy, kocha swoje dziecko miłością bezgraniczną. Książka dostępna jest w księgarni Ridero.pl, a wkrótce również będzie dostępna w innych księgarniach internetowych, takich jak Empik, Virtualo, Tania Książka, czy na platformie Legimi. Zachęcam do przeczytania i życzę przyjemnej lektury. **RK**

„Wiedźmak” - trzecia książka Marka Chmielewskiego

Od 26 września 2023 roku można kupić (na razie w formie ebooka wydanego przez Em-pik i dostępna w empik.pl) opowiadanie Marka Chmielewskiego pod tytułem „Wiedźmak”.

- Jest to horror, do którego stworzenia zainspirowały mnie słowiańskie legendy oraz wiedźmińska saga Andrzeja Sapkowskiego – mówi mieszkający w pow. przasnyskim autor. - Muszę przyznać, że wymyślanie przygód księdza i kościelnego dostarczyło mi wiele uciechy. Jeśli lubisz dreszczek emocji i chcesz wprowadzić odrobinę szaleństwa w jesienne wieczory, to ta książka jest dla Ciebie! Kubek gorącej herbaty

w dłoni oraz koc do okrycia, są jak najbardziej wskazane podczas lektury. Ale uwaga... za nocne koszmara-y nie odpowiadam, czytasz na własną odpowiedzialność.

Wielkopolska, rok 1285. Eustacjusz obejmuje parafię pod Poznaniem, gdzie wdowy z wioski niepokoi przechadzający się nocą umarłak. Ksiądz zatrudnia jako kościelnego, nieznanego przybysza Apolinarego Van Dziubę, który pomaga duchownemu uporać się ze straszdem. Jakiś czas później pojawiają się pogłoski o nowych zjawach w okolicy. Zaniepokojeni kolejnymi atakami, Eustacjusz i Apolinary, przyjmują zlecenie

zlikwidowania polnego demona, który zamordował zniwującego rolnika oraz porwał jego dzieci...

Marek Chmielewski urodził się w 1999 roku w Przasnyszu. Jest autorem bloga „Pewnego razu w kinie”, miłośnikiem podróży, literatury oraz filmu. W wolnych chwilach pisze książki i scenariusze filmowe. W literackim dorobku posiada

dwie powieści: „Ta ostatnia niedziela” i „Chrzestny. Legenda szalonych lat 90”. W najbliższym czasie ukaże się czwarta jego książka.

wystawach indywidualnych i zbiorowych m.in. w Ciechanowie, Krasnem, Mławie czy Pułtusku. Z powodzeniem jej zdjęcia brały udział w wielu lokalnych konkursach fotograficznych. Jest współtwórcą i wieloletnim sekretarzem Ciechanowskiego Klubu Fotograficznego. Jej drugą pasją jest zbieranie pocztówek, a przede wszystkim starych z wizerunkiem Ciechanowa.

W czasie wernisazu będziemy mogli bliżej poznać autorkę zdjęć, jej twórczość i inne zainteresowania oraz osiągnięcia. Nie zabraknie także konkursów z nagrodami i słodkiego poczęstunku. O oprawę muzyczną zadba Natasza Peplowska – uczennica VI klasy Szkoły Podstawowej w Regiminie i III w klasie fortepianu PSM w Ciechanowie – laureatka wielu ogólnopolskich i międzynarodowych konkursów wokalnych.

Wystawę można oglądać od poniedziałku do piątku w godzinach otwarcia przychodni do 20 października 2023 r. **JD**

Mława

Fotografia w Galerii 13

Galeria 13 zaprasza na wystawę fotograficzną Teresy Sokołowskiej pt. „Krajobrazy i przyroda Mazowsza” w siedzibie galerii mieszczącej się w Centrum Medycznym w Mławie, ul. Żwirki 26.

Wystawa liczy 30 kolorowych zdjęć w wymiarze makro i mikro przedstawiających ulubione miejsca i często odwiedzane przez autorkę. Czasami mało znane i popularne wśród fotografików na Mazowszu, ale także

nieprzeciętnie piękne. W galerii będziemy mogli obejrzeć fotografie przedstawiające ujęcia typowo krajobrazowe, przyrodnicze lub nakładające się na siebie w różnych proporcjach, dodatkowo z motywami architektonicznymi.

Teresa Sokołowska to rodowita ciechanowianka. Fotografia jest jej wielką pasją od wielu lat. Uwielbia fotografować przyrodę, krajobrazy i obiekty architektoniczne (także nocą). Piękno krajobrazu utrwała w czasie licznych wycieczek i pieszych wędrówek. Bardzo często uczestniczy w różnych wydarzeniach kulturalnych w Ciechanowie i nie tylko, z których wykonuje fotoreportaże. Jej prace można było zobaczyć na

Koncert z okazji 50-lecia Muzeum Szlachty Mazowieckiej

W czwartek 5 października w Hali CLKS MAZOVIA, o godzinie 18.00, przy ulicy Józefa Ignacego Kraszewskiego 8 w Ciechanowie, odbędzie się Koncert z okazji 50-lecia Muzeum Szlachty Mazowieckiej w Ciechanowie.

Podczas koncertu wystąpi Płocka Orkiestra Symfoniczna im. W. Lutosławskiego oraz zespół trzech tenorów - TRE VOCI, czyli Vojtek Sokołowski, Mikołaj Adamczak i Miłosz Gałąj, których niezwykle głosy od ponad pięciu lat wzbudzają zachwyt publiczności na całym świecie od Kanady przez USA i Tajlandię, po największe sale koncertowe w Polsce.

W programie przeboje muzyki filmowej, największe hity muzyki rozrywkowej

i crossoverowej w wyjątkowych aranżacjach.

Na to wspaniałe wydarzenie muzyczne zapraszają marszałek województwa mazowieckiego, prezydent Miasta Ciechanów oraz dyrektor Muzeum Szlachty Mazowieckiej w Ciechanowie.

Wstęp wolny.

Wolność rozumiem

Centrum Warszawy, niedzielne przedpołudnie. Inne niż zazwyczaj bywa to w świąteczne poranki, tym razem tłumne, rozgadane, roześmiane... Ludzie w różnym wieku z flagami biało-czerwonymi i niebieskimi w gwiazdki, chorągiewkami, tabliczkami (i obowiązkowo - z biało-czerwonymi serduszkami przyklejonymi do piersi) podążają w stronę skrzyżowania Marszałkowskiej z Alejami. Wyłaniają się ze wszystkich stron miasta.

Stacja metra „Świętokrzyska” bez przerwy wyrzuca na powierzchnię kolejne porcje przyjezdnych, z Dworca Centralnego dołączają podróźni pociągów, dobijają ci z okolicznych przystanków autobusowych i tramwajowych, oddalonych o kilka kilometrów od celu, bo oczywiście do samego ronda Dmowskiego dojechać nie można. W szybkim tempie zapelniają się wszystkie sąsiednie ulice i uliczki, chodniki, skwery. Marsz na marsz!

Zanim rozpocznie się Marsz Miliona Serc (taka nazwali go organizatorzy jestem świadkiem jakby „marszu gwiazdzistego”) - podążają pociągi ze strony Pragi, Żoliborza, Mokotowa, Ochoty. Wcześniej, wjeżdżając od Łomianek widziałem samochody i autobusy z różną rejestracją z całej północnej Polski.

Zoną i przyjaciółką zajmujemy „strategiczne” miejsce na na środku ulicy Świętokrzyskiej – czoło pochodu, które ma wyruszyć w samo południe dotrze do nas i zabierze za sobą, żeby razem przejść ponad 4-kilometrową trasę marszu aż do ronda „Radosława”.

Ale najpierw przemówienia polityków, które popłynęły do zgromadzonych z rozmieszczonych po całym terenie głośników. Treści wyjątkowo precyzyjnie rozpiane na głosy: Donalda Tuska, Rafała Trzaskowskiego, Włodzimierza Czarzastego, Roberta Biedronia, Michała Kołodziejczaka, Barbary Nowackiej... Wszyscy zapewniają, że opozycja jest (będzie) razem – na tym marszu i w czasie wyborów. Że „idziemy w kierunku Polski tolerancji, różnorodnej, europejskiej uśmiechniętej” (Tusk).

„Chcemy Polski europejskiej, do której mogą płynąć miliardy na rozwój Polski, gdzie powstają nowe miejsca pracy.../.. Chcemy przyjaznego rozdziału Kościoła od państwa. Nie chcemy Polski, w której Kościół wspiera partie rządzące i odwrot-

nie. Chcemy Polski, w której są niezależne instytucje, które stoją na straży prawa, walczą z inflacją i nie podejmują decyzji na polityczne zaufanie" /Trzaskowski/.

„Po wyborach opozycja stworzy rząd. Uważam, że będzie go tworzyć Trzecia Droga, KO i lewica. Dlatego wszystkie te trzy partie muszą wejść do sejmu” (Czarzasty).

Te i inne zapewnienia, opinie i obietnice wyborcze nagradzane były rzęsyistymi brawami i aplauzem słuchających.

Zanim marsz ruszył zabrał jeszcze głos Jerzy Owsiak. Z wrodzoną sobie werwą energetycznie zachęcił do marszu - spotkań, rozmów i uśmiechów oraz głosowania.

No i poszliśmy... To był piękny marsz pięknymi ulicami stolicy. Barwny, pogodny, w istocie poważny, ale z dużą dozą humoru i zabawy. Szczególne wrażenie robiło przejście przez fragment miasta - dzielnicy drapaczy chmur. Sięgające nieba budynki, a kolorowa masa ludzi na dole...

Idę, słucham, gadam ze znajomy i nieznajomymi. Bogumiła wybija rytm na specjalnym bębnieku. Rozglądam się za ilustracjami, karykaturami, czytam napisy na tablicach, plakatach i transparentach niesionych przez współuczestników. Są radosne i niosące nadzieję (Szczęśliwej Polski już czas, Jeszcze będzie przepięknie), oryginalne parafrazy znanych tekstów (No pisanar!, No women, no kraj), zabawny (Jarek myśli, że genitalia to włoskie linie lotnicze). Są rysunki prosiaków (tylko świnię siedzą w kinie), różne karykatury przywódców partii rządzących.

Epilog. Na scenie na Rondzie Radosława, gdzie marsz się kończył wystąpili artyści, którzy również licznie zasiliли szeregi maszerujących. Zaspiewali przebój Chłopców z Placu Broni „Wolność, kocham i rozumiem”. Rozpoznałem wśród nich Piotra Gąsowskiego, Dorotę Stalin-ską, Andrzejów Seweryna i Piasecznego, Kubę Sienkiewicza, Kasię i Jacka Sienkiewiczów z „Kwiatu Jabłoni”.

To była niespodzianka i prezent dla uczestników Marszu Miliona Serc. Wisienka na torcie całego niedzielnego eventu. Brawurowe wykonanie prostej piosenki pozostało w pamięci jak motto, przesłanie i nadzieja. Wolność, kocham. I rozumiem...

RYSZARD MARUT

**KRESKA
HAJNOSA**

Iza i przeciw

ZZ, czyli znikające i zakazane

Wydawało się, że gdy człowiek żyje pół wieku, niewiele go zdziwi czy zaskoczy. Tymczasem zaskoczyła mnie informacja, jaką podzielił się ze mną mój mąż. Nie dotyczyła ona coraz bardziej aktywnych i coraz częściej pojawiających się znienacka w różnych miejscach kandydatów ani sposobów prowadzenia kampanii, bo tu już chyba mnie nie nie zaskoczy. Choć może? Ale o tym innym razem. Dotyczyła za to rzeczy, czy dóbr znikających z półek. Nie, nie są to

ostatnie w tym sezonie jagodzianki ani nowy zapach znanej firmy czy ubrania, garnki, ręczniki dobrej jakości pojawiające się w supermarkecie. Te, o których wspomniał mąż, znikają nie dlatego, że są tak potrzebne czy pożądane przez konsumentów, lecz z powodu zakazu.

konsumtowców, lecz z powodu zakazu. W ciągu ośmiu miesięcy zniknęło lub ma zniknąć z półek niemal dwa tysiące dóbr. Dóbr kultury, jak możemy określić książki. Zakazano bowiem tysiąc dziewięćset piętnaście tytułów. Ta właśnie liczba współcześnie zadziwia. Gdzieś nasila się cenzura i książki mogą zostać zakwalifikowane do kategorii ZZ, jak pozwolę sobie w skrócie określić znikające i zakazane tytuły? Któż o tym decyduje? Już spieszę państwa poinformować. Cenzura ma się dobrze i hula po bibliotekach w „najdoskonalszej demokracji świata”, jak bywają nazywane Stany Zjednoczone Ameryki, a zakazy wprowadzają władze lokalne, stanowe lub szkolne, o czym co roku zawiadamia Amerykańskie Stowarzyszenie Bibliotek (ALA). Zastrzega ono w sporządzonym w tym roku raporcie, że dane o liczbie wycofanych z bibliotek książek są zapewne bardzo zaniżone, bo dokument opiera się na informacji medialnych lub indywidualnych zgłoszeniach. Już zaniżone dane wskazują, że liczba zakazów jest najwyższa w dwudziestoletniej historii stowarzyszenia. Co dziwi i zatrważa, jedna osoba może przysiąc i zażądać usunięcia z biblioteki nawet stu tytułów, gdy wcześniej zgłaszała obieki co do jednego lub kilku z tej samej serii jak to było w przypadku cyklu o Harrym Potterze.

ZZ – do tej kategorii zakwalifikowano i żądano wycofania z bibliotek takich tytułów jak: „Najbardziej niebieskie oko” Tony Morrison, piszącej o historii rasizmu laureatki Literackiej Nagrody Nobla, „Rzeźnia numer pięć” Kurta Vonneguta, „Między światem a mną”, nagrodzonej National Book Award książki Ta-Nehisi Coates’a, a nawet klasyki dramatu jak „Hamlet”, „Makbet” czy „Romeo i Julia” Williama Szekspira. Nie zawsze zakazu domagają się rodzice czy władze, czasem czynią to sami uczniowie. Wydawałoby się, że kto jak kto, ale młodzi ludzie są ciekawi świata i otwarci na różne sposoby przedstawiania rzeczywistości, tymczasem można się pomylić. Kilko uczniów w stanie Południowa Karolina oczekiwano zakazania mającej formę listu ojca do syna książki „Między światem a mną” afroamerykańskiego twórcy, ponieważ sprawiła, że „czują wstyd, iż są biali”. Efekt: tytuł wycofano ze szkolnego programu. Szczęścia nie miała i nie ma „Rzeźnia numer pięć” Kurta Vonneguta, przez wielu uznana za jedną z najważniejszych powieści antywojennych w historii literatury. Palona w Południowej Dakocie i w Michigan w 1973 r., w ostatnich latach ciągle pojawia się na listach ZZ w USA. Spójrzmy dalej i szerzej. W kilkunastu krajach Azji i Afryki zakazano powieść „Szatańskie wersety” Salmana Rushdiego. W 1989 r. została wydana fatwa, która napietnowała książkę i autora oraz każdego, kto przyłożył rękę do jej rozpowszechniania. Pisarzowi wielokrotnie grożono śmiercią, w ubiegłym roku ledwo przeżył atak nożownika.

O tym przypomina odbywający się w Stanach w ostatnim tygodniu września Tydzień Zakazanych Książek, znak protestu wobec naruszania wolności czytania. Mam wrażenie, że my tego rodzaju wolności nie doceniamy.

IZABELA KOBÁ

[illegible]

Litery z ponumerowanymi pol utworza dany stanowiące rozwiązanie krzyżówki. Samo hasło należy nadsłać w terminie 10 dni od daty ukazania się numeru pod adresem: „Irygnik Ciechanowski”, ul. Sieciegłanego 2, 06-400 Ciechanów. Na karcie pocztowej prosimy nadsłać numer krzyżówki wyżej z gazety.

Rozwiązanie krzyżówki można także przysłać **poczta elektroniczna na adres: sekretariat@ciechpress.pl**. W tytule mała należy wpisać numer krzyżówki, natomiast rozwiązanie oraz imię i nazwisko w treści wiadomości. Wśród autorów prawidłowych rozwiązań rozlosujemy nagrody książkowe (do odebrania w redakcji).

Rozwiązanie krzyżówki z numeru 38: Krokodyl Dundee w Los Angeles, Nagrody wylosowali: Katarzyna Dolega, Patrycja Krzyżnowska, Marek Zabiegański.

LESZEK
ZYGMIER

MAZOWIECKIE IMPRESJE HISTORYCZNE

Mazowiecka fundacja
w Akademii Krakowskiej

W minioną niedzielę (1 października) ulicami Krakowa – począwszy od Collegium Maius, znajdującego się przy ul. Św. Anny, aż do Auditorium Maximum przy ul. Krupniczej – przeszedł orszak profesorów Uniwersytetu Jagiellońskiego, poprzedzający uroczyste rozpoczęcie 660. roku akademickiego w tej uczelni. Orszak ten przechodził między innymi koło obecnej siedziby władz rektorskich, czyli Collegium Novum przy ul. Gołębiej, na którego tle turyści z całego świata, również wycieczki szkolne z naszych stron, chętnie robią sobie pamiątkowe zdjęcia. Dlatego goszcząc w tych dniach w Krakowie postanowiłem przypomnieć, że obecny budynek wspomnianego kolegium stoi na miejscu kilku wcześniejszych budowli, w tym wyjątkowego dla studentów z Mazowsza miejsca, czyli słynnej Bursy Noskowskiej, nazywanej dawniej też Bursą Mazowiecką. Powstała ona w połowie XVI wieku dzięki fundacji biskupa płockiego Andrzeja Noskowskiego, potwierdzonej dokumentem z 15 września 1558 r., w miejscu dawnej – pochodzącej jeszcze z początku XV wieku – Bursy Filozofów, sąsiadującej z pochodzącą z połowy XV wieku Bursą Jeruzalem, wzniesioną z fundacji kardynała Zbigniewa Oleśnickiego, biskupa krakowskiego, nad której

ukończeniu po śmierci kardynała czuwał między innymi słynny polski dziejopis, kanonik krakowski Jan Długosz. Bliskie sąsiedztwo bursy kardynała Oleśnickiego – po której do dziś zachowała się jedynie kamienna tablica – z dawną bursą biskupa Noskowskiego, potwierdzona w licznych źródłach z epoki nowożytnej, była dla historyków ważną wskazówką w próbach dokładnego jej umiejscowienia przy dawnej ulicy Garmcarskiej (późniejszej Gołębiej). Nie wszystko jednak w tej kwestii – jak wykazały niedawne badania Stanisława Sławińskiego – jest proste do odtworzenia, a samą datę fundacji Bursy Noskowskiego, czyli rok 1558, należy uznać za początek trwającego znacznie dłużej procesu fundacyjnego, zakończonego dopiero za rządów następcy Andrzeja Noskowskiego, biskupa Piotra Dunin Wolskiego w 1584 r.

Zgodnie z aktem fundacyjnym biskupa Noskowskiego z 1558 r., a także późniejszymi dokumentami dotyczącymi zapewnienia odpowiednich funduszy na utrzymanie odnowionej bursy, mogło przebywać w niej każdorazowo 40 żaków, z czego połowa miała pochodzić z diecezji płockiej. Wyboru tej połowy miała dokonywać pospół kapituła katedralna w Płocku oraz kapituła kolegiacka w Pułtusku, przy czym pierwszeństwo posiadali krewni biskupa oraz

osoby przez niego wskazane. Szczególnymi względami biskup płocki darzył zdolnych, ale niezamożnych młodzieńców, którzy wywodzili się z rodzin katolickich, posiadali wykształcenie elementarne (zazwyczaj zdobywano je w szkołach parafialnych) oraz byli immatrykulowani na Akademii Krakowskiej, czyli wpisani do metryki uniwersyteckiej, co też wiązało się z wniesieniem odpowiedniej opłaty. Okres pobytu studenta w bursie nie powinien przekraczać sześciu lat i w tym czasie winien on uzyskać stopień magistra, ewentualnie okresu krótszego (kilku semestrów), kończącego się zazwyczaj zdobyciem stopnia bakałarza. Każdy młodzieniec pochodzący z diecezji płockiej i korzystający z bursy miał po ukończeniu studiów w Krakowie przez co najmniej dwa lata pełnić obowiązki nauczyciela w szkole katedralnej w Płocku lub w szkole kolegiackiej w Pułtusku. Była to swego rodzaju forma „odpracowania” kosztów pobytu w stołecznym Krakowie, a jednocześnie pozwalała szkołom z terenu północnego Mazowsza na zapewnienie odpowiednio przygotowanej kadry pedagogicznej. Wśród osób wpisanych do metryki bursy było wielu wybitnych później Mazowszan, o których już kiedyś pisałem, na przykład – kanonik Andrzej Zagórny, który rezydując pod koniec życia we Fromborku wiele czasu poświęcił na

ratowanie spuścizny po Mikołaju Koperniku. Ale dziś nie chcę pisać o tych osobach, tylko skupić się na samej bursie i fundacji Andrzeja Noskowskiego.

Życie codzienne w Bursie Noskowskiej (Mazowieckiej) regulowane było oddzielnymi przepisami, notabene niejednokrotnie przez młodych Mazurów łamanymi, co znajdowało odzwierciedlenie w innych źródłach. Z funduszu przeznaczonego na utrzymanie bursy pokrywano koszty mieszkania i wyżywienia żaków (w większości synów szlachty mazowieckiej) oraz ich służby, a także inne opłaty, w tym pensje dla prowizora, seniora i kucharki. Pierwsza z wymienionych osób pełniła obowiązki zarządcy bursy, który czuwał nad budżetem, regulował rachunki, sporządzał sprawozdania dla biskupa i członków kolegium kanonicznego, a także był instancją odwoławczą od wyroków sądu seniorskiego. Kolejna wymieniona osoba, czyli senior – odpowiednik dzisiejszego kierownika/kierowniczki akademika – odpowiadał za zgodne ze statutami przyjmowanie nowych mieszkańców bursy, ich postępy w nauce oraz godne ich stanu obyczaje, a także sprawował sądy nad żakami zamieszkającymi w bursie, którzy – do dziś tradycja ta została zachowana w przepisach o szkolnictwie wyższym – zwolnieni byli od podległości innym sądom (miejskim

i biskupim), z wyjątkiem sądów rektorskich, którym podlegali jako studenci uniwersytetu. Od postanowienia seniora można było odwołać się do sądu prowizora. Z kolei kucharka czy kucharz bursy, którzy mieli do swojej pomocy służbę, odpowiadali za przyrządzanie stawy dla żaków, spożywanej – zwyczajem dawnych kolegiów – wspólnie. Dodajmy, że wspólne posiłki, poza nauką, wspólną modlitwą i rekreacją (zabawą), stanowiły jedną z ważniejszych funkcji formacyjnych w dawnym systemie wychowania. Nieprzypadkowo wielu do dziś uważa, że najlepiej poznać charakter i wychowanie człowieka „przy (wspólnym) stole”.

Fundacja biskupa Andrzeja Noskowskiego przetrwała w Krakowie wiele wieków. Z czasem rozwinęła się również dzięki innym darowiznom danyh absolutentów Akademii Krakowskiej, którzy zdawali sobie sprawę z wagi ówczesnego wykształcenia młodych Mazurów. Wielkim dobrodziejem mazowieckich żaków studiujących w stolicy był między innymi wspomniany biskup płocki Piotr Dunin Wolski, czy późniejszy biskup Stanisław Łubieński. Sam budynek bursy kilkakrotnie remontowano w XVII i XVIII wieku, co też wymagało zdobycia odpowiednich funduszy. Natomiast w 1841 r. podczas wielkiego pożaru, który wybuchł w Krakowie, zarówno Bursa Filozofów (Noskowskiego), jak i sąsiadująca z nią Bursa Jeruzalem spłonęły, a w 1869 r. ich mury całkowicie zburzono. Przez ponad 10 lat pozostała po nich tylko ruina oraz do dziś zachowana gotycka tablica fundacyjna z bursy Oleśnickiego. Po czym w latach 1882-1887 na miejscu obu wspomnianych burs wzniesiono nowy gmach Collegium Novum, o którym pisałem na wstępie. On też posiada już swoją własną historię, również z wątkami mazowieckimi w tle. Ale to już temat na inną okazję.

Z życia prowincji (7)
Październik

czy plastik? Niedługo okazało się, że to był jeden z bardzo niewielu wyborów, jakich dane mi było dokonać w Ameryce, kraju powszechnie uważanym za wolny, a więc umożliwiający obywatelom wolny wybór.

O ile Ameryka nie musi się przejmować tym, co kto o niej myśli, czy naprawdę umożliwia obywatelom wolność czy nie, bo powszechna opinia, nie powiem – że propaganda, działa zdecydowanie na jej korzyść, to są kraje, których obraz w oczach publicznych nie jest aż tak różowy. Wtedy, władzom takiego kraju przychodzi do głowy, aby uświadomić obywatelom ich wolność. Napiszę tu o pewnym kraju, który dla ustalenia uwagi nazwę fikcyjnie Bollandia, aby nie naruszać jego prywatności, ale może to być dowolny kraj, jakich wiele w Europie, którego nazwa kończy się na literę 'a'.

Skoło wiadomo, że wolność polega na możliwości wyboru, to w kraju tym pomyślano, że aby wzmocnić obywatelskie poczucie bezpieczeństwa i samozadowolenia, należy to obywatelom delikatnie uświadomić, a tym co już wiedzą – przypomnieć, że mają wolny wybór, i zafundowano im to, co zrobić najłatwiej – referendum. W referendum postawiono obywatelom cztery pytania, będące czymś w rodzaju quizu, takiego jaki otrzymujemy przy badaniu w ośrodku dla niepełnosprawnych umysłowo, oficjalnie mającego na celu sprawdzenie umiejętności logicznego myślenia. Jedno z tych pytań brzmiało następująco: „Czy chciałbyś być mądry i bogaty czy głupi i biedny?”

Muszę powiedzieć, że z punktu widzenia logiki, jest to pytanie bardzo podchwytliwe. Jest tak dlatego, że zakłada ono iż odpowiadający będzie musiał połączyć stany „mądry” i „bogaty”. Tymczasem, możliwe i wcale nierzadkie jest dążenie do bycia mądrym, ale niekoniecznie jednocześnie bogatym, bo z bogactwem nadmiernym mogą się wiązać różne komplikacje powodujące niepotrzebny „ból głowy”. Tak więc, pytanie jest sformułowane tendencyjnie, zapewne celowo, aby zapewnić pytającemu pożądaną odpowiedź. Tak to wygląda z punktu widzenia logiki, ale z punktu widzenia treści, jest to pytanie po prostu durne. Pozwólcie więc czytelnicy i czytelniczki, że pozostałych pytań referendum rządu Bollandii – o podobnym zakresie skomplikowania – nie będę przytaczał, bo reprezentują ten sam poziom inteligencji swoich twórców.

Mam za to więcej do powiedzenia na temat bardzo pokrewny, choć poruszany nader rzadko, a może nawet nigdy nie poruszany – nie posiadam, niestety, szczegółowych danych. Jako obywatel wolnego – tak mi wszyscy mówią – kraju, mam niezbywalne prawo i przywilej odwrócić sytuację i zainicjować tzw. antyreferendum, a więc utworzyć kilka obywatelskich pytań w celu zreferendowania rządu i – zapytać go o coś w tym samym stylu, ograniczając adresatów do polityków, a szczególnie ministrów. I nasuwa mi się następujące pytanie, przez analogię do tego z rządowego referendum:

„Czy chciałbyś być wysoki, szczupły i piękny czy niski, gruby i brzydki?” To pytanie dla mężczyzny, ale na tym samym albo równoległym formularzu mogłoby znaleźć się identyczne pytanie adresowane do kobiet: „Czy chciałabyś być wysoka, szczupła i piękna czy niska, gruba i brzydka?” Wtedy za jednym zamachem mielibyśmy rozeznanie co do poglądów z podziałem na płeć zapytywanych, co jest bardzo ważnym czynnikiem we wszystkich rozgrywkach politycznych.

I jeśli chcemy drążyć dalej stan mentalności rządzących, to można by włączyć do naszego antyreferendum inne pytanie – dla tych co mają tendencję przywódcze – mogące brzmieć następująco: „Czy gdybyś był głównodowodzącym niezbyt słusznego wzrostu, to wołałbyś, żeby zwracano się do ciebie Panie Wołodjowski czy Panie Bonaparte?” Odpowiednie pytanie dla pań mogłoby zabrzmieć następująco: „Czy gdybyś miała być kobietą głównodowodzącą niezbyt słusznego wzrostu, to wołałabyś, żeby był nim Michał Wołodjowski czy Napoleon Bonaparte?”

Aby uniknąć zbyt oczywistych skojarzeń z osobami o niezbyt słusznym wzroście, można by sformułować pytanie alternatywne, czyli do wyboru, dla osób większego wzrostu, które mogłoby brzmieć tak: „Czy gdybyś był głównodowodzącym wysokiego wzrostu, to wołałbyś, żeby zwracano się do ciebie Panie Poddębni czy Panie de Gaulle?” Odpowiednie pytanie dla kobiet jest już sformułować łatwo.

Przyznam, że te pierwsze dwa pytania są dość osobiste, ale Bollandia to mały kraj i liczba członków rządu nie jest zbyt duża, dlatego trudno jest uniknąć pytań dotyczących konkretnych osób. Oba pytania są, więc, bardzo ważne, gdyż ilustrują związek między cechami fizycznymi, takimi jak wysoki/niski, szczupły/gruby i piękny/brzydki, a wybujałym ego lub – odpowiednio – skłonnością do depresji. To

w przypadku pierwszego pytania. Drugie pytanie ma wymiar związany bezpośrednio z bezpieczeństwem państwa, bo w podtekście ilustruje różnicę lub – jak kto woli – odpowiedniość między zapalczywością i brawurą a umiejętnością taktycznej rozgrywki, w przypadku gdy osobnik jest niski i nie widzi za daleko albo ma niezbyt rozległe horyzonty, przez co kraj jest bardziej podatny na atak z zewnątrz.

Gdyby jednak ktoś chciał włączyć do antyreferendum pytanie bardziej ogólne, dotyczące spraw państwa i odpowiedzialności za to państwo, to proponuję następujące: „Czy chciałbyś/chciałabyś nadal bezprawnie łamać konstytucję, czy też uważasz, że konstytucja już została naruszona wystarczająco wiele razy?” A ponieważ konstytucja leży na sercu wielu obywateli Bollandii, tylko nie rządowi tego kraju, to warto by włączyć do antyreferendum jeszcze pokrewnie pytanie, które mogłoby brzmieć, jak następuje: „Czy – w związku z planowaną zmianą składu sędziowskiego i zakresu obowiązków sędziów Trybunału Konstytucyjnego – wołałbyś/wołałabyś, aby nowa nazwa brzmiała Trybunał Antykonstytucyjny czy Trybunał Niekonstytucyjny?”

To czwarte pytanie ma wydźwięk czysto formalny, bo nie należy spodziewać się na nie żadnej odpowiedzi, jako że pytania do członków rządu w Bollandii są zwyczajnie ignorowane. Warto jednak wiedzieć, że aby antyreferendum spełniło swoją rolę, to oprócz sformułowania czterech pytań, jak powyżej, w Bollandii wydrukowano je na kartkach i wręczono członkom tzw. Antykamij Wyborczych, aby przekazać w stronę przeciwną, a więc członkom rządu. Jaki będzie wynik tego antyreferendum, jest z góry wiadomo, ale faktycznie dowiemy się o tym – albo nie – za miesiąc, bo należy wiedzieć, że może je anulować minister niesprawiedliwości będący jednocześnie prokuratorem negeneralnym.

JANUSZ ZALEWSKI

Tygodnik
ciechanowski

ciechpress.pl

Adres redakcji:
06-400 Ciechanów, ul. Ściegiennego 2

Telefony:
sekretariat, red. naczelny: 23 672 34 02
redaktorzy prowadzący: 23 673 93 67,
23 673 93 63;

dział graficzny: 23 673 93 60
księgowość: 23 673 93 65

TEM Tygodnik
gazeta mławska

ciechpress.pl

Pocztą elektroniczną:
tc@ciechpress.pl
sekretariat@ciechpress.pl

Redakcja:
redaktor naczelny – Ryszard Marut;
red. prowadzący – Marek Zbikowski.

Zespół:
Walerian Dzikiewicz,
Krzysztof Jakubowski,
Izabela Koba-Mierzejewska,

tygodnik
działdowski

ciechpress.pl

Radosław Marut, Klaudia Kujawa
Radosław Kowalski

Współpraca:
Grażyna Czerwińska,
Marek Gierlach, Mirosław Hajnos,
Daniel Kortlan, Zenon Lewandowski,
Paweł Słupski, Ewa Stangrodzka,
Sławomir Wichowski (fot.)
Leszek Zygmier, [Stefan Żagiel]
Patrik Piekarski, Marcin Stachelski

tygodnik
przasnyski

ciechpress.pl

Ogłoszenia:
kierownik biura – Anna Dąbrowska

tel.: 23 672 44 96
23 672 26 55
ogloszenia@ciechpress.pl
ogloszeniadrobne@ciechpress.pl

Redakcja graficzna:
Robert Przybyszewski

tygodnik
makowski

ciechpress.pl

Dział promocji i kolportażu:
Radosław Marut
tel. 23 672 34 02
promocja@ciechpress.pl

Prenumerata:
Pocztą Polską i u listonoszy,
Ruch S.A.
(prenumerata@ruch.com.pl),
ePrasa.pl

Redakcja nie odpowiada
za treść reklam i ogłoszeń

tygodnik
mazowiecki

ciechpress.pl

Wydawca: Spółdzielnia Pracy
CIECH-PRESS, 06-400 Ciechanów,
ul. Ściegiennego 2, tel. 23 672 34 02
Druk: GRUPA WM Sp. z o.o.
10-364 Olsztyn, ul. Tracka 7
Ciech-Press jest członkiem
Izby Wydawców Prasy

WIELKA WYPRZEDAŻ

HECHT

specjalista ogrodnictwa

TRWA!!!

PILARKA SPALINOWA

04.10.10.2023

HECHT 954

- + Lekka, poręczna i łatwa w obsłudze
- + Szybki dostęp do filtra bez użycia narzędzi
- + Wysokiej jakości, mocny silnik benzynowy
- + Osłona ochronna prowadnicy łańcucha
- + Idealna do cięcia drewna opałowego
- + Automatyczne smarowanie łańcucha
- + Skuteczny system tłumienia drgań
- + Łatwa konserwacja
- + Niska waga

silnik

53 cm³

40 cm

799 zł

449 zł*

Najniższa cena z ostatnich 30 dni: 799 zł

KORA
IGLASTA
80 L

24,99 zł

15,99 zł*

Najniższa cena z ostatnich 30 dni: 15,99 zł

Dla Ciebie codziennie

8-20

CIECHANÓW, ul. Mławska 1

tel. 23 682 24 99

www.hechtpolska.pl

Dla posiadaczy karty HECHT VIP - Odbierz swoją kartę w naszych sklepach stacjonarnych. Do promocji zarezerwowano 200 szt. HECHT 954 (maks. 1 szt./osobę). Odbieranie w sklepach HECHT - Specjalista Ogrodnictwa w dniach 04-10.10.2023 lub do wyczerpania zapasów. Podane ceny PLN z VAT. Nie odpowiadamy za błędy powstałe w druku.

PROMOCJA

04.10.10.2023
lub do wyczerpania zapasów

SEPARATOR POPIOKU

HECHT 22 E
moc 1200 W
pojemność 20 l

filtr wstępny i filtr
HEPA
w zestawie

189 zł
119 zł*

Najniższa cena z ostatnich 30 dni: 189 zł

WIERTARKA / MŁOT

HECHT 1081
moc 1050 W
prędkość bez obciążenia 0-1070/min
uder 0-4800/min
siła uderu 3 J

299 zł
219 zł*

Najniższa cena z ostatnich 30 dni: 299 zł

ODKURZACZ

HECHT B335Z
moc 1400 W
moc ssania 18 kPa
pojemność 35 l
waga 6,6 kg

do mokrych
i suchych
powierzchni

379 zł
279 zł*

Najniższa cena z ostatnich 30 dni: 379 zł

GRZEJNIK CERAMICZNY

HECHT 3611
moc 2200 W
max. temp. wyjściowa 130 °C
regulacja 1200 / 2200 W

359 zł
289 zł*

Najniższa cena z ostatnich 30 dni: 359 zł

KOSA SPALINOWA

HECHT 129 BT5
pojemność 25,4 cm³
szerokość z tarczą tnącą / głowicą 25,5 / 43 cm
waga 6,1 kg

529 zł
399 zł*

Najniższa cena z ostatnich 30 dni: 529 zł

GLEBOGRYZARKA SPALINOWA

HECHT 752
pojemność 52 cm³
szerokość 25 cm
waga 14,3 kg

949 zł
749 zł*

Najniższa cena z ostatnich 30 dni: 949 zł

KOMPRESOR BEZOLEJOWY

HECHT 2360
moc 1500 W
prędkość bez obciążenia 4000/min
max. wydajność 240 l/min

929 zł
769 zł*

Najniższa cena z ostatnich 30 dni: 929 zł

ACCU SAMOCHÓD

HECHT 52108 RED
akumulator 12 V / 10 Ah
wymiar 146 x 63 x 101 cm
max. obciążenie 35 kg

1 199 zł
899 zł*

Najniższa cena z ostatnich 30 dni: 1 199 zł

DMUCHAWA SPALINOWA

HECHT 972
pojemność 79,4 cm³
prędkość powietrza 378 km/h
objętość powietrza 24 m³/min

1 549 zł
1 299 zł*

Najniższa cena z ostatnich 30 dni: 1 549 zł

AGREGAT INWERTOROWY

HECHT IG 4500
silnik 223 cm³
prąd 12 / 230 V 8,3 / 15,2 A
max. moc 4000 W
zbiornik 12 l

2 x 230 V
1 x 12 V DC
2 x USB 5 V
3 799 zł
3 199 zł*

Najniższa cena z ostatnich 30 dni: 3 799 zł

PIŁA TARCZOWA

HECHT 850
moc 5000 W
tarcza tnąca ø 700 mm
max. średnica drewna 250 mm
waga 88 kg

3 999 zł
3 299 zł*

Najniższa cena z ostatnich 30 dni: 3 999 zł

ROZDRABNIACZ DO GAŁĘZI

HECHT 626 SILENT
moc 2600 W
średnica max. gałęzi 4 cm

859 zł
699 zł*

Najniższa cena z ostatnich 30 dni: 859 zł

NAGRZEWNICA OLEJOWA

HECHT 3020
moc 2000 W
pojemność zbiornika 19 l
powierzchnia ogrzewania 166 m²
spalanie 2 l/h

1 099 zł
799 zł*

Najniższa cena z ostatnich 30 dni: 1 099 zł

KOMINEK

HECHT SOLIS GREY
moc grzewcza 9 kW
rozmiar 570x470x930 mm
wymiar pieca 400x370x400 mm
czopuch 150 mm
materiał stal

3 499 zł
2 899 zł*

Najniższa cena z ostatnich 30 dni: 3 499 zł

ZAMIATARKA

HECHT 8616 SE
pojemność 196 cm³
max. moment obrotowy 12,5 Nm
szerokość 55,6/162 cm
prędkość szczotki 570 obr/min

3 999 zł
3 369 zł*

Najniższa cena z ostatnich 30 dni: 3 999 zł

oraz wiele innych produktów w rękawiczkach cenach w sklepie
Ceny dotyczy tylko Klientów posiadających VIP kartę HECHT. Jeśli nie posiadasz jeszcze swojej karty – zaprzyj o nią sprzedawcę. Nie odpowiadamy za błędy powstałe w przygotowaniu i druku.

www.hechtpolska.pl

polsat

Wtorek
godzina 01:50
Szklana pułapka 4.0
film sensacyjny
Wielka Brytania/USA 2007

7 tvn

Środa
godzina 23:20
Wykapany ojciec
komedia
USA 2013

W całych Stanach Zjednoczonych trwają uroczyste obchody Dnia Niepodległości. Właśnie wtedy terroryści przejmują kontrolę nad komputerową centralą USA. Zamierzają opanować systemy, od których zależy funkcjonowanie całego kraju. Grupą dowodzi były pracownik Departamentu Obrony, Thomas Gabriel.

David Wozniak to sympatyczny i beztroski czterdziestodwuletni, który pracuje jako dostawca w rodzinnej firmie. Mężczyzna nie wymaga wiele od siebie i życia. Jego najlepszym przyjacielem jest sarkastyczny adwokat Brett, którego żona zostawiła z czworgiem dzieci. Sam nie myśli o ustatkowaniu się i założeniu rodziny.

tvn

Piątek
godzina 22:50
Terminator 2: Dzień sądu
film SF
Francja/USA 1991

Sarah Connor przebywa w zakładzie dla obłąkanych. Jest przekonana, że w przyszłości maszyny zawiadną światem, a jej syn, obecnie 10-letni John, stanie na czele powstania przeciwko sztucznej inteligencji. Chłopiec wychowuje się w rodzinie zastępczej. Tymczasem z przyszłości przybywa cybernetyczny zabójca T-1000, potrafiący przybierać każdą postać i regenerować się po walce.

TVP 1

Sobota
godzina 00:10
Assassin's Creed
film przygodowy
Wielka Brytania/USA 2016

Sąd skazuje recydywistę Calluma Lyncha na karę śmierci. Nie zostaje on jednak stracony. Egzekucja jest jedynie upozorowana. Kryminalista trafia do tajnego laboratorium. Tam spotyka Rikkina oraz jego córkę Sofię, którzy należą do organizacji Abstergo. Wkrótce dowiaduje się, że jego nowi znajomi dysponują tajemniczym urządzeniem nazywanym Animusem.

3 października 2023
wtorek

TVP 1	TVP 2	TVN	POLSAT	TVN 7	TV TRWAM
08:10 Kwadrans polityczny 08:25 Informacje kulturalne 08:30 Pogoda 08:40 Ranczo, serial, odc. 39 09:40 Siatkówka mężczyzn: mecz: Polska - Kanada 12:00 Wiadomości 12:10 Agrobiznes 12:30 Agropogoda 12:35 Magazyn rolniczy 12:55 Dehesa, el bosque del lince ibérico, film dok. 14:00 Złoty chłopak, serial, odc. 27 15:00 Wiadomości 15:10 Pogoda 15:15 Audycje referendalne 15:30 Gra słów. Krzyżówka 15:55 Dziedzictwo, serial, odc. 123 16:40 Audycje komitetów wyborczych. Sejm 17:00 Teleexpress 17:15 Pogoda 17:20 Jaka to melodia? 17:55 Klan, telenowela, odc. 4195 18:25 Leśniczówka, odc. 750 19:00 Jeden z dziesięciu 19:30 Wiadomości 20:05 Pogoda 20:10 Sport 20:15 Alarm! 20:30 Korona królów. Jagiellonowie, odc. 81 21:10 Reset, serial dokumentalny 22:30 Lokatorka, serial, odc. 4 23:25 Resortowe dzieci 00:05 Magazyn śledczy Anity Gargas, magazyn 00:45 Dron, thriller	07:30 Pytanie na śniadanie 07:55 Pytanie na śniadanie 10:35 Panorama 10:45 Pytanie na śniadanie 11:15 Czas w las 2, magazyn kulinarny 11:50 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 2851 12:30 Koło fortuny, teleturniej 13:15 Akcyjowa 38, telenowela, odc. 188 14:05 Va banque, teleturniej 14:30 Audycje komitetów wyborczych. Sejm 15:05 Krok od nieba, serial obyczajowy, odc. 27/49 16:00 Koło fortuny, teleturniej 16:35 Familiada, teleturniej 17:15 Zakazany owoc, telenowela, odc. 315 18:00 Panorama 18:20 Va banque, teleturniej 18:45 Akcyjowa 38, telenowela, odc. 194 19:35 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 2851 20:10 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 2852 20:45 Kulisy serialu „M jak miłość”, cykl felietonów 20:55 M jak miłość, serial obyczajowy, odc. 1746 21:55 Na sygnale, serial, odc. 477 22:35 Echo serca, serial obyczajowy, odc. 8 23:35 Bilet na Księżyc, film obyczajowy 01:50 Ból i blask, dramat obyczajowy	05:35 Uwaga! magazyn reporterów 05:50 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 779 06:40 Doradca smaku, magazyn kulinarny 06:50 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy 07:45 Dzień Dobry TVN, magazyn 11:30 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1544 12:35 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1354 13:40 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 742 14:40 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 743 15:45 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy 16:50 Detektywi, serial, odc. 14/36 17:55 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1545 19:00 Fakty 19:40 Sport 19:45 Pogoda 19:55 Uwaga! magazyn reporterów 20:10 Doradca smaku, magazyn kulinarny 20:15 Na Wspólnej, serial obyczajowy, odc. 3699 20:55 Milionerzy, teleturniej 21:35 Ślub od pierwszego wejrzenia, reality show 22:40 Kuba Wojewódzki, talk-show 23:40 Superwizjer, magazyn reporterów 00:15 Pati, serial kryminalny, odc. 5/6	06:00 Nowy dzień 08:40 Malanowski & Partnerzy, serial, odc. 405 09:10 Malanowski & Partnerzy, serial, odc. 406 09:40 Sekrety rodziny, serial paradokumentalny, odc. 218 10:40 Dlaczego ja? serial paradokumentalny, odc. 1189 11:40 Gliniarze, serial paradokumentalny, odc. 582 12:50 Wydarzenia 13:20 Interwencja, magazyn reporterów 13:40 Trudne sprawy, serial paradokumentalny, odc. 1213 14:40 Dlaczego ja? serial paradokumentalny, odc. 1259 15:50 Wydarzenia 16:10 Pogoda 16:15 Interwencja, magazyn reporterów 16:30 Na ratunek 112, serial paradokumentalny, odc. 835 17:00 Gliniarze, serial paradokumentalny, odc. 844 18:00 Pierwsza miłość, serial obyczajowy, odc. 3662 18:50 Wydarzenia 19:25 Gość „Wydarzeń” 19:45 Sport 19:55 Pogoda 20:05 Ninja Warrior Polska, reality show 22:10 Pewnego razu... w Hollywood, komediodramat 01:50 Szklana pułapka 4.0 film sensacyjny	05:55 Szkoła, serial paradokumentalny, odc. 292 06:50 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 728 07:50 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 964 08:50 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1108 09:50 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1109 10:50 Zagadki losu, serial paradokumentalny, odc. 21 11:50 Opowieści małżeńskie, serial paradokumentalny, odc. 21/24 12:50 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 729 13:50 Sąd rodzinny, serial, odc. 132 14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska, serial, odc. 569 15:50 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1054 16:55 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 941 17:55 Opowieści małżeńskie, serial paradokumentalny, odc. 22/24 18:55 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1060 20:00 Hotel Paradise 7, reality show 21:00 Ostatnia misja USS Indianapolis, dramat wojenny 23:40 Oszukać przeznaczenie, horror	09:00 Papież Polak do rodaków 09:45 Muzyczne chwile 09:55 Święty na każdy dzień 10:00 Informacje dnia 10:15 Jak my to widzimy 10:45 Zew natury 11:05 Mocni w wierze 11:35 Słowo życia 11:40 Ma się rozumieć 11:50 Święty na każdy dzień 12:00 Anioł Pański 12:03 Informacje dnia 12:20 Siostry Magdalenki od Pokuty, film dokumentalny 13:20 Słowo życia 13:30 Msza święta z Jasnej Góry 14:20 Muzyczne chwile 14:30 Władysław hr. Zamoyski. Pan z Wielkopolski. Władca Tatr, film dok. 15:35 Pod opieką Limanowskiej Pani, reportaż 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Informacje dnia 16:10 Jestem mamą 16:25 Przyroda w obiektywie 16:40 Zdrowie z Bożej Apteki 16:55 Życie według świętego Jana Pawła II, cykl reportaży 17:10 Prosto o gospodarce 17:30 Zostań żołnierzem RP 17:45 Muzyczne chwile 17:55 Poczet wielkich Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Informacje dnia 18:15 Rozmowy niedokończone 19:25 Święty na każdy dzień 19:30 Każdy maluch to potrafi
00:45 Dron	23:35 Bilet na Księżyc	16:50 Detektywi	22:10 Pewnego razu... w Hollywood	21:00 Ostatnia misja USS Indianapolis	12:20 Siostry Magdalenki od Pokuty

4 października 2023 środa					
TVP 1	TVP 2	TVN	POLSAT	TVN 7	TV TRWAM
08:00 Wiadomości 08:10 Kwadrans polityczny 08:25 Informacje kulturalne 08:30 Pogoda 08:40 Ranczo, serial, odc. 40 09:40 Siatkówka mężczyzn: Paryżu - studio 09:50 Siatkówka mężczyzn: mecz: Polska - Meksyk 12:00 Wiadomości 12:10 Agrobiznes 12:30 Agropogoda 12:40 Rok w ogrodzie extra 12:55 Dehesa, el bosque del lince ibérico, film dok. 14:00 Złoty chłopak, serial, odc. 28 15:00 Wiadomości 15:10 Pogoda 15:15 Audycje referendalne 15:30 Gra słów. Krzyżówka 15:55 Dziedzictwo, serial, odc. 124 16:40 Audycje komitetów wyborczych. Sejm 17:00 Teleexpress 17:15 Pogoda 17:20 Jaka to melodia? teleturniej 17:55 Klan, telenowela, odc. 4196 18:25 Leśniczówka, odc. 751 19:00 Jeden z dziesięciu 19:30 Wiadomości 20:05 Pogoda 20:10 Sport 20:15 Alarm! 20:30 Korona królów. Jagiellonowie, odc. 82 21:10 Tu mówi Polska 22:25 Dla niej wszystko, dramat kryminalny	07:30 Pytanie na śniadanie 07:55 Pytanie na śniadanie 10:40 Panorama 10:45 Pytanie na śniadanie 11:15 Zaginione - odnalezione 11:30 Zaginione - odnalezione 11:50 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 2852 12:30 Koło fortuny, teleturniej 13:15 Akacyjowa 38, telenowela, odc. 189 14:05 Va banque, teleturniej 14:30 Audycje komitetów wyborczych. Sejm, program publicystyczny 15:05 Krok od nieba, serial obyczajowy, odc. 28/49 16:00 Koło fortuny, teleturniej 16:35 Familiada, teleturniej 17:15 Zakazany owoc, telenowela, odc. 316 18:00 Panorama 18:20 Va banque, teleturniej 18:45 Akcyjowa 38, telenowela, odc. 195 19:35 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 2852 20:10 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 2853 20:40 Przepis dnia, magazyn kulinarny 20:55 Na dobre i na złe, serial obyczajowy, odc. 892 21:55 Na sygnale, serial, odc. 478 22:35 Echo serca, serial obyczajowy, odc. 9 23:35 Dzieci zostają z tobą! komedia	05:50 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 780 06:40 Doradca smaku, magazyn kulinarny 06:50 Kuchenne rewolucje 07:45 Dzień Dobry TVN, magazyn 11:30 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1545 12:35 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1355 13:40 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 744 14:40 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 745 15:45 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy 16:50 Detektywi, serial, odc. 15/36 17:55 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1546 19:00 Fakty 19:40 Sport 19:45 Pogoda 19:55 Uwaga! magazyn reporterów 20:10 Doradca smaku, magazyn kulinarny 20:15 Na Wspólnej, serial obyczajowy, odc. 3700 20:55 Milionerzy, teleturniej 21:35 Totalne remonty Szelągowskiej, program rozrywkowy 22:45 Ostatni Władca Wiatru, film przygodowy 00:45 Bitwa o gości, reality show 02:15 Superwizjer, magazyn reporterów 02:50 Dowody zbrodni, serial kryminalny, odc. 9/24	06:00 Nowy dzień 08:40 Malanowski & Partnerzy, serial, odc. 407 09:10 Malanowski & Partnerzy, serial, odc. 408 09:40 Sekrety rodziny, serial paradokumentalny, odc. 219 10:40 Dlaczego ja?, serial paradokumentalny, odc. 1190 11:40 Gliniarze, serial, odc. 583 12:50 Wydarzenia 13:20 Interwencja 13:40 Trudne sprawy, serial paradokumentalny, odc. 1214 14:40 Dlaczego ja?, serial paradokumentalny, odc. 1260 15:50 Wydarzenia 16:10 Pogoda 16:15 Interwencja 16:30 Na ratunek 112, serial paradokumentalny, odc. 836 17:00 Gliniarze, serial, odc. 845 18:00 Pierwsza miłość, serial obyczajowy, odc. 3663 18:50 Wydarzenia 19:25 Gość „Wydarzeń” 19:45 Sport 19:55 Pogoda 20:05 The Real Housewives. Żony Warszawy, reality show 21:05 Temptation Island Polska, reality show 22:10 Państwo młodzi: Chuck i Larry, komedia 00:50 Warcraft: Początek, film fantasy 03:35 Nasz nowy dom, reality show	05:50 Szkoła, serial paradokumentalny, odc. 293 06:45 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 729 07:45 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 965 08:45 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1110 09:50 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1111 10:50 Zagadki losu, serial paradokumentalny, odc. 22 11:50 Opowieści małżeńskie, serial paradokumentalny, odc. 22/24 12:50 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 730 13:50 Sąd rodzinny, serial, odc. 133 14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska, serial, odc. 570 15:50 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1055 16:55 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 942 17:55 Opowieści małżeńskie, serial paradokumentalny, odc. 23/24 18:55 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1061 20:00 Hotel Paradise 7, reality show 21:00 Pieniądze to nie wszystko, komedia 23:20 Wykapany ojciec, komedia 01:30 Hotel Paradise 7, reality show	08:00 Informacje dnia 08:15 Polski punkt widzenia 08:35 Każdy maluch to potrafi 08:50 Słowo życia 09:00 Msza święta 10:30 Muzyczne chwile 10:50 Święty na każdy dzień 11:00 W gotowości, reportaż 11:25 Jestem mamą 11:40 Prosto o gospodarce 12:00 Anioł Pański 12:03 Informacje dnia 12:20 Dziewica Orleańska według Jana Matejki, film 13:10 Skrzydła miłości, film dok. 13:30 Msza święta z Jasnej Góry 14:20 Muzyczne chwile 14:30 Rodzina Połanieckich, serial obyczajowy, odc. 6 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Informacje dnia 16:10 Na zdrowie 16:30 Wędrowiec polski 17:00 Po stronie prawdy 17:50 Muzyczne chwile 17:55 Poczet wielkich Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Informacje dnia 18:15 Rozmowy niedokończone 19:25 Święty na każdy dzień 19:30 Adventures from the Book of Virtues, serial, odc. 12 20:00 Informacje dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Ojczyzna 21:00 Apel Jasnogórski 21:20 Informacje dnia 21:40 Polski punkt widzenia

22:25 Dla niej wszystko

Lara, żona profesora Johna Brennana, wykładowcy w koledżu w Pittsburghu, zostaje oskarżona o zabójstwo swojej szefowej.

23:35 Dzieci zostają z tobą!

Małżeństwo z piętnastoletnim stażem, Toni i Marc, dochodzi do wniosku, że łączące ich kiedyś uczucie się wypaliło. Decydują się rozstać.

22:45 Ostatni Władca Wiatru

Od stu lat naród Ognia uparcie dąży do zniewolenia ludności Wiatru, Wody i Ziemi oraz przejęcia władzy nad całym globem.

22:10 Państwo młodzi: Chuck i Larry

Wdowiec Larry chce zadbać o bezpieczeństwo finansowe swoich dzieci. Aby wykupić polisę na życie, musiałby się z kimś związać, ale nie jest na to gotowy.

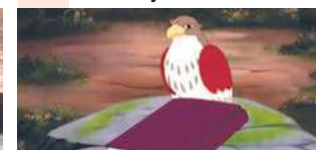
21:00 Pieniądze to nie wszystko

Tomasz Adamczyk, 50-letni przedsiębiorca, zostaje ranny w wypadku samochodowym. Przy szosie znajdują go pracownicy upadłego PGR-u.

12:20 Dziewica Orleańska według Jana Matejki

Film przybliży burzliwe dzieje obrazu Matejki „Dziewica Orleańska”, który obecnie znajduje się w Rogalinie pod Poznaniem.

5 października 2023 czwartek						
TVP 1	TVP 2	TVN	POLSAT	TVN 7	TV TRWAM	
08:00 Wiadomości 08:10 Kwadrans polityczny 08:25 Informacje kulturalne 08:30 Pogoda 08:40 Ranczo, serial, odc. 41 09:40 Komisarz Alex, odc. 80 10:35 Ojciec Mateusz, odc. 206 11:25 Korona królów. Jagiellonowie - taka historia, serial dok., odc. 22 12:00 Wiadomości 12:10 Agrobiznes 12:30 Agropogoda 12:35 Magazyn rolniczy 12:50 Śpiew miłości: małpa z apką, film dokumentalny 14:00 Złoty chłopak, serial, odc. 29 15:00 Wiadomości 15:10 Pogoda 15:15 Audycje referendalne 15:30 Gra słów. Krzyżówka 15:55 Dziedzictwo, serial, odc. 125 16:40 Audycje komitetów wyborczych. Sejm 17:00 Teleexpress 17:15 Pogoda 17:20 Jaka to melodia? teleturniej 17:55 Klan, telenowela, odc. 4197 18:25 Leśniczówka, , odc. 752 19:00 Jeden z dziesięciu 19:30 Wiadomości 20:05 Pogoda 20:10 Sport 20:15 Alarm! 20:35 Ojciec Mateusz, odc. 383 21:30 Sprawa dla reportera 22:35 Magazyn śledczy Anity Gargas, magazyn	06:15 Czas w las 2, magazyn przyrodniczy 07:30 Pytanie na śniadanie, magazyn 07:55 Pytanie na śniadanie, magazyn 10:35 Panorama 10:45 Pytanie na śniadanie, magazyn 11:15 W kotle historii, magazyn kulinarny 11:50 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 2853 12:30 Koło fortuny, teleturniej 13:15 Akcyjowa 38, telenowela, odc. 190 14:05 Va banque, teleturniej 15:05 Krok od nieba, serial obyczajowy, odc. 29/49 16:00 Koło fortuny, teleturniej 16:35 Familiada, teleturniej 17:15 Zakazany owoc, telenowela, odc. 317 18:00 Panorama 18:20 Va banque, teleturniej 18:45 Akcyjowa 38, telenowela, odc. 196 19:35 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 2853 20:10 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 2854 20:50 Postaw na milion, teleturniej 21:45 Polskie biesiady, koncert 23:10 Ślicznotki, komedia kryminalna 01:10 Bolivar, serial kostiumowy, odc. 46/69	05:50 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 781 06:40 Doradca smaku, magazyn kulinarny 06:50 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy 07:45 Dzień Dobry TVN, magazyn 11:30 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1546 12:35 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1356 13:40 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 746 14:40 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 747 15:45 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy 16:50 Zapisane w gwiazdach, serial paradokumentalny, odc. 9/24 17:55 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1547 19:00 Fakty 19:40 Sport 19:45 Pogoda 19:55 Uwaga! magazyn reporterów 20:10 Doradca smaku, magazyn kulinarny 20:15 Na Wspólnej, serial obyczajowy, odc. 3701 20:55 Milionerzy, teleturniej 21:35 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy 22:45 American Pie: Wesele, komedia 00:45 Polityka, film obyczajowy 03:30 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 209	06:00 Nowy dzień 08:40 Malanowski & Partnerzy, serial, odc. 409 09:10 Malanowski & Partnerzy, serial, odc. 410 09:40 Sekrety rodziny, serial paradokumentalny, odc. 220 10:40 Dlaczego ja? serial paradokumentalny, odc. 1191 11:40 Gliniarze, serial paradokumentalny, odc. 584 12:50 Wydarzenia 13:20 Interwencja 13:40 Trudne sprawy, serial paradokumentalny, odc. 1215 14:40 Dlaczego ja? serial paradokumentalny, odc. 1261 15:50 Wydarzenia 16:10 Pogoda 16:15 Interwencja 16:30 Na ratunek 112, serial paradokumentalny, odc. 837 17:00 Gliniarze, serial paradokumentalny, odc. 846 18:00 Pierwsza miłość, serial obyczajowy, odc. 3664 18:50 Wydarzenia 19:25 Gość „Wydarzeń” 19:45 Sport 19:55 Pogoda 20:05 Nasz nowy dom, reality show 21:10 Przyjaciółki, serial obyczajowy, odc. 259 22:10 Pod słońcem Toskanii, komedia obyczajowa 00:50 Rycerz króla Artura, film przygodowy	05:50 Szkoła, serial paradokumentalny, odc. 294 06:45 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 730 07:45 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 966 08:45 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1112 09:50 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1113 10:50 Zapisane w gwiazdach, serial paradokumentalny, odc. 7/24 11:50 Opowieści małżeńskie, serial paradokumentalny, odc. 23/24 12:50 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 731 13:50 Sąd rodzinny, serial, odc. 134 14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska, serial, odc. 571 15:50 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1056 16:55 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 943 17:55 Opowieści małżeńskie, serial paradokumentalny, odc. 24-ost. 18:55 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1062 20:00 Hotel Paradise 7, reality show 21:00 Miss Agent, komedia sensacyjna 23:20 Seks w wielkim mieście 2, komedia romantyczna	08:00 Informacje dnia 08:15 Polski punkt widzenia 08:35 Słowo życia 08:40 Śladami s. Heleny Majewskiej 09:00 Na zdrowie 09:20 Adventures from the Book of Virtues, serial, odc. 12 09:45 Święty na każdy dzień 09:50 Muzyczne chwile 10:00 Informacje dnia 10:15 Rozmowy niedokończone 11:25 Myśląc Ojczyzna 11:35 Przyroda i ludzie, magazyn 12:00 Otwarcie Muzeum „Pamięć i Tożsamość” im św. Jana Pawła II 15:00 Muzyczne chwile 15:20 Szkaplerz znak Maryi, reportaż 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Informacje dnia 16:10 Z wędką nad wodę w Polskę i świat, program rozrywkowy 16:35 Regał, program edukacyjny 17:00 Modlitwa w Sanktuarium św. Józefa w Kaliszu, transmisja nabożeństwa 19:25 Akademia pro-life, program edukacyjny 19:30 Przyjaciele i bohaterowie, serial animowany, odc. 6 20:00 Informacje dnia 20:20 Różaniec 20:50 Głos Polski, cykl felietonów 21:00 Apel Jasnogórski 21:20 Informacje dnia	
 12:50 Śpiew miłości: małpa z apką Dwoje śmiaków podjęło się niecodziennego zadania znalezienia partnera przedstawicieli jednego z najrzadszych gatunków na świecie - gibonów.	 23:10 Ślicznotki Destiny i Ramona pracują w klubie nocnym. Kobiety boleśnie odczuwają skutki kryzysu finansowego. Chcą zemścić się na pracownikach Wall Street.	 22:45 American Pie: Wesele Jim i Michelle po ukończeniu koledżu postanawiają się pobrać. Dziewczyna marzy o wspaniałym ślubie, ale szybko pojawiają się problemy.	 22:10 Pod słońcem Toskanii Francesca, 35-letnia pisarka z San Francisco, ma poważne kłopoty osobiste. Rozwodzi się, tracąc nie tylko partnera, lecz także swój ukończony dom.	 21:00 Miss Agent Terrorysta o pseudonimie Obywatel zapowiada zamach na uczestniczki konkursu piękności, którego 75. edycja ma się odbyć w San Antonio w Teksasie.	 09:20 Adventures from the Book Serial na podstawie opowiadań Williama Bennetta zawiera historie, które pomogą dzieciom i młodzieży zrozumieć świat i pozytywnie rozwijać charakter.	

6 października 2023
piątek

TVP 1	TVP 2	TVN	POLSAT	TVN 7	TV TRWAM
08:00 Wiadomości 08:10 Kwadrans polityczny 08:25 Informacje kulturalne 08:30 Pogoda 08:40 Ranczo, serial, odc. 42 09:40 Siatkówka mężczyzn: studio 09:50 Siatkówka mężczyzn: mecz: Polska - Argentyna 12:00 Wiadomości 12:10 Agrobiznes 12:30 Agropogoda 12:35 Magazyn rolniczy 12:50 Portugalia - wybrzeże bocianów, film dok. 14:00 Złoty chłopak, serial, odc. 30 15:00 Wiadomości 15:10 Pogoda 15:15 Audycje referendalne 15:30 Gra słów. Krzyżówka 15:55 Dziedzictwo, serial, odc. 126 16:40 Audycje komitetów wyborczych. Sejm 17:00 Teleexpress 17:15 Pogoda 17:20 Jaka to melodia? teleturniej 17:55 Klan, telenowela, odc. 4198 18:25 Leśniczówka, odc. 753 19:00 Jeden z dziesięciu 19:30 Wiadomości 20:05 Pogoda 20:10 Sport 20:15 Alarm! 20:35 Archiwista, serial, odc. 5/10 21:30 Jak rozpętałem drugą wojnę światową, komedia 23:10 Dewajtis, serial kostiumowy, odc. 3/7	05:25 M jak miłość, serial obyczajowy, odc. 1710 06:15 Anna Dymna - spotkajmy się, talk-show 07:30 Pytanie na śniadanie 07:55 Pytanie na śniadanie 10:35 Panorama 10:45 Pytanie na śniadanie 11:15 Nie taka prosta historia, program historyczny 11:50 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 2854 12:30 Koło fortuny, teleturniej 13:15 Akcja 38, telenowela, odc. 191 14:05 Va banque, teleturniej 15:05 Krok od nieba, serial obyczajowy, odc. 30/49 16:00 Koło fortuny, teleturniej 16:35 Familiada, teleturniej 17:15 Zakazany owoc, telenowela, odc. 318 18:00 Panorama 18:20 Va banque, teleturniej 18:45 Akcja 38, telenowela, odc. 197 19:35 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 2854 20:10 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 2855 20:50 Polskie biesiady, koncert 22:00 Rytm Dwojki, widowisko muzyczne 23:15 Jak upolować faceta, komedia romantyczna 01:00 21 mostów, film kryminalny 02:50 Dzieci zostają z tobą! komedia	05:50 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 782 06:40 Doradca smaku, magazyn kulinarny 06:50 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy 07:45 Dzień Dobry TVN, magazyn 11:30 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1547 12:35 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1357 13:40 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 748 14:40 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 749 15:45 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy 16:50 Zapisane w gwiazdach, serial paradokumentalny, odc. 10/24 17:55 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1548 19:00 Fakty 19:30 Sport 19:40 Pogoda 19:50 Uwaga! magazyn reporterów 20:00 Legion samobójców: The Suicide Squad, film przygodowy 22:50 Terminator 2: Dzień sądu, film SF 01:40 Kuba Wojewódzki, talk-show 02:45 Lady Gucci: historia czarnej wdowy, film dokumentalny 04:25 Dwodzy zbrodni, serial kryminalny, odc. 10/24	04:45 Disco Gramy 05:25 Telezakupy TV Okazje, magazyn reklamowy 06:00 Nowy dzień 08:40 Malanowski & Partnerzy, serial, odc. 411 09:10 Malanowski & Partnerzy, serial, odc. 412 09:40 Sekrety rodziny, serial paradokumentalny, odc. 221 10:40 Dlaczego ja? serial paradokumentalny, odc. 1192 11:40 Gliniarze, serial paradokumentalny, odc. 585 12:50 Wydarzenia 13:20 Interwencja, magazyn reporterów 13:40 Trudne sprawy, serial paradokumentalny, odc. 1216 14:40 Dlaczego ja? serial paradokumentalny, odc. 1262 15:50 Wydarzenia 16:10 Pogoda 16:15 Interwencja, magazyn reporterów 16:30 Na ratunek 112, serial paradokumentalny, odc. 838 17:00 Gliniarze, serial paradokumentalny, odc. 847 18:00 Pierwsza miłość, serial obyczajowy, odc. 3665 18:50 Wydarzenia 19:25 Gość „Wydarzeń” 19:45 Sport 19:55 Pogoda 20:05 Twoja twarz brzmi znajomo 22:10 Wielki Mur, film fantasy 00:45 Kac Wawa, komedia	04:50 Szkoła, serial paradokumentalny, odc. 540 05:50 Szkoła, serial paradokumentalny, odc. 295 06:45 Szpital, serial, odc. 731 07:45 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 967 08:45 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1114 09:50 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1115 10:50 Zapisane w gwiazdach, serial paradokumentalny, odc. 8/24 11:50 Opowieści małżeńskie, serial paradokumentalny, odc. 24-ost. 12:50 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 732 13:50 Sąd rodzinny, serial, odc. 135 14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska, serial, odc. 572 15:50 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1057 16:55 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 944 17:55 Mamma mia! program rozrywkowy 18:55 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1063 20:00 Kobiety pragną bardziej, komedia romantyczna 22:45 To nie tak jak myślisz, kotku, komedia 00:55 Hotel Paradise 7, reality show	08:40 Słowo życia 08:45 Bazylika Grobu Bożego w Jerozolimie, film dok. 09:10 Z wędką nad wodę... 09:35 Święty na każdy dzień 09:45 Jestem mamą 10:00 Informacje dnia 10:15 Miłość większa niż strach, film dokumentalny 11:20 Słowo życia 11:25 Głos Polski, cykl felietonów 11:35 W służbie Bogu i Ojczyźnie, reportaż 12:00 Anioł Pański 12:03 Informacje dnia 12:20 Przygody Pana Michała, serial przygodowy, odc. 10 12:50 Powrót i Odnowa 13:30 Msza święta z Jasnej Góry 14:20 Muzyczne chwile 14:30 Drzwi do lasu 14:55 Słowo życia 15:00 Modlitwa 15:20 Mocni w wierze 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Informacje dnia 16:10 Siódmy sakrament 16:40 Prosto o gospodarce 17:00 Znaleźć, zobaczyć, pochować, film dok. 17:30 Geopolityka 17:55 Poczet wielkich Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Informacje dnia 18:15 Westerplatte młodych 19:00 Warto zauważyć... 19:30 Brat Franciszek, odc. 13 20:00 Informacje dnia
					

Franek Dolas, wieczny pechowiec, ciągle pakuje się w kłopoty. Jego wojenna odyseja rozpoczyna się we wrześniu 1939 roku na granicy z Niemcami.

Energiczna, pewna siebie Stephanie Plum od pół roku jest bezrobotna, popadła w dług i jakby tego było mało została się z mężem.

W zakładzie karnym Belle Reve odbywają wyroki najwięksi zbrojnicy. Z kilkorga z nich władze decydują się stworzyć tajną jednostkę uderzeniową X.

Łucznik William Garin oraz jego towarzysze, Tovar, przemierzają cesarstwo Chin. Kierowani żądzą bogactwa, pragną poznać sekret prochu strzelniczego.

Milosne perypetie mieszkańców amerykańskiego miasta Baltimore. Wielu z nich jest już z kimś związanych, część jednak wciąż pozostaje samotna.

Film o sanktuarium chrześcijan Bazylice Grobu Bożego w Jerozolimie. Chrześcijanie uważają, że zbudowano ją w miejscu ukrzyżowania Chrystusa.

7 października 2023
sobota

TVP 1	TVP 2	TVN	POLSAT	TVN 7	TV TRWAM
07:00 Transmisja mszy świętej 07:40 Rok w ogrodzie, magazyn 08:05 Rok w ogrodzie extra 08:20 Wojsko-polskie.pl 08:45 Pełnosprawni 09:15 Audycje referendalne 09:40 Siatkówka mężczyzn: studio 09:50 Siatkówka mężczyzn: mecz Polska - Holandia 11:55 Siatkówka mężczyzn: studio 12:20 Piękna Angelika, film przygodowy 14:10 Z pamięci, cykl felietonów 14:25 Okrasa łamie przepisy, magazyn kulinarny 15:30 Rolnik szuka żony, telenowela, odc. 3 16:25 Audycje komitetów wyborczych. Sejm, program publicystyczny 16:40 Audycje referendalne, program publicystyczny 17:00 Teleexpress 17:20 Pogoda 17:35 Ojciec Mateusz, serial kryminalny, odc. 383 18:40 Jaka to melodia? teleturniej 19:30 Wiadomości 20:05 Pogoda 20:10 Sport 20:15 Alarm! 20:35 Komisarz Alex, serial kryminalny, odc. 244 21:35 Spectre, film sensacyjny 00:10 Assassin's Creed, film przygodowy	04:30 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 2851 05:00 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 2852 05:30 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 2853 06:35 M jak miłość, serial obyczajowy, odc. 1745 07:30 Pytanie na śniadanie, magazyn 07:55 Pytanie na śniadanie, magazyn 11:55 Zrzuńcowani odbudowani, magazyn religijny 12:30 Polskie biesiady, koncert 14:00 Familiada, teleturniej 14:35 Koło fortuny, teleturniej 15:15 Szansa na sukces. Opole 2024, widowisko 16:20 Na dobre i na złe, serial obyczajowy, odc. 892 17:50 Słowo na niedzielę 18:00 Panorama 18:20 Va banque, teleturniej 18:45 Akcja 38, telenowela, odc. 198 19:35 Informacje kulturalne 20:00 The Voice of Poland 14, widowisko 21:45 The Voice of Poland 14, widowisko 22:30 Single od dziecka, komedia 00:30 Ślicznotki, komedia kryminalna 02:30 Jak upolować faceta, komedia romantyczna 04:15 Rodzinka.pl, serial komediowy	05:45 Uwaga! magazyn reporterów 06:00 New Loney Tunes, serial animowany, odc. 11/26 06:25 New Loney Tunes, serial animowany, odc. 12/26 06:50 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy 07:45 Dzień Dobry TVN, magazyn 11:30 Na Wspólnej, serial obyczajowy, odc. 3698 12:00 Na Wspólnej, serial obyczajowy, odc. 3699 12:30 Na Wspólnej, serial obyczajowy, odc. 3700 13:00 Na Wspólnej, serial obyczajowy, odc. 3701 13:25 MasterChef, program rozrywkowy 15:05 Ślub od pierwszego wejrzenia, reality show 16:10 Totalne remonty Szelągowskiej 6, program rozrywkowy 17:15 Kobieta na krańcu świata, serial dokumentalny, odc. 5/8 17:55 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy 19:00 Fakty 19:25 Sport 19:35 Pogoda 19:45 Uwaga! magazyn reporterów 20:00 Top Model, reality show 21:35 King Richard: Zwycięska rodzina, dramat biograficzny 00:40 Nieznajomi: Ofiarowanie, horror 02:25 Co za kabaret! serial dokumentalny, odc. 7/8	04:45 Disco Gramy 05:25 Telezakupy TV Okazje 06:00 Nowy dzień 08:05 Doktor Dolittle 3, komedia 10:10 Ewa gotuje, magazyn kulinarny 10:40 Nasz nowy dom, reality show 11:40 Bogaty dom - biedny dom, reality show 12:40 Para do gara. Ona mówi, on gotuje, reality show 13:40 Polacy za granicą, serial dokumentalny, odc. 64 14:40 Rolnicy. Podlasie, serial dokumentalny, odc. 24 15:45 Więzienie, serial dokumentalny, odc. 78 16:15 Więzienie, serial dokumentalny, odc. 79 16:45 Więzienie, serial dokumentalny, odc. 80 17:15 Więzienie, serial dokumentalny, odc. 81 17:45 Chłopaki do wzięcia, serial dokumentalny, odc. 243 18:15 Chłopaki do wzięcia, serial dokumentalny, odc. 244 18:50 Wydarzenia 19:15 Prezydenci i premierzy, program publicystyczny 19:45 Sport 19:55 Pogoda 20:00 Czarownica, film fantasy 22:10 Nadchodzą Polly, komedia romantyczna 00:15 Pewnego razu... w Hollywood, komediodramat	05:00 Szkoła, serial paradokumentalny, odc. 585 06:05 Wiza na miłość 8, reality show 07:00 Wyluzuj, Scooby-Doo! serial animowany, odc. 7/26 07:35 Dennis rozrabiaka, komedia Sześćioletni Dennis wygląda na grzeczne dziecko, ale w rzeczywistości to największy łobuziak w miasteczku. 09:35 Ten moment, serial paradokumentalny, odc. 4/20 10:10 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 963 11:15 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1106 12:15 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 964 13:15 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1108 14:20 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1109 15:20 Akademia Policyjna, komedia 17:30 Liga Sprawiedliwości, film przygodowy 20:00 Harry Potter i Książę Półkrwi, film fantasy 23:15 Saga „Zmierzch”: Przed świtem. Część 1, film fantasy 01:45 Historia zemsty, thriller Samotna matka Teena zostaje zgwałcona i pobita przez czterech mężczyzn. Policja odnajduje sprawców, ale oni nie przyznają się do winy.	08:15 Westerplatte młodych 09:00 Sanktuarium Betharram 09:55 Słowo życia 10:00 Informacje dnia 10:15 Retrospekcja 10:20 Wenezuela - San Félix, film 10:40 Polski punkt widzenia 11:00 Kropelka radości 12:00 Anioł Pański 12:03 Informacje dnia 12:20 Warto zauważyć... 12:50 Siódmy sakrament 13:30 Msza święta z Jasnej Góry 14:20 Muzyczne chwile 14:30 Przegląd katolickiego tygodnika „Niedziela” 14:35 Nowy rozdział - rejs jachtu generała Kuklińskiego, film 14:45 Jak wygrać małżeństwo 15:05 Szansa na dziecko - naprotechnologia, film dok. 15:25 Święty na każdy dzień 15:30 Wierzę w Boga 15:45 Muzyczne chwile 16:00 Informacje dnia 16:10 Za Polskę poszlibyśmy w ogień, film dokumentalny 17:00 Z Parlamentu Europejskiego 17:30 Nowa Ewangelizacja 17:55 Poczet wielkich Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Informacje dnia 18:15 W Naszej Rodzinie 19:25 Święty na każdy dzień 19:30 Manna z Nieba 19:45 Modlitwa z udziałem dzieci 20:00 Informacje dnia
					

James Bond otrzymuje wiadomość, która dotyczy jego przeszłości. Trafia do Meksyku, a potem do Rzymu, gdzie poznaje wdowę po gangsterze, Lucię.

Julia Keller i jej przyjaciel Jason Fryman z przerażeniem obserwują, jak decyzja o założeniu rodziny odmieniła życie ich znajomych.

Richard Williams dorastał w czasach, gdy nikogo nie dziwił system segregacji rasowej. Postanawia wypromować córki, Venus i Serenę, na gwiazdy tenisa.

Diabolina żyje w harmonii z mieszkańcami swojej krainy. Zdrada, której doświadczyła, zamieniła jej serce w kamień.

Młody czarodziej chce poznać przeszłość Voldemorta. Wierzy, że dzięki temu lepiej przygotuje się do walki z siłami zła.

Szansą dla bezdzietnych rodziców jest naprotechnologia. Film przedstawia osoby, które Pan Bóg pobłogosławił i obdarzył potomstwem.

8 października 2023
niedziela

TVP 1

07:00 Transmisja mszy świętej
08:00 Tydzień, magazyn rolniczy
08:30 Zakochaj się w Polsce
08:55 Fascynująca Szwajcaria. Cały rok w górach Jura, film dokumentalny
09:15 Audycje referendalne
09:35 Szczęściara, film familijny
11:30 Welon, fura i brawura
11:55 Między ziemią a niebem
12:00 Anioł Pański
12:15 Między ziemią a niebem
12:45 Każde życie jest cudem
13:05 Z pamięci, cykl felietonów
13:10 Siatkówka mężczyzn: studio
13:20 Siatkówka mężczyzn: mecz: Chiny - Polska
15:35 Komisarz Alex, odc. 244
16:25 Audycje komitetów wyborczych. Sejm
16:40 Audycje referendalne
17:00 Teleexpress
17:20 Pogoda
17:35 Wiesz czy nie wiesz?
18:40 Jaka to melodia? teleturniej
19:30 Wiadomości
20:05 Pogoda
20:10 Sport
20:20 Dewajtis, serial, odc. 4/7
21:20 Rolnik szuka żony, telenowela, odc. 4
22:20 Strefa starcia, program publicystyczny
23:00 Słońce też jest gwiazdą, dramat obyczajowy
00:50 Spectre, film sensacyjny
03:25 Jaka to melodia? teleturniej

23:00 Słońce też jest gwiazdą

Natasha i Daniel różnią się pod każdym względem. Obdarzona analitycznym umysłem kobieta wierzy w to, co da się udowodnić naukowo.

TVP 2

04:55 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 2854
05:25 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 2855
06:35 M jak miłość, serial obyczajowy, odc. 1746
07:30 Pytanie na śniadanie, magazyn
07:55 Pytanie na śniadanie, magazyn
11:30 The Voice of Poland 14, widowisko
13:20 The Voice of Poland 14, widowisko
14:00 Familiada, teleturniej
14:35 Koło fortuny, teleturniej
15:15 Szansa na sukces. Opole 2024, widowisko
16:15 Tak to leciało! teleturniej muzyczny
18:00 Panorama
18:20 Va banque, teleturniej
18:50 Na sygnale, serial, odc. 477
19:20 Na sygnale, serial, odc. 478
20:00 Postaw na milion, teleturniej
21:05 21 mostów, film kryminalny
22:55 Tajemnice Joan, film biograficzny
London, 2000 rok. Joan Stanley wie dzie spokojne, uporządkowane życie. Niespodziewanie w mieszkaniu staruszki zjawiają się funkcjonariusze MI5.
00:50 Film fabularny
02:45 Single od dziecka, komedia

21:05 21 mostów

Policja otrzymuje zgłoszenie o włamaniu w jednej z nowojorskich restauracji. Na miejscu dochodzi do strzelaniny, w której ginie ośmiu funkcjonariuszy.

TVN

05:45 Uwaga! magazyn reporterów
06:00 Tom i Jerry Show, serial animowany, odc. 1/26
06:25 Tom i Jerry Show, serial animowany, odc. 2/26
06:50 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy
07:45 Dzień Dobry TVN, magazyn
11:30 Kobieta na krańcu świata, serial dokumentalny, odc. 6/8
12:05 Co za tydzień
12:45 Top Model, reality show
14:25 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy
15:30 Dom, film animowany
17:30 Bitwa o gości, reality show
19:00 Fakty
19:25 Sport
19:35 Pogoda
19:45 Uwaga! magazyn reporterów
20:00 MasterChef, program rozrywkowy
21:35 Szadź, serial kryminalny, odc. 6/7
22:40 Legion samobójców: The Suicide Squad, film przygodowy
01:20 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy
02:25 Selma Blair - Nieuleczalna optymistka, film dok.
Rachel Fleit przybliży rok z życia słynnej aktorki, Selmy Blair, która cierpi na nieuleczalną chorobę autoimmunologiczną, a mimo to nie poddaje się i walczy.
04:30 Uwaga! magazyn reporterów

15:30 Dom

Oh to uroczy kosmita. Jego pogoda ducha i optymizm nie podobają się jednak wszystkim pobratymcom, dlatego stworek musi uciekać z rodzinnej planety.

POLSAT

04:40 Disco Gramy
05:25 Telezakupy TV Okazje, magazyn reklamowy
06:00 Nowy dzień
08:35 Świąteczna gorączka, komedia
10:25 Czarownica, film fantasy
12:35 Para do gara. Ona mówi, on gotuje, reality show
13:40 Ninja Warrior Polska, reality show
15:40 Twoja twarz brzmi znajomo, program rozrywkowy
17:40 Ślubne pogotowie Izabeli Janachowskiej, reality show
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:27 Pogoda
19:30 Państwo w państwie, program publicystyczny
20:00 Kabaret na żywo. Młodzi i Moralni, program rozrywkowy
22:10 Teściowie, serial komediowy, odc. 11/20
22:40 Teściowie, serial komediowy, odc. 12/20
23:10 Speed: Niebezpieczna prędkość, film sensacyjny
01:50 Babskie wakacje, komedia
Emily po rozstaniu z chłopakiem wyjeżdża w podróż do Ekwadoru. W wyprawie towarzyszy jej matka, Linda
03:55 Zjedz Alaskę, magazyn wędkarski

23:10 Speed: Niebezpieczna prędkość

Psychopata podkłada bombę w autobusie. Ładunek wybuchnie, jeśli prędkość pojazdu spadnie poniżej 50 mil na godzinę.

TVN 7

05:00 Szkoła, serial paradokumentalny, odc. 586
06:05 Wiza na miłość 8, reality show
07:00 Wyluzuj, Scooby-Dool!, serial animowany, odc. 8/26
07:35 Dennis znów rozrabia, komedia
09:10 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 965
10:10 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1110
11:10 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 966
12:10 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 967
13:10 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1114
14:10 Dary Anioła: Miasto kości, dramat przygodowy
16:50 Harry Potter i Księżę Półkwi, film fantasy
20:00 Mortal Kombat, film sensacyjny
22:25 Specjalista, film sensacyjny
00:35 Oszukać przeznaczenie 2, horror
Atrakcyjna May Munro jako mała dziewczynka była świadkiem morderstwa swoich rodziców. Teraz chce zemścić się na mafijnej rodzinie Leonów.
02:40 Nasa - archiwum tajemnic, serial dokumentalny, odc. 8-ost.
03:40 Mój sąsiad morderca, serial dokumentalny odc. 7/10

20:00 Mortal Kombat

Zawodnik MMA Cole Young staje się celem cesarza zaświatów, który chce go zgładzić. Mężczyzna trafia do świątyni Lorda Raidena.

TV TRWAM

08:00 Słowo życia
08:05 Polski punkt widzenia
08:25 Święty na każdy dzień
08:30 Z Parlamentu Europejskiego
09:00 Prymas Stefan Wyszyński, serial dokumentalny, odc. 7
09:10 Spotkanie z Magdą Buczek dla dzieci
09:15 Manna z Nieba
09:30 Msza święta z Jasnej Góry
10:35 Przegląd katolickiego tygodnika „Niedziela”
10:40 Bez lęku. Niezwykła decyzja Papieża Benedykta XVI, film dokumentalny
11:30 Wędrowiec polski
12:00 Anioł Pański z Ojcem Świętym Franciszkiem
12:15 Papież Polak do rodaków
13:00 Uroczystości Hubertusa Węgrowskiego
15:00 Wieś - to też Polska
16:00 Informacje dnia
16:10 Koncert życzeń
16:40 Drzwi do lasu
17:00 Zostań żołnierzem RP
17:15 Muzyczne chwile
17:30 Sól ziemi
17:55 Poczet wielkich Polaków
18:00 Anioł Pański
18:05 Informacje dnia
18:15 Rozmowy niedokończone
19:25 Święty na każdy dzień
19:30 Moja katolicka rodzina, serial animowany, odc. 6
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc Ojczyzna

10:40 Bez lęku. Niezwykła decyzja Papieża Benedykta XVI

Kiedy papież Benedykt XVI poinformował o ustąpieniu z urzędu, sensacyjna wypowiedź wygłoszona po łacinie runęła na zebranych niczym grom z nieba.

9 października 2023
poniedziałek

TVP 1

08:00 Wiadomości
08:10 Kwadrans polityczny
08:25 Informacje kulturalne
08:30 Pogoda
08:40 Ranczo, serial, odc. 43
09:40 Komisarz Alex, odc. 81
10:35 Ojciec Mateusz, odc. 207
11:25 Korona królów.
Jagiellonowie, odc. 82
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes
12:30 Agropogoda
12:35 Magazyn rolniczy
12:55 Szympany w Ugandzie, film
14:00 Złoty chłopak, serial, odc. 31
15:00 Wiadomości
15:15 Audycje referendalne
15:30 Gra słów. Krzyżówka
15:55 Dziedzictwo, serial, odc. 127
16:40 Audycje komitetów wyborczych. Sejm
17:00 Teleexpress
17:20 Jaka to melodia? teleturniej
17:55 Klan, telenowela, odc. 4199
18:25 Leśniczówka, odc. 754
19:00 Jeden z dziesięciu
19:30 Wiadomości
20:05 Pogoda
20:10 Sport
20:15 Alarm!
20:30 Korona królów.
Jagiellonowie, odc. 83
21:10 Wyzwolenie, sztuka Stanisława Wyspiańskiego
22:35 Śladami Beniowskiego, film
23:45 Balans bieli
00:25 Ujarzmić piekło, film sensacyjny

00:25 Ujarzmić piekło

Chance prowadzi firmę specjalizującą się w gaszeniu pożarów szybowców i na platformach wiertniczych. Często bierze udział w akcjach.

TVP 2

07:30 Pytanie na śniadanie - pobudka, magazyn
10:35 Panorama
10:45 Pytanie na śniadanie
11:15 Okrasa famie przepisy, magazyn kulinarny
11:50 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 2855
12:30 Koło fortuny, teleturniej
13:15 Akacja 38, telenowela, odc. 192
14:05 Va banque, teleturniej
14:30 Audycje komitetów wyborczych. Sejm
14:50 Audycje referendalne
15:05 Krok od nieba, serial obyczajowy, odc. 31
16:00 Koło fortuny, teleturniej
16:35 Familiada, teleturniej
17:15 Zakazany owoc, telenowela, odc. 319
18:00 Panorama
18:20 Va banque, teleturniej
18:45 Akacja 38, telenowela, odc. 199
19:35 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 2855
20:10 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 2856
20:45 Kulisy serialu „M jak miłość”, cykl felietonów
20:55 M jak miłość, serial obyczajowy, odc. 1747
21:55 Na sygnale, serial, odc. 479
22:35 Echo serca, serial, odc. 10
23:35 Winni, dramat kryminalny
01:15 O mnie się nie martw, serial komediowy, odc. 5/13

23:35 Winni

Dyspozytor linii ratunkowej odbiera telefon od porwanej kobiety. Gdy połączenie zostaje przerwane, robi wszystko, by ją ocalić.

TVN

05:35 Uwaga! magazyn reporterów
05:50 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 783
06:50 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy
07:45 Dzień Dobry TVN, magazyn
11:30 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1548
12:35 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1193
13:40 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 750
14:40 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 751
15:45 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy
16:50 Detektywi, serial, odc. 16/36
17:55 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1549
19:00 Fakty
19:55 Sport
20:00 Pogoda
20:10 Doradca smaku, magazyn kulinarny
20:15 Na Wspólnej, serial obyczajowy, odc. 3702
20:55 Milionerzy, teleturniej
21:35 Pati, serial kryminalny, odc. 6-ost.
22:40 Czerwony smok, thriller
01:10 Szadź, serial kryminalny, odc. 6/7
02:15 Co za tydzień
02:50 Dowody zbrodni, serial kryminalny, odc. 11/24
03:50 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 211
04:50 Uwaga! magazyn reporterów

22:40 Czerwony smok

Agent FBI Will Graham, który kilka lat wcześniej stanął oko w oko z maniakialnym mordercą Hannibalem Lecterem, odchodzi ze służby.

POLSAT

06:00 Nowy dzień
08:40 Malanowski & Partnerzy, serial, odc. 413
09:10 Malanowski & Partnerzy, program, odc. 415
09:40 Sekrety rodziny, serial paradokumentalny, odc. 222
10:40 Dlaczego ja? serial paradokumentalny, odc. 1193
11:40 Gliniarze, serial paradokumentalny, odc. 586
12:50 Wydarzenia
13:20 Interwencja, magazyn reporterów
13:40 Trudne sprawy, serial paradokumentalny, odc. 1217
14:40 Dlaczego ja? serial paradokumentalny, odc. 1263
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja, magazyn reporterów
16:30 Na ratunek 112, serial paradokumentalny, odc. 839
17:00 Gliniarze, serial paradokumentalny, odc. 848
18:00 Pierwsza miłość, serial obyczajowy, odc. 3666
18:50 Wydarzenia
19:25 Gość „Wydarzeń”
19:45 Sport
19:55 Pogoda
20:05 Doda. Dream Show, reality show
21:05 Szybcy i wściekli 5, film sensacyjny
00:00 Niezniszczalny, thriller
02:20 Escape Room, horror

21:05 Szybcy i wściekli 5

Skazany na 25 lat więzienia Dominico Toretto z pomocą byłego policjanta Briana O'Connera i swojej siostry Mii odzyskuje wolność.

TVN 7

04:50 Szkoła, serial paradokumentalny, odc. 541
05:50 Szkoła, serial paradokumentalny, odc. 296
06:45 Szpital, serial, odc. 732
07:45 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 968
08:45 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1116
09:50 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1117
10:50 Zagadki losu, serial paradokumentalny, odc. 23
11:50 Mamma mia!, program rozrywkowy
12:50 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 733
13:50 Sąd rodzinny, serial, odc. 136
14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska, serial, odc. 573
15:50 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1058
16:55 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 945
17:55 Opowieści małżeńskie, serial paradokumentalny, odc. 1/24
18:55 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1064
20:00 Hotel Paradise 7, reality show
21:00 Saga „Zmierzch”: Przed świtem. Część 2, film fantasy
23:30 Mortal Kombat, film sensacyjny

21:00 Saga „Zmierzch”: Przed świtem. Część 2

Po przemianie w wampirzycę Bella doskonalą swoje umiejętności. Wraz z Edwardem z radością obserwuje rozwój córki Renesmee.

TV TRWAM

08:00 Informacje dnia
08:15 Wieś - to też Polska
09:15 Słowo życia
09:20 Muzyczne chwile
09:30 Moja katolicka rodzina, serial animowany, odc. 6
09:55 Święty na każdy dzień
10:00 Informacje dnia
10:15 Rozmowy niedokończone
11:20 Stan bezpieczeństwa państwa
11:30 Polskie dziedzictwo
12:00 Anioł Pański
12:03 Informacje dnia
12:20 Oregdzie na trudne czasy
13:30 Msza święta z Jasnej Góry
14:20 Muzyczne chwile
14:30 Łalka, serial, odc. 8
15:50 Ma się rozumieć
16:00 Informacje dnia
16:10 Sanktuaria polskie
16:30 Porady medyczne bonifratrów
17:00 Świadkowie, cykl reportaży
17:30 Spotkanie Rodziny Radia Maryja w parafii pw. św. Józefa
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc Ojczyzna
21:00 Apel Jasnogórski
21:20 Informacje dnia
21:40 Polski punkt widzenia
22:00 Z wędką nad wodę w Polskę i świat
22:30 Pustynia Boga, film dokumentalny
23:00 Matusia, film dokumentalny

23:00 Matusia

Histonię franciszkanki, która podczas holocaustu podjęła się misji ratowania żydowskich dzieci. Kierowane przez nią Zgromadzenie ocaliło ich ponad 500.